

بررسی گواهی از جنایات
صهیونیستها در فلسطین اشغال
شده و سرزمینهای عربی

میر ویم کمی هیزم جمع کنیم

صدای معاصر

ترجمه از زبان انگلیسی

طرح روی جلد از اکرم فرمبینی

چاپ اول ، بهمن ماه ۱۳۵۰ ، چاپخانه مازگرافیک

چاپ دوم مرداد ماه ۱۳۵۱ چاپخانه حیدری

شماره ثبت کتابخانه ملی $\frac{۵۱۵}{۵۱/۴/۱۵}$

مرکز پخش

کتابفروشی بامداد - چهارراه شاه - مقابل سینما آسیا

اسرائیلی‌ها کلیه ساکنین را وادار به ترك
خانه خود کردند، مادرچند كودك میخواست برود
وكودكش را كه فقط ۳۵ روز عمر داشت و در خانه
مانده بود بیاورد ولی باو این اجازه را ندادند.
آنگاه خانه را منفجر كردند و طفل كه اسم كوچك
او صبریه، بود در انفجار خانه كشته شد.

هیئت اعزامی برای بررسی واقیعت از طرف
العادیة بین المللی حقوقدانان دموکرات
فوریه ۱۹۶۸

میرویم کمی هیزم جمع کنیم

بررسی کوتاهی از جنایات صهیونیستها در
فلسطین اشغال شده و سرزمینهای عربی.

ترجمه :

ناصر ذرافشان

تذکر

باید توجه خواننده را باین نکته جلب کنیم که برخی از اسامی عربی یا عبری که گرازا مورد استفاده اند، بخصوص اسامی امکنه ممکن است در برخی موارد با املائی نوشته شده باشند که با ترتیبی که در زبان لاتین بعنوان املائی صحیح آنها مورد قبول واقع شده است جزئی تفاوت داشته باشند. ۱. تفاوت مزبور ناشی از این واقعیت است که ناشر بیشتر بر شیوه‌ای که لغات مزبور در اصل نوشته می‌شده‌اند توجه و تأکید کرده است. امیدواریم خواننده این مورد را و همچنین برخی اصطلاحاتی را که ممکن است قدری زائد، عجیب یا نامربوط بنظر برسند، معذور دارد، زیرا اینها عیناً همان اصطلاحاتی هستند که بوسیله شهود امر بیان شده‌اند. جز این، نکته دیگری هست که باید توضیح داده شود: مشاهداتی که در زیر بیان خواهند شد کلاً یا برخی از آنها مربوط به مواردی است که ماهیتاً بر روی جسم و وجود فیزیکی انسان تأثیر مستقیم داشته و بآن آسیب می‌رسانند، مانند نابود ساختن و کشتار افراد، شکنجه بدنی، قتل فردی، تهدید و ارباب و غیره... وقایعی از قبیل سلب مالکیت، نفی بلد و تبعید، و مقررات منع عبور و مرور، تخطی و تجاوز بحقوق افراد، ایجاد تأسیسات اجتماعی و آموزشی (صهیونیستی)، یهودی کردن شهرها و مناطق عربی و غیره... اگرچه تأثیرشان بر روی فرد بهیچوجه کمتر نیست، معهذا در مورد آنها در اینجا صحبت نشده است. «ناشر» ۲

-
- ۱- این تذکر مربوط به متن انگلیسی این جزوه است. ترجمه حاضر از روی متن انگلیسی صورت گرفته است، با وجود این در بر گرداندن اسامی عربی که با املائی لاتین نوشته شده بوده‌اند باصل عربی اسامی مزبور نیز توجه شده است.
  - ۲- آنچه که با نام «ناشر» درخواست می‌آید، منظور ناشر این جزوه بزبان انگلیسی است.

پیشگفتار

از نخستین روز آغاز جنبش صهیونیستی تا کنون، جنایت نیز پایای این جنبش همواره وجود داشته و صورت گرفته است. علت این امر آنستکه تروریسم در طبیعت ایدئولوژی فاشیستی صهیونیسم مشهود است و این امر را، چه از خلال نوشته‌های تئودور هرسل و چه با کشتارهای دسته جمعی که گروه‌های تروریستی تحت فرمان دم. بگن، وزیر کشور فعلی دولت مهاجرین صهیونیست صورت میدهند، میتوان دریافت.

تروریسم صهیونیستی در آغاز کار هم علیه اعراب و هم علیه یهودیان رهبری و اعمال میشد. این هدفهای دوگانه باین منظور برای این تروریسم در نظر گرفته شده بود که یهودیان اروپا را مجبور به ترك موطن اصلی خویش سازد و در این راه صهیونیستها طی دوران اشغال لهستان در جنگ جهانی دوم برای کشتار ۳۰۰۰۰۰ یهودی با نازیها هم‌دستی و همکاری کردند.

دکتر استف بلثوفسکی^۱، یکی از اعضای کمیته مرکزی بازپرسی

از جنایات هیتلری که در لهستان طی جنگ صورت گرفته بود این امر را در خاطرات خود یادآور شده است. وی همچنین اضافه میکند که « سازمان صهیونیست » در خصوص « نابود ساختن فقرای یهودی » « expense of the Jewish poor » با تازیبا همکاری و تشریک مساعی میکرد. این امر نیز در خورتوجه است که «م. یگن» خود افسر پلیس نازی بوده است.

کتاب معدودی که در این زمینه امکان انتشار یافته‌اند با مدارک غیر قابل تردیدی ثابت میکنند که نیروهای صهیونیستی سرمایه‌داری امپریالیستی جهانی در تصفیه یهودیان فقیر در لهستان، مجارستان و سایر کشورهای اروپائی با هیتلری‌ها مشارکت و مساعدت کرده‌اند.

برخی مقالات معتبر و مهمی که تحت عناوین « نقش یهودیان و رابطه آنان با مقامات هیتلری از مرحله اول تصفیه لهستان در سپتامبر و اکتبر ۱۹۳۹ بعد » و « نقش صهیونیستها در اردوگاههای هیتلری » منتشر شده‌اند، ثابت میکنند که صهیونیستها در اردوگاههای مزبور پلیس مخفی تشکیل داده بودند. آنان نمایندگی گشتا بود و «گتو»ها^۱ را نیز بعداً داشتند. در مقاله «گتو در مبارزه خود» که بوسیله کمیته مرکزی بودند^۲

۱- «گتو»ها محله‌های یهودی نشین شهرهای اروپا بودند.

۲- بودند، اتحادیه عمومی کارگران کلمی در روسیه و لهستان و بعداً در

لهتوانی. این سازمان در سال ۱۸۹۷ رسماً تشکیل شد و یک حزب خورده بورژوائی بود و بهمنشویکها گرایش داشت.

انتشار یافت خاطر نشان شده است که « هیتلری‌ها ترتیبی دادند که آژانس یهود، خود فقط در گتوی ورشو، اسناد مرگ ۲۰۰۰۰۰ یهودی را امضاء کند.»

هر تسل در کتاب خود بنام « دولت یهود» به پیروان خود توصیه می‌کند که « در میان این جانوران بمب منفجر کنید، و منظور از این عبارت، که در آن بومیان و سکنه اصلی فلسطین مورد بحث هستند، آنستکه آنها را مجبور سازند که زادگاه خود را بگذارند و بگریزند. دارودسته‌های صهیونیست این توصیه را از زمان هر تسل تا دوره موشه- دایان عمل کرده‌اند.

«ارسکین چیلدرز» نویسنده انگلیسی، سالیان متمادی را صرف بررسی حقیقت امر کرد تا توانست سند تاریخی خود «خروجی دیگر» را برشته تحریر درآورد که در ۱۲ مه ۱۹۶۱ در هفته‌نامه Spectator منتشر شد. آنچه ذیلا می‌خوانید گزارش موثق و معتبر اوست درباره قتل عام دیر یاسین که بوسیله دستجات تروریستی صهیونیسم نسبت به اهالی صلح جو وی آزار دهکده مزبور بعمل آمد و موجب نابودی کلیه مردم این دهکده شد:

«من تصمیم گرفتم شماره دوم اکتبر ۱۹۴۸ اکونومیست را از بین مجلات بیرون بکشم. متنی که بی‌اغراق در سرتاسر دنیا پخش شده است احتمالاً در شماره مزبور بود. ولی من قبلاً چیز عجیبی در آن دیده بودم و آن توصیف قتل عام دیر یاسین بود بعنوان يك «حادثه». هیچ

شاهد منصف و بیطرف فلسطین سال ۱۹۴۸، آنچه را که در آوریل آن سال در این دهکده که آشکارا یک دهکده غیر نظامی غیر متخاصم و بیطرف عرب بوده است رخ داد، «حادثه» نمی نامد، حتی وقتی که «بیدیتسه» را «حادثه» نامیده باشند. بیش از ۲۵۰ تن مرد، زن و کودک بوسیله افراد سازمان صهیونیستی «ایرگون زوای لعموم» از روی خود سری غارت و قتل عام شده، دست و پا هایشان را بریدند یا در چاه ریخته شدند.

درست چهار روز قبل از حمله «هاگانا»، ایرگون، به (اعراب تجمعات شهری) اخطار کرد که تیغوس، وبا و بیماریهای مشابه آنها در ماههای آوریل و مه باشند و دامنه وسیع در بین آنان شیوع پیدا خواهد کرد. نتیجه را میتوان حدس زد. دو هفته بعد همین ایرگون - که ظاهراً تا این حد برای رفاه اعراب دلسوزی میکرد - بود که سکنه دیر یاسین را قصابی کرد.

سپس «ایرگون» یک مصاحبه مطبوعاتی ترتیب داد تا از آنچه کرده بود همه را مطلع کند، و سایر اسرای عرب را در محله های یهودی - نشین اورشلیم حرکت داد تا بصورت آنان آب دهان بیاندازند. آنگاه آنان را آزاد کرد تا آنچه را بر سرشان آمده بود برای خویشان و نزدیکان خود نیز بازگویند و جریان کامار شایع شود. آرتور کوستلر «حمام خون» دیر یاسین را عامل قطعی روانی این خروج چشمگیر نامیده است. نامبرده در کتاب خود مینویسد که وانت های حامل بلندگوی سازمان «هاگانا» و رادیوی هاگانا قول میدادند که اعراب آن شهر - حیفا - را تا رسیدن به قلمرو

اعراب اسکورت و محافظت میکنند و به عواقب وحشتناکی که در صورت نادیده گرفتن اخطارهای آنها بیار میآید اشاره میکردند. شهود بسیار دیگری وجود دارند که این روش استفاده از بلندگو را در نقاط دیگر نیز دیده‌اند. در اورشلیم اخطاری که بزبان عربی از بلندگوها پخش میشد این بود که «راه جریشو باز است، قبل از آنکه همه شما کشته شوید از اورشلیم فرار کنید» و افسری که مستقیماً عهده‌دار و مسئول این جریان بوده است موشه دایان فرمانده حمله ۱۹۵۶ سینا و وزیر کنونی کابینه اسرائیل میباشد. کیمشه شرح میدهد که چگونه در روز یازدهم ژوئیه ۱۹۴۸ دایان باستون تحت فرماندهی خود با سرعت تمام به «لیدا» راند، شهر را بکلوله بست و اغتشاش و تشنج و تاحدی ترور و وحشت بین سکنه آن ایجاد کرد ۳۰/۰۰۰ سکنه عرب این شهر را از شهر گریختند و یا در جاده لیدابه «رام‌الله» دسته دسته جمع شده بودند. روز بعد «رمفه» نیز تسلیم شد و سکنه عرب آن دچار همین سرنوشت شدند. هر دوشهر بوسیله اسرائیلی‌ها غارت شد.

صهیونیسم در تلاش خود برای صهیونیست کردن همه یهودیان پیش از آنکه بفکر نجات زندگی مثنی انسان باشد، میخواست تعداد یهودیان مهاجر به فلسطین را از طریق «مهاجرت دسته جمعی» افزایش دهد. این سیاست با مصالح امپریالیستها که صهیونیسم از دیر زمانی یکی از وابستگان آن بوده است کاملاً تطبیق میکند.

در چنین اوضاع و احوالی بود که در مورد سرنوشت مسافرین

یهودی کشتی پاتریا تصمیم گرفته شد. ماجرای پایان کار این کشتی را همه میدانند. وقتی کشتی درخواست ورود به بندر فلسطینی حیفا را کرد مقامات استعماری انگلیسی از دادن چنین اجازه‌ای، به بهانه بعضی دستورات رسمی، خودداری کردند و از کشتی مزبور خواستند که با مسافرین خود به جزیرهٔ ماوریکا برود. در همان گیرودار اتلیجنس سرویس صهیونیستی تصمیم به نابود کردن کشتی مزبور و تمام کسانی که در آن بودند گرفت.

علاوه بر نیات و مقاصد نامعلوم بسیاری که در پس این اقدام وحشیانه وجود داشته، یقیناً يك دليل روشن و قطعی برای این عمل وجود داشت و آن بوجود آوردن يك موج اعتراض وسیع جهانی علیه انگلستان بود تا در نتیجه به باطل شدن قانون انگلیسی محدودیت مهاجرت به فلسطین منجر شود. در همان زمان در ایالات متحده برخی محافل مالی باعلاقه و شور تمام برای تحقق همین هدف فعالیت میکردند. جان و دیوید کیم چی مینویسند که «عللی که موجب انفجار کشتی پاتریا شد هرگز بصراحت یا بطور رسمی اعلان نشد، ولی همه میدانند که در پس ماجرای مزبور، سازمان «هاگانا» قرار داشت.»^۱

خواهر روحانی «ماری تریز» در خاطرات خود از جنگ شش روزه که در شماره ۱۲۰۳ مجلهٔ (Temoignage Chretien) بتاریخ ۲۷ ژوئیه ۱۹۶۷ تحت عنوان «جنگی که من در اورشلیم از سر گذرانده‌ام» منتشر

ترجمهٔ عربی- ۱۹۶۰ - صفحه ۱۲۷. 1- Ivanov. Yuri' Caution Zionism.

شده است میگوید: «همه، علل تمام این جریانات را بخوبی میدانند: امپریالیسم جهانی و اعمال متظاهرانه و احمقانه دولت کوچکی که خود را برگزیده اراده خدا تصور میکند... جوانمردی و شرافت بر انسان حکم میکند که با حقیقت روبرو شود نه از آن طفره رود.»

خواهر ترز در خاطرات خود مربوط به روز پنجم ژوئن ۱۹۶۷ میگوید: «بر روی برانکاردها سه کودک جان میکنند، هواپیماهای اسرائیلی دارند محله اسلامی را بمباران میکنند. همسر و ۵ کودک مردی که همراه پدر «پل» آمد همگی مرده اند. این سه بچه بخانواده دیگری تعلق دارند، ما آنها را به بیمارستان میبریم. بوی وحشتناکی از جایی بمشام میخورد. من در مجاور را باز میکنم. تلی از اجساد مردگان را رویهم می بینم، در را می بندم. به سربازان اسرائیلی میگویم اینجا بیمارستان است، سلاخ خانه نیست، شما اینجا چه کرده اید؟»

وی باز در خاطرات روز نهم ژوئن ۱۹۶۷ خود مینویسد: «ما جنازه ها را با یک کاری دستی به گورستان حمل میکنیم. وقتی بمقابل درهای قبرستان میرسیم کاروانی از اتومبیلها از مقابل ما رد میشوند که موشه دایان ولوی اشکول^۱ و سایر رهبران اسرائیلی را که خاخام بزرگی اسرائیل نیز با پیراهن دراز سیاه خود همراه آنهاست، حمل می نماید. من شمد را از روی گاریهائی که پر از جنازه های زنان و کودکان است کنار میکشم، در همین لحظه سربازی بایک مسلسل بطرف من حمله ور شده و فریاد

۱- متولد اوکراین در ۱۸۹۵.

میکشد «شمد را روی مرده‌ها بکش... شمد را روی مرده‌ها بکش» من ملافه را روی اجساد می‌کشم، نه بخاطر این دستور بلکه بخاطر حفظ احترام اجساد. صدا، قیافه، ونحوه بیان این سرباز مرا به سالهای ۱۹۴۰ برمیگرداند.

وی در خاطرات مربوط بروز ۱۵ ژوئن ۱۹۶۷ خود می‌نویسد :
«در نزدیکی ما سربازان اسرائیلی از قرار معلوم برای ایجاد ترس و وحشت بیجهت در میان دهقانان دهات اطراف، دارند تیراندازی هوائی میکنند. ما خبر داریم که صدها خانواده از اورشلیم بیرون رانده شده‌اند. آیا باید گزارش مشاهدات عینی مان را برای چه کسی بفرستیم؟ شاید ما بطریقه متعارف عمل کنیم و نخست گزارشمان را به اسرائیلی‌ها بدهیم. بین پدر روحانی «پل» و رایین رئیس ستاد ارتش اسرائیل ملاقاتی ترتیب داده شده است. رایین میگوید «آنچه واقعاً اهمیت دارد پیروزی در جنگ است». از قرار معلوم اوازبرد در جنگ مطمئن بود ولی صلح را باخت. من متوجه شدم که اواز آنچه در پیرامونش میگذرد کاملاً خبر دارد ولی انتظار داشت که ما همه چیز را بدانیم.»

در خاطرات روز اول ژوئیه ۱۹۶۷ خود می‌نویسد: «همه جای دهکده عقیلیه خانه‌های ویران شده‌ای را می‌بینیم که بطور منظم بوسیله اسرائیلی‌ها بمباران شده‌اند، ولی از تقریباً ۱۶۵۰۰ نفر ساکنینی که این دهکده را ترک کرده بودند فقط ۷ هزار نفر برگشتند. دیروز تلفنی بما شد و ضمن آن

بما میگفتند «از گزراشی که شما داده اید سپاسگزاری میکنیم. کلیه عملیات نابودکننده و تخریبی در عقیلیه متوقف شده اند». ویرانی و نابودی متوقف شده بود، ولی مردمی که برگشتند چیزی جز آنچه در ویرانه ها باقی میماند نمیتوانستند ببینند. این حیوان صفتی است...»

وی باز در خاطرات روز ۲ ژوئیه ۱۹۶۷ خویش میگوید: «بعد از آنکه اطفالی را که بانکه پاره های بمب کشته شدند دیدم الان کودکان دبستانی و مردان به ویرانه ها مات مانده اند. سنگهای کهنه و روزگار آلود اورشلیم از این پس برای من هیچ رنگ و مفهومی ندارند. نه حتی مقبره عیسی نه دیوار ندبه و نه مسجد آن... من فقط به اضطراب و وحشتی که بهمه مستولی است و بمرگ آدمها فکر میکنم بدون توجه باینکه آنها چه کسانی هستند. اکنون ما اینجا شاهد همان چیزی هستیم که مقامات اسرائیلی نمی خواهند ما ببینیم. یعنی: سه دهکده عرب که روی میل و هوس، و خود سرانه بادینامیت ویران شده و بوسیله خودروهای زنجیردار به زمین صافی تبدیل شده اند و تراکتورهای نظامی که عجله دارند این زمینهای عرب را تا ۱۵ کیلومتر فراتر از حدود قدیم خود بکارند و به مزارع اسرائیل ملحق سازند.»

آقای مایکل آدامس در مقاله خود تحت عنوان «حکومت جور و ستم بر آوارگان عرب» که در گاردین منتشر شد میگوید: «من طی چهار سال بعنوان يك زندانی جنگی در آلمان فرازونشیهائی را از سر گذرانده ام، ولی آلمانیها هرگز با من با چنان توحش و خشونت رفتار نکردند که اسرائیلی ها

با اعراب نوار غزه که اکثریت آنان زنان و کودکان هستند، رفتار می کنند.
 باید اشاره ای هم به سایر زندانیان جنگ جهانی دوم کرده باشیم.
 رژیم نازی هرگز نسبت به رهبران صهیونیست مانند وایزمان، ن. گلدمن،
 بن گوریون، گلدامایر و اشکول با خشونت رفتار نکرد، بالعکس اینها از
 زیرزمین های تاریک خود در لندن تماس های نزدیک و ملامت آمیزی با
 رژیم نازی برقرار می کردند. این چند تن و دیگران بارها مصرا نه از آقای
 و. چرچیل می خواستند که در تأمین ۱۰/۰۰۰ کامیون مورد نیاز هیتلر
 برای جبهه شرق اوراکمک کند.^۱

صهیونیسم بکلیه شیوه های وحشیانه ترور و آدم کشی که بوسیله
 نازیها بکار میرفت توسل جسته است و امروز جای اطاقهای گاز را ناپالم
 گرفته است.

آنچه در این جزوه کوچک گزارش شده است برخی از جنایاتی است
 که استعمار صهیونیستی در فلسطین مرتکب میشود و این صهیونیسم است
 در واقعیت فاشیسی خود؛

نژاد پرستی؛
 خشونت و تروریسم؛
 توسعه طلبی ارضی.

---

1 - Kimche. The Secret Roods London 1955 p. 13.

تاریخ، از آغاز هستی انسان بر روی خاک تا کنون، از حوادث غم -

انگیز بسیاری حکایت میکند و فلسطین یکی از آن حوادث دلخراشی است که ما اکنون شاهد آنیم. این حقیقت دارد که مسئله فلسطین فقط یکی از مسائل متعددی است که امپریالیسم بوجود آورده است ولی با این وجود این مسئله در موقعیت فاجعه آمیزی که در تاریخ استعمار اشغال کرده منحصر - بفرد خواهد ماند.

مسئله فلسطین در جنبه ویژه و خاص خود، مسئله بی خانمانی و بدری مردم اصلی و بومی این سرزمین است در مقابل «خانه ای برای آنکه بی خانه است» و ملیتی برای آنکه سلب ملیت شده است» که اولین بار اما لازاروس (۱۸۸۷ - ۱۸۴۹) از خود در آورده، این اصطلاحی است که بعداً بوسیله صهیونیستها گرفته شد تا بصورت شعار ظاهری جنبش آنان که در واقعیت چیزی جز یکی از نتایج ارگانیک امپریالیسم نیست در آید، و این واقعیت اخیر بشکل بی پیرایه و روشنی در نامه ای که دکتر وایزمن در ژوئیه ۱۹۲۱ برای آقای و. چرچیل نوشته، ولی فرستاده نشده بیان گردیده است. او در این نامه میگوید «... من اگر اعتقاد نداشتم که یک اتحاد طبیعی و تقریباً یک وحدت و یکا انکی منافع بین صهیونیسم و انگلستان در فلسطین وجود دارد، اکنون این نامه را بشما نمی نوشتم ...»^۱ در هر حال تحلیل ماهیت و طبیعت صهیونیسم و وابستگی های ارگانیک آن با امپریالیسم در محدوده این نوشته که قصد اصلی و عمده آن فقط پرده برداری از اعمال صهیونیسم و نشان دادن چهره صهیونیسم در عمل است، قرار نمیگیرد.

1- Richard Crossman. A nation Reborn p. 125 Hamish Haimilton London, 1960 .

صهیونیسم از آغاز کار خود يك روش «پس از من، طوفان نوح»^۱ را در پیش گرفته است. هیچیک از رهبران برجسته صهیونیست در تلاشهای مداوم خود برای ایجاد سرزمینی برای باصطلاح «یهودیان بی خانمان» هرگز ب فکر روی دیگر این سکه و نتایج حاد و وخیمی که بدنبال داشت نبودند و باین ترتیب صهیونیستها برای آنکه سکه گرانبهای خود را وارد گردش کنند وقتی به فلسطین هجوم آوردند فراموش نکردند که يك جعبه پاندورا با تمام عجایب آن نیز همراه خود بیاورند.^۲ بی خانمانی، مرگ و میر توده ای، دهکده هایی که با دینامیت و ناپالم منفجر شده و سوخته اند، آواره کردن سکنه در ماوراء مرزها، عملیات انتقامی دسته جمعی و همه اشکال مختلف رفتار غیر انسانی ره آورد صهیونیستها برای سکنه بومی سرزمین مقدس بوده است. جز يك «واندای»^۳ کرسی که در طی اعصار وقرون در نتیجه بدرفتاریهایی که نسبت به یهودیان در بسیاری از کشورهای اروپائی شده، از کینه انباشته شده باشد هیچ چیز نمیتواند اینهمه مرگ،

---

۱ - عبارتی است منسوب به لوئی پادشاه فرانسه معادل ضرب المثل فارسی «ازما که گذشت گوی جهان ویران باد».

۲ - جعبه پاندورا، اشاره به افسانه پاندورا الهه یونانی است که می گویند امراض را در جعبه ای از آسمان به زمین آورد و با باز شدن سرپوش جعبه امراض در دنیا منتشر شد.

۳ - واندتا - (واژه ایست ایتالیائی بمعنی انتقام.) در کرس «واندتا» معنی مخصوصی دارد و بحالت دشمنی و کینه ریشه داری گفته میشود که از يك قتل یا تعرض يك طرف ب طرف دیگر ناشی شده و تانسله های بعد بون اعقاب آنان ادامه می یابد.

اینهمه فقر و این چنین کابوس و ظلمت سنگینی را بر سر زمین مقدس تحمیل کند / این حقیقتی است که یهودیان ستمهای بسیار از دستجات نازی دیده اند ولی این امر بی‌چوجه با اسرائیلی‌ها این حق را نمیدهد که بمنظور ایجاد یک سرزمین ملی مصنوعی برای تقریباً ۳ میلیون از ۱۳ میلیون یهودی که در کشورهای مختلف و با ملیت‌های مختلف زندگی می‌کنند همان روشهای نازی‌ها را برای پیرون کردن کلیه سکنته یک سرزمین از زادبوم خویش، که صدها سال در آن زندگی کرده‌اند، بکار برند / ولی این دقیقاً همان چیزی است که امروزه ۲۵ سال پس از شکست نازیسم در اسرائیل عمل میشود، فقط باین تفاوت، این عملیات اکنون بوسیله همان قربانیان ترور نازی و علیه اخلاف ملتی بعمل می‌آید که شاید تنهای ملتی باشد که از نخستین ادوار تاریخ خود تاکنون نسبت به یهودیان نظری مساعد و سخاوتمندانه داشته است. کاملاً مسخره است که اسرائیل از طرف همه صهیونیستها و قهرمانان غیر یهودی صهیونیسم برچسب دژ دموکراسی، عدالت، آزادی و کلیه اصول عالییه دیگری را که بشریت بآنها ارج گذارده و برای تحقق بخشیدن بآنها از گذشته‌ای بسیار دور تاکنون مبارزه میکرده است خورده است.

وقتی تلاشهای صهیونیستی بخاطر «سرزمین ملی یهود» اولین بار در پس دیپلماسی بریتانیا طی جنگ جهانی اول آغاز شد، رهبران صهیونیست توانستند همه جا اعلان کنند که آنان موظفند نه فقط تمدن را به منطقه عقب مانده اعراب ببرند بلکه باید سهم خود را در امر عمومی پیشرفت و

تکامل همه بشر نیز ادا کنند. در اینخصوص نمیتوان اظهارات وایزمن را در نامه‌ای که برای «لیدی کرو» در انگلستان فرستاده است یادآوری نکرد. وی مینویسد: «ما از این واقعیت آگاهیم که سهم خود را در مورد ترقی انسان ادا کرده‌ایم و زمانی که بتوانیم بعنوان مردمی آزاد در کشور آزاد خود زندگی کنیم این کار را بدرجه‌ای عالتر ادامه خواهیم داد.»^۱ هیچکس نمیتواند سهمی را که دانشمندان یا ادبای برجسته یهودی در کشورهای گوناگون در زمینه مربوطه‌شان ادا کرده‌اند نادیده بگیرد و طبیعی است که کسی نمیخواهد این حق را از یهودیان سلب کند که در حال حاضر و در آینده چنین کنند، ولی تعجب در اینجاست اکنون که صهیونیستها به آرزوی خود رسیده‌اند و اسرائیلی‌ها دارند در «کشور آزاد خودشان» زندگی میکنند چه سهمی را در امر پیشرفت بشر ادا کرده‌اند؟ برای آنکه جواب درستی برای پرسش بالا داشته باشیم بهتر آنست که بحث نظری را کنار گذاشته و در دنیای واقعیات روزمره نقشی را که آنان در پیشبرد امر ترقی بشر و آوردن تمدن باین قسمت از جهان ایفا میکنند بررسی کنیم.

با در نظر داشتن این منظور اگر یک بررسی خالی از تعصب و فی المجلس در محل بعمل آید، به ارزیابی عینی واقعیت اوضاع کمک بزرگی خواهد کرد. بنابراین می‌خواهیم مشاهدات عینی این شهود را که نه با عراب تعلق

---

۱ - این نامه در کتاب Israel and the middle east نوشته Harry B. Ellis صفحه ۶۰ که بوسیله Ronald Press Company نيويورك 1957 منتشر شده آمده است.

دارندونه باسرائیل، یا مشاهداتی را که بوسیله چنین گروههایی گردآوری شده است برای خوانندگان نقل کنیم. بطور قطع تنها تعداد معدودی توانسته اند سدی را که اسرائیل بدور خود کشیده، بشکنند و بداخل آن نفوذ کنند و آقای مایکل آدامس مخبر تایمز لندن یکی از این کسان بود. از طرف دیگر نیز اتحادیه بین المللی حقوقدانان دموکرات تصمیم گرفت هشتی را مرکب از آقایان ژول چم (Jule Chome) مشاور حقوقی کانون وکلای بروکسل و آقای فرانسیسکو فابری (Francesco Fabbri) آسیستان حقوق بین الملل دانشگاه ناپل ایتالیا را برای بررسی واقعیت به سرزمینهای اشغال شده اعراب اعزام دارد. هشت مزبور که مقامات اسرائیلی ازدادن اجازه ورود باین سرزمینها بآن خودداری کردند مجبور شد بررسی های خود را در اردوگاههای آوارگان در اردن و جمهوری متحده عرب از ۳۰ ژانویه تا ۱۰ فوریه ۱۹۶۸ بعمل آورد. اما باین وجود I. A. D. L (اتحادیه بین المللی حقوقدانان دموکرات) دریانیه ای رسمی که در تاریخ ۳۰ ژانویه ۱۹۶۸ منتشر شد به امتناع اسرائیل ازدادن ویزای ورود به حقوقدانان مزبور اعتراض کرد. دریانیه مزبور گفته میشود: «اتحادیه بین المللی حقوقدانان دموکرات به امتناع اسرائیل اعتراض میکند زیرا اگر مقامات اسرائیلی از حقوقدانانی که میخواهند منطقه اشغالی و اردوگاههای آوارگان را بازدید کرده و اقداماتی را که بوسیله نیروهای اشغالگر صورت گرفته در رابطه با قوانین و عرف جنگ در خصوص حمایت افراد غیر نظامی بررسی کنند چیزی مخفی کردنی نداشته باشند این خودداری از صدور ویزا بی معنا

وغير قابل درك است .

در صفحه دوم گزارشی كه بوسیله این سازمان بین المللی منتشر شد نیز خاطر نشان شده است كه: «اقدامات مغرضانه ای كه بوسیله حكومت اسرائیل علیه آنان (هیئت مزبور) بعمل آمد نتوانست آنان را بر اساس واقعیت های كه طی تحقیق مزبور بآنان گزارش شده بود، از مشاهده اعمال ناقض حقوق بین الملل، كه در سرزمینهای اشغالی انجام میشد، بازدارد» در پاورقی همین صفحه میخوانیم كه «هشت ماه بعد حكومت اسرائیل كمیسیون تحقیق دیگری را كه در اجرای تصمیم ۲۷ سپتامبر ۱۹۶۸ شورای امنیت تشكيل شده بود با اسرائیل راه نداد.»

در این خصوص قابل تذكر است كه اسرائیل بار دیگر نیز به هیئت مخصوص سازمان ملل مركب از سیلان، سومالی، و یوگسلاوی اجازه ورود به سرزمینهای اشغالی عرب برای بررسی اوضاع غیر نظامیان عرب در اراضی مزبور را نداد. اگر اسرائیل تصور میكند وقتی درهای خود را بروی هیئت های بین المللی محكم ببندد قادر خواهد بود برای همیشه حقیقت را در گوری ظلمانی مدفون سازد، تنها نتیجه ای كه میتوان گرفت آنستكه این كشور بشیوه كبك سر خود را میان برفها فروكرده است، زیرا حقایق موجود بسی تلخ تر از آنند كه بتوان آنها را پنهان ساخت. انكار نمیتوان كرد كه صهیونیستها توانستند برای مدتی بیش از نیم قرن بسیاری از حقایق را مخفی نگاهدارند تنها باین دلیل كه امور سیاسی نوعی اسباب تجملی ولو كس سالونها محسوب میشد، اما اکنون اوضاع بسیار

دیگرگون شده است. امور سیاسی دیگر حق انحصاری یا وسیله ذوقی و
 تفریحی سیاستمداران و رهبران نیست، امروزه مسائل سیاسی بصورت يك
 اشتغال روزانه توده های مردم در همه جا درآمده است. اگر مردم طی سه
 دهه گذشته یا قبل و بعد آن بكمك دیپلماسی حساب شده صهیونیستی و
 تبلیغات حيله گرانه آن اجازه دادند که آنان را فریب دهند، اکنون
 فهمیده اند که چیزی هم وجود داشته که از آن غافل بوده اند. زیرا پس از
 بیست سال زمره های ملتسمانه و هیپنوتیزم کننده درباره دولت «مسالمت-
 جو و صلح طلب» کوچکی که بوسیله همسایگان متجاوزی محاصره شده
 که تهدید میکنند آنرا (اسرائیل را) میبلعند و «یهودیان را بدریا
 میریزند»، دنیا ناگه با صدای بمب هائی که نه بوسیله اعراب بلکه از
 هواپیماهای اسرائیلی فرو ریخته میشوند و مرگ و نیستی برای غیر نظامیان
 کشورهای عرب همسایه بیار میآورند، از خواب بیدار شده است، نخست
 در ۱۹۵۶ و سپس در ۱۹۶۸ آنها با این نتیجه غیر قابل تصور که اسرائیل،
 دولت صلحدوست، غیر توسعه طلب و کوچک، با جمعیتی که در صحرای
 ماوراء مرزهایش رها شده اند، از نظر وسعت تقریباً سه برابر افزایش یافته.
 این شاید در راه تحقق بخشیدن به امپراطوری اسرائیل صورت گرفته
 است که از مدتهای مدید موشه دایان وزیر دفاع اسرائیل رؤیای آنرا
 بخواب میدیده است، چنانکه در يك سخنرانی رادیویی در برنامه عربی
 رادیو اسرائیل در تاریخ ۱۲ فوریه ۱۹۵۲ گفت: «این بعهده مردم
 است که برای جنگ آماده شوند ولی این بعهده ارتش اسرائیل است که

جنگی را که هدف نهائی آن تأسیس امپراتوری اسرائیل است مانعاً رساند و آشکار است که انگیزه تجاوزات مکرری که علیه منطقه جنوبی لبنان صورت میگیرد نیز همین رؤیا است. با این وجود در حال حاضر هر روز تعداد بیشتری از مردم در سراسر جهان متقاعد میشوند که اسرائیل قطعه زمین واقعاً کوچکی که در میان منطقه وسیع عربی قرار گرفته است با تقریباً سه میلیون جمعیت خود و کسر بودجه دائمی منطقاً و علماً نمیتواند حالت جنگی را که از عمل سزارین ۱۹۴۸ تاکنون دنبال نمیکرده است بپذیرد. بنابراین باید به نیروی دیگری متکی بوده باشد و این از روز روشنتر است که این نیرو کسی جز امپریالیسم به سرکردگی ایالات متحده آمریکا نیست که هدف بدیهی و مسلمش آنستکه در این منطقه پایگاه مستحکمی داشته باشد. این واقعیتی است که بارها و بارها با کمکهای گوناگون و متعدد غربی و آمریکائی که دائماً به اسرائیل سرازیر است تأیید شده است. بسیاری از روشنفکران بیطرف و مرفقی در کشور های گوناگون، بخصوص کشورهای غربی، اکنون بار مسئولیت اخلاقی و وجدانی خویش را در بوجود آوردن وضع حاضر در سرزمین مقدس و خاورمیانه، احساس میکنند. این مبین چرخش جذیدی است که افکار عمومی جهان در برخورد خود نسبت به تمامی مسأله فلسطین و اوضاع خاورمیانه که تهدید بزرگی را نسبت بصلح جهانی تشکیل میدهد حاصل کرده است. کم نیستند مردمی که اگر چه هیچگونه وابستگی با طرفین منازعه ندارند ولی این امر را برای خود مسئولیتی

تلفی میکنند که ترازوی هزاران عرب فلسطینی را بفرجام روشنی برسانند .

آقای مایکل آدامس در مقاله‌ای تحت عنوان «زیته، بیت نوبه، یالو... و چگونگی محو شدن آنها از روی سرزمین مقدس بوسیله اسرائیلی‌ها» که در تاریخ ۱۶ ژوئن ۱۹۶۸ بوسیله «ساندی تایمز» منتشر شده است اقدامات وحشیانه فاشیستی را که بوسیله نیروهای اشغالگر اسرائیل در سرزمینهای عربی انجام شده آشکار ساخته است. وی میگوید:

«چند روز پیش دوستی مرا برای دیدار دهکده فلسطینی «زیته» برد. از آنجا که راه را بخوبی نمیدانستیم بین راه در خارج اورشلیم برای خرید نقشه‌ای توقف کردیم. تنها نقشه‌ای که من توانستم پیدا کنم نقشه‌ای بود از «سرزمین مقدس» که برای زوار تهیه شده بود و حاوی اطلاعات وسوسه‌انگیز بسیاری بود دربارهٔ امکان‌های که در کتاب مقدس از آنها یاد شده و ما میباید در راه خود به «سمریا» از آنها بگذریم، ولی اطلاعات کمی داشت که بدرد مسافری بخورد که میخواهد در اطراف منطقه ساحل غربی اردن که در اشغال اسرائیل است راه خود را پیدا کند. نه نقشه مزبور از «زیته» اسم برده بود و نه آنطور که من متوجه شدم بسیاری از مردم چیز زیادی دربارهٔ آن میدانستند، در حالیکه تصور میکنم بایستی از آن اطلاع میداشتند.

«زیته» در روی خط آتش پس قدیم اردن و اسرائیل در حدود ۳۰

مایلی غربی اورشلیم قرار گرفته است. موافقتنامه آتش بس ۱۹۴۹ که يك مرز دوفاکتو بوجود آورد روستائیان عرب دهکده «زیته» را از زمینهای که همیشه در آنها کشت و زرع میکردند جدا ساخت. چیزی که مایه تعجب و سردرگمی آنها کشت این بود که اراضی آنها سهم دولت جدید اسرائیل شد و دهکده آنها در اردن باقی ماند.

آنان چاره ای اندیشیدند...

روستائیان دریافتند که باید زندگی را دوباره از سر گیرند. آنان منطقه جدیدی از شرق دهکده را در نظر گرفته سنگ و کلوخ آنرا جمع - آوری کردند و بجای زمینهای که از دست داده بودند در آن آغاز به کشت و زرع کردند. در طی سالهای بعد نسبتاً هم خوب از عهده برآمدند. آنگاه ژوئن ۱۹۶۷ فرا رسید. در روز نهم ژوئن یعنی پنجمین روز جنگ شش روزه واحدهای اسرائیلی وارد این دهکده شدند. البته جنگی در کار نبود ولی اسرائیلی ها چند خمپاره بداخل دهکده آتش کردند که پس از آن تسلیم اجتناب ناپذیر و بی قید و شرط بود. برای دوروز آرامش اضطراب آلودی بر دهکده مستولی بود. دهکده تحت حکومت نظامی قرار داشت و هیچگونه حادثه ای بین غالب و مغلوب رخ نداد.

شامگاه روز دوم یعنی یازدهم ژوئن، فرمانده محلی اسرائیلی بخانه مختار کدخدای دهکده آمد و از او پرسید که آیا شکایت یا درخواستی دارد یا نه، مختار اظهار داشت که حرفی ندارد ولی اگر امکان داشته باشد ساعات حکومت نظامی کاهش یابد تا روستائیان بتوانند برای زراعت مزارعشان از خانه ها خارج شوند.

فرمانده مزبور با این امر موافقت کرد و پس از نوشیدن يك فنجان چای خارج شد. این، برخوردی دوستانه بود.

روز بعد روستائیان صبح زود عازم مزارع خود شدند ولی بوسیلهٔ سربازان اسرائیلی برگردانده شدند. مختار که تصور میکرد سوء تفاهمی پیش آمده درخواست ملاقات با فرمانده را کرد، ولی باو گفتند که او با افسران مافوق خود جلسه دارد و بجای ملاقات باو دستور دادند که کلیهٔ روستائیان را از خانه‌هایشان خارج ساخته در مزرعه‌ای در ضلع شرقی دهکده گردآورند. باو اجازه داد. نشد که برای پوشیدن کفش‌هایش بخانه خود برگردد.

وقتی تمام روستائیان جمع شدند گاردهای اسرائیلی بیالای نزدیکترین باها رفتند و تفنگهای خود را بسوی جمعیت نشانه گرفتند. ساعت در حدود شش و سی دقیقه صبح بود. هیچکس اجازه حرکت نداشت و روستائیان تا ساعت ۶ شب همانجا که بودند ایستادند. هیچیک از بزرگسالان نمیتوانست از جمعیت جدا شده و دمی بیاساید. هیچیک از کودکان نمیتوانست برود و فنجان آب بیاورد. (آفتاب ماه ژوئن در فلسطین بسیار گرم است) در مدتی که آنها در آنجا نشسته بودند سربازان اسرائیلی با دقت و ترتیب ۶۷ خانهٔ مسکونی از جمله يك مدرسه و يك کلینیک را که بوسیلهٔ شورای بین‌المللی کلیساها اداره میشد منفجر کردند.

در ساعت ۶ فرمانده مزبور با بلندگوئی بر بالای بامی ظاهر شد و

گفت که آنان میتوانند بخانه‌هایشان برگردند. هنگامی که روستائیان بازگشتند فرمانده به مختار نزدیک شد و با او به گفتگو پرداخت. مختار پرسید آیا این پایان ماجرا بود؟ فرمانده جواب داد که «این خواسته خود من نبود، از بالا بمن دستور داده بودند». مختار جواب داد ما برای از دست دادن خانه‌هایمان در جنگ (که منظورش گلوله باران و ژوئن اسرائیلی‌ها بود) شکایتی نداریم، اما شما از ما خواستید تسلیم شویم و شدیم، شما اسلحه‌های ما را خواستید و ما آنها را تحویل‌تان دادیم حتی گله‌ای هم نکردیم بخانه من آمدید و اجازه دادید از شما پذیرائی کنم (این امر در میان سنن عرب در خصوص میهمان‌نوازی بسیار مهم و پر معناست) و بعد از این همه، چنین کردید، چرا؟...»

من وقتی به اورشلیم بازگشتم همین سؤال را از سخنگوی رسمی در ستاد حکومت نظامی اسرائیل کردم. او اسم «زیته» را بخاطر بیاورد ولی برای من به فرمانده آن منطقه در «طولکرم» تلفن کرد. جواب این بود که کمتر از ۶۷ خانه ویران شده و این امر «در جریان جنگ» صورت گرفته است. از آنجا که میدانستم این حرف حقیقت ندارد از او درخواست کردم اگر میتواند برای من در این مورد تحقیق بیشتری بکند که اوقول داد چنین کند. وقتی در آخرین ساعات همان روز با او تلفن کردم گفت چیز دیگری نیست که به جواب قبلی خود اضافه کند.

در اورشلیم من در «مجمع جوانان مسیحی» سکونت کردم و یک شب مانده به پایان توقفم توراتی را که بروی میز اطاقم بود برداشتم که ببینم

آیا ممکن است توجیهی برای چگونگی رفتار اسرائیلی‌ها با همسایگان عرب خود، که مرا مضطرب و متحیر ساخته بود، پیدا کنم؟ چشمم به قطعه شعری افتاد از «سفر تثنیه» که می‌گفت: ^۱ «تو باید خط مرزی همسایه‌ات را جابجا کنی، مرزی را که همسایگان از عهد کهن در میراث تو ساخته‌اند ... در زمینی که پروردگار خدای تو بتو داده است تا مالک آن باشی».

«بدبختی خالی از اشک»

شعر در خاطر من ماند تا وقت آن فرارسید که من سرزمین مقدس را ترک کنم که دوست دیگری مرا با اتومبیل به فرودگاه لیدا برد، اما نه از راه اصلی بلکه در مسیر جاده قدیمی که از میان تپه‌های بعد از اللطرون می‌پیچد.

هنگامیکه از آنجا می‌گذشتم در منطقه بیطرف مرزی بین اردن و اسرائیل که یکسال پیش از این بهیچکس تعلق نداشت، به سه زن که در امتداد آن جاده خالی با گامهای غرور آمیز و با پیراهنهای بلند موج فلسطین قدیم راه می‌پیمودند رسیدیم. ما ایستادیم و تعارفات معمول بین

۱- سفر تثنیه، فصل نوزدهم، آیه ۱۴: «نشان سرحد همسایه خود را که پیشینیان گذاشته بودند دو میراث زمینی که خداوند خدایت جهت ملکوت و ارثیتش بتو میدهد حرکت مده».

اعراب را بجا آوردیم . پرسیدیم دنبال چه میروند و پاسخ آنها همان
 طنین نوراتی را داشت که آنچنان طبیعی و راحت از لبهای اعراب فلسطینی
 جاری میشود. آنها گفتند «میرویم کمی هیزم جمع کنیم». ما درحالیکه
 باطراف، بدامن تپه‌ها و مزارع گندم نارس نگاه میکردیم ، پرسیدیم از
 کجا؟ یکی از آنها جواب داد از «بیت نوبه» و یکباره هرسه آنها باحالتی
 لبریز از بدبختی خالی از اشک که «آفتاب را تجقیر میکند» آغاز به زاری
 و شیون کردند.

يك مايل بالاتر برستخ کوهساری، صفی از درختان سرو بسا قطعه
 زمینی خالی در کنار آن که تازگی خراب شده بود بچشم میخورد. در طرف
 دیگر راه ، قطعه زمین وسیعتر دیگری بود که پرچینی از درختان کاکتوس
 آنرا احاطه کرده بود، در ورای آن زمین دیگری و در فضای روبرویك
 سلسله از این قطعه زمینها یکی پس از دیگری که در آن دورنمای آرام و
 خاموش همچون داغ زخمهای نیمه التیام یافته بنظر میآمد و اینجا و آنجا
 نیز يك آبگیر یا يك تیرچوبی یا قطعه‌ای فلز تاب خورده، وجود داشت .
 این تمام آن چیزی بود که از «بیت نوبه» و دهکدهٔ همتای آن «یالو»
 باقیمانده بود. اسرائیلی‌ها این دهکده‌ها را نابود کرده بکلی آنها را از
 روی زمین محو نموده بودند.

برای اعرابی که خانه‌هایشان در این دهکده‌ها بود و اسلافشان، کسی
 چه میداند برای چند صد سال، در اینجا زندگی کرده بودند هیچ چیز باقی
 نمانده بود جز امید جمع‌آوری «کمی هیزم» که ممکن بود هنگامیکه

دستجات تخریب اسرائیل همه چیز را جز آخرین نشانه‌های مفلوکی که هنوز نشان می‌دهد این يك سرزمین عربی بوده بار کردند و بردند از چشم آنها دور افتاده و بجا مانده باشد. راهی که ما از آن می‌گذشتیم راهی بود که به «عمواس» میرفت. هنگامیکه از «بیت نوبه»^۱ برای افتادیم و بیچی را که «عمواس» یعنی جائیکه یکبار عیسی ناصری در نخستین روزهای شگفت-آور پس از مصلوب شدنش که حواریونش او را شناختند، با آنان نان و نمک خورد و آنان را دعای خیر کرد چندانکه «چشمه‌اشان باز شد و او را باز شناختند»^۱ در آن قرار گرفته است دور زدیم، دریافتیم که «عمواس» نیز از دست رفته و به تلخی محو و ناپدید شده است.

«عمواس» بر روی نقشه زیارتی من از «سرزمین مقدس» مشخص شده بود اما از این پس دیگر هرگز بر روی هیچ نقشه دیگری که در کشور اسرائیل تهیه شود، مشخص نخواهد شد زیرا اسرائیلی‌ها که جز امنیت خود بهیچ چیز فکر نمی‌کنند آنرا از بین برده‌اند.

باز هم در کنار خود قطعه زمین‌هایی را که گویای سرگذشت زمین تازه بولدور شده‌ای است و معدودی قطعات شکاف خورده منازل مسکونی قدیمی را، می‌بینید. درختان زیتونی که میوه آنها را چیده‌اند، و درختان میوه‌ای که در زیر آفتاب لخت و بی برگند باز هم میوه خواهند آورد، لیکن روستائیان «عمواس» دیگر هرگز آن میوه‌ها را جمع نخواهند کرد مگر آنکه معجزه‌ای رخ دهد.

---

۱ - عبادات داخل گیومه منقول از کتاب مقدس، اند.

و آخرین نکته‌ای هست که باید بگویم: از زمینی که روزگاری بر روی آن خانه‌ها قرار گرفته بوده‌اند بوته‌های کوچک اوکالیپتوس چون کرمهائی که از جسد تازه‌ای بیرون می‌خزند، جوانه زده‌اند. در روزهای آینده بی‌شک جوانان اسرائیلی در جستجوی محلی برای گردش و پیک‌نیک جاده قدیمی «عمواس» را پیش خواهند گرفت و در زیر این درختان پراکنده شده می‌گویند و می‌خندند و استراحت می‌کنند، اما در میان شاخه‌های این درختان، ارواح سرگردان خواهند بود، زیرا اینجا هم مثل دیگر جاها «مرز همسایه تو بوده است».

آری چند درخت سرو، کاکتوس و یک قطعه فلز تاب خورده تنها چیزهائی بودند که از «زیته»، «بیت نوبه»، «عمواس» و غیره باقی مانده بود. ولی آیا این تمام آن چیزی است که وقتی اسرائیلی‌ها با سوزاندن و با آتش کشیدن این دهکده‌ها آنها را قتل‌عام کردند از آنها بجا مانده است؟ بی‌شک جواب، يك «نه» قطعی و محکم است. زیرا علاوه بر اینها یادبودهای تاج و خاطراتی دردناك و چشمانی که «همواره آفتاب را تحقیر کرده» و بسوی «بیت نوبه»، «عمواس» و کلیه زمینهای که محل دهکده‌های عرب بودند دوخته شده‌اند نیز بجا مانده. آنان می‌خواهند بسرزمین مادری و اصلی خود برگردند،^(۱) این واقعیتی است که هیئت اعزامی از محادیه

۱ - گزارش انجادیة بین المللی حقوقدانان دموکرات، صفحه ۸۰.

بین‌المللی حقوق‌دانان دموکرات پس‌از شنیدن مشاهدات آوارگان فلسطین دریافته است .

چاره‌ای نیست ، دهکده شما محکوم شده است :

علیرغم این واقعیت که اصل ۵۳ چهارمین مقاله نامه ژنو منعقد در تاریخ ۱۲ اوت ۱۹۴۹ تصریح دارد: «هر نوع تخریب و اتلاف املاک یا اموال شخصی که افراداً یا مشاعاً متعلق باشخاص خصوصی یا دولت یا سایر مقامات صالحه عمومی یا سازمانهای اجتماعی یا تعاونی باشد بوسیله نیروی اشغالگر ممنوع است مگر در موردی که عملیات نظامی، این تخریب را مطلقاً ضروری ساخته باشد . » ، مرگ و ویرانی و نابودی همواره گریبانگیر اعراب فلسطین بوده است.

منفجر کردن همه روستاها بادینامیت در نظر اسرائیلی ها يك مسأله عادی روزمره است: «یا لو» که روزگاری يك دهکده عرب بود بادینامیت منفجر و نابود شد. «عبدالرحیم دبه» یکی از بازماندگان این دهکده در مشاهدات خویش که برای هیئت اعزامی برای بررسی واقعیت اتحادیه بین‌المللی حقوق‌دانان دموکرات نقل کرده میگوید :^۱

---

۱ - کلیه قطعات دست چمن شده‌ای که خواهیم آورد از گزارش مزبور نقل شده‌اند ، مگر مواردی که جداگانه ذکر شود - اعداد یساده شده شماره‌های سریال هستند .

«ساعت ۷، آنها (سربازان اسرائیلی) کلیه ساکنین دهکده را مجبور به ترك خانه‌های خود کردند. افسر اسرائیلی مربوطه گفت «آنها که بماند کشته خواهند شد» بخشدار یالوبا او بگفتگو پرداخت و درخواست کرد بگذارند آنان در دهکده‌شان بمانند. فرمانده مزبور این درخواست را رد کرد، چون جمع ساکنین دهکده اعتراض نموده و بیجان آمدند فرمانده پرسید «چه کسی در میان شما مایل نیست دهکده را ترك کند؟» دوازده مرد جوان از داخل جمعیت بیرون آمدند. سربازان اسرائیلی بلافاصله آنها را بصف کرده و در مقابل کلیه اهالی دهکده آنان را تیرباران کردند. «آنکاه شاهد مزبور شرح می‌دهد که چگونه روستائیان پس از آنکه مجبور شدند راه پیمائی بطرف «رمله» را آغاز کنند به «یالو» برگردانده شدند: «اما وقتی آنان نزدیک «یالو» رسیده بودند يك افسر عالی‌رتبه بآنها گفت (چاره‌ای نیست، دهکده شما محکوم شده است.)»

صفحه ۷۱، شماره‌های ۱۷۵ - ۱۷۴ .

«عمواس» هم شانس بهتری نداشت آنطور که طالع محمد کاظم شرح داده است: «در ساعت ۳۰/۴ دقیقه بامداد واحدهای اسرائیلی وارد دهکده شدند، نظامیان اسرائیلی بخانه‌ها داخل شده و یکی پس از دیگری مردم را مجبور کردند که بالباس خواب به مرکز دهکده بروند. آنانکه خانه‌های خود را ترك نمی‌کردند، از جمله سالخورده‌گان، و کسانی که از بقیه عقب مانده بودند بیدرنگ با گلوله از پای در آمدند .

صفحه ۷۱، شماره ۱۷۷

«بیت نوبه» سومین دهکده از دهکده‌های محکوم شده نیز بوضع مشابهی ویران و نابود شد. این واقعیات و بسیاری سرگذشت‌های مشابه آن، بوسیله آقای هایکوک نایب رئیس U . N . R . W . A . (کارگزاری کمک و کار ملل متحد) که یکی از اتباع انگلیس است تأیید شده است. وی در مشاهدات خود مینویسد: «پس از پایان عملیات جنگی، «یالو» «قلقلیه»، «عمواس»، «بیت نوبه»، «بیت اوا»، «بیت مرثیه» یا بطور کلی و یا قسمتهائی از آنها ویران شدند». او «بیت اوا» و «بیت مرثیه» را شخصاً دیده است که بطور کلی بوسیله دینامیت ویران شده بودند. این دو دهکده‌های بزرگی نبودند. در حدود ۳۰۰ خانوار در یکی از آنها و ۶۰ خانوار یا در همین حدود در دیگری زندگی میکردند. نامبرده «قلقلیه» را نیز مشاهده کرده است که دهکده بزرگی بود با ۱۲۰۰۰ سکنه. در این دهکده دست کم ۶۰ تا ۷۰ درصد خانه‌ها بکلی ویران شده بودند. دهکده‌های دیگر را وی شخصاً ندیده ولی ساکنین آنها را مشاهده کرده است که مجبور شده بودند دهکده‌هایشان را ترک کنند. آنها در مناطق دیگر آواره شده بودند. این رانده شدگان نوع جدید مجبور بودند بدون آنکه بدانند کجا میروند دهکده‌های ویران شده را ترک کنند. آقای هایکوک خبر میدهد که ادارات مرکزی کارگزاری کمک و کار ملل متحد (U . N . R . W . A .) در «مونت اسکوپوس» طی جنگ آسیب دیده و سپس توسط ارتش اسرائیل اشغال شدند. علیرغم پرچم سازمان

ملل که بر فراز این ساختمان در اهتزاز بودند نمایندگان U . N . R . W . A مجبور شدند دفاتر خود را ترك کرده و به مدرسه فنی سازمان عقب نشینی کنند. رهبران کارگزاری كمك و كار ملل متحد علیرغم اعتراضات خود به مقامات اسرائیلی تا پس از مدتی متجاوز از یکماه، نتوانستند ادارات خود را در «مونت اسکوپوس» پس بگیرند. در همین مدت ادارات مزبور را چپاول کرده بودند. آقای هایكوك تأكيد میکند که همه ااثیه حتی کم قیمت ترین آنها، از ماشین های تایپ گرفته تا کلیه مبلمان و ااثیه و حتی لامپهای الکتریکی را نیز دزدیده بودند. نظامیان اسرائیل تمام این وسائل را بار کامیونهای خود کردند و بردند. هایكوك خود شخصاً کامیونهای را دیده بود که در حالیکه اسباب و ااثیه در آنها بود ساختمانها را ترك میکردند. وقتی توانستند به ساختمانهای خود برگردند خود آقای هایكوك و علاوه بر آن آقای کاسلز یکی دیگر از نمایندگان U . N . R . W . A دست کم پنجاه نفر اسرائیلی را ضمن سرقت آنچه باقی مانده بود، یعنی تعدادی مباد و غیره... مشاهده کردند. آنگاه آنان پلیس را خبر کردند تا سارقین را بیرون بیاورند، یک ساعت بعد خود او به همراه آقای کاسلز خواستند بدفاتر خود وارد شوند. در حدود سی دزد دیگر را دیدند که از آنجا، در پشت سیمهای خاردار که دور ساختمانها کشیده شده بود، در حال فرارند. تنها در آن موقع اشیاء مسروقه که عملاً هیچ ارزشی نداشت، پس گرفته شد.

.... «چند روز پس از اشغال اورشلیم، اسرائیلی ها ساختمانهای منطقه ای را بوسعت يك هکتار و نیم در شهر عرب نشین اورشلیم با استفاده از

بولدوز از روی زمین بکلی محو کردند. این ویرانگری‌ها در نواحی خیلی پر جمعیت شهر که خیا بانهای آن فوق‌العاده تنگ و باریک بود صورت گرفت. تعداد سکنه‌ای که باین ترتیب از خانه‌های خود رانده شدند به ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ بالغ میگردید. آنان مجبور شدند آواره دهکده‌ای شوند که در سمت دیگر اورشلیم در «عبودی» واقع است.

آقای هایكوك میگوید ... بآنان فقط دو ساعت وقت داده شده بود که اماکن خود را ترک کنند، بنابراین برای آنها غیر ممکن بود که هیچیک از اسباب و اثاثه‌شان را با خود ببرند.

.... «سربازان اسرائیلی بمناسبت‌های متعدد، به بهانه اینکه در جستجوی اسلحه هستند بمأموریت‌های بازرسی بمحل مزبور (اردوگاه‌های ساحل غربی) رفتند، آنان اردوگاه «جریش» را که ۶۵۰۰۰ آواره را پناه داده بود تقریباً بطور کامل تخلیه کردند. در اردوگاه «جریش» هیچگونه بمبارانی باین شکل صورت نگرفت، اما بمباران‌های مرعوب‌کننده‌ای در جاده‌های مجاور این اردوگاه صورت گرفت که سکنه «جریش» را تا سه روز مضطرب و وحشت زده ساخته بود.»

صفحات ۳۶ - ۳۵ ، شماره‌های ۱۰ - ۸ - ۷ - ۶

اینها فقط چند نمونه از تخریبات و ویرانی‌هایی است که از زمان اشغال اسرائیل تا کنون در مناطق عربی ادامه داشته است. انجام یک بررسی مفصل از جزئیات تمام آنچه بمباران شده، بادینامیت منفجر گردیده یا با بولدوز ویران شده است یا هنوز میشود در این مرور کوتاه کاملاً غیر ممکن

است، ولیکن اسامی دهکده‌های «حلمول»، «قبلیه»، «السموع»، «عبسان»، «بیت فجار»، «بیت حانون» و غیره، و محلات عرب نشین و اماکن مسکونی در اورشلیم، «نابلس»، «بیت اللحم»، «الخلیل»، «اریحه»، «جنین»، «غزه» و غیره که محکوم به چنین سرنوشتی شدند می‌تواند بآسانی دامنۀ وسیع ویرانی‌ها و نابودی‌ها را آشکار سازد.

در اینمورد میتوان یادآور شد که تا روز دهم ژوئیه ۱۹۶۹ تعداد ۷۱۴۰ خانه مسکونی اعراب ویران شده بود. لیکن با این وجود، تخریب و نابودی منحصرأ محدود به تأسیسات شخصی یا عمومی دیوی نبوده است. اماکن مقدسه، چه اسلامی چه مسیحی، نیز از وحشت نفرت‌آمیز چنین سرنوشت غم انگیزی برکنار نمانده‌اند؛ اگرچه مقاوله نامۀ زنج بدون هیچ ابهامی آزادی مراسم مذهبی را تضمین میکند و علیرغم این واقعیت که برخی از این اماکن از جمله با ارزش‌ترین میراث‌های فن معماری باستانی هستند که در سراسر جهان همنا ندارند.

آقای نعمة السمعان^۱ اسقف کاتولیک عمان که خلیفه پاتریارخال اسقف اعظم اورشلیم نیز هست در مشاهدات خود که برای هیئت اعزامی بیان داشته «دربارۀ ویرانی‌ها و خساراتی که باماکن مذهبی و بخصوص کلیسای «سنت آن» وارد شده است، یعنی کلیسایی که منشاء آن به زمان صلیبیون بر میگردد و یکی از قدیمی‌ترین کلیساهای فلسطین است» صحبت میکند، او سپس میگوید: «چندین روز پس از پایان جنگ بود که اسرائیلی‌ها خواستند تافکهای خود را بداخل شهر قدیم ببرند، یک

ناحیه را بطور کامل بمباران کردند و به کلیسای قدیم آسیب فراوان رساندند . کلیسای اخیرالذکر قابل تعمیر نیست . کلیسای خواهران فرانسیسکان مریم علاوه بر بهار خانه خواهران « سن چارلز برومی » بیت اللحم نیز آسیب دید . اسرائیلی ها کلیسای ارتدوکس را نیز بمباران نموده آنرا ویران کردند . کلیه این تخریبات را بعد از جنگ مرتکب شدند و هیچیک ابداً در طی مخاصمات صورت نگرفت . کلیسای « سنت الیا » بوسیله سربازان اسرائیلی تماماً غارت شد .

صفحه ۵۷ ، شماره های ۱۱۵ - ۱۱۴ - ۱۱۳ .

آقای « عبدالحمید السایح » وزیر مذهب و امور اسلامی در اردن میگوید: « متعاقب اشغال ، سردر بزرگ مسجد عمر مورد اصابت يك گلوله توپ قرار گرفته بطور کامل ویران شد ، اگر چه این سردر ، گنجینه منحصر بفرد و بسی همتائی است .... یکی از مناره های مسجد عمر نیز مورد اصابت توپ واقع شد . بمبارانها به گنبدهای مساجد « راک » و « عمر » که تا آنوقت خساراتی بآنها وارد شده بود نیز آسیب رسانید .^۱ آقای « سایح » بعنوان مثالی از بی حرمتی هائی که اسرائیلی ها

۱- در اوت ۱۹۶۹ قسمتی از این مسجد (که در سال ۶۹۱ میلادی بنا شده)

و یکی از زیباترین بناهای معماری اسلامی بحساب میآید در شرائطی که جزئیات آن مبهم است به آتش کشیده شد ، بسا تأسی به حریق رایشتاك یکی از اتباع استرالیا متهم به ایجاد این حریق عمدی گردید با این ادعای ناشی از سوءنظر و بد خواهی که او از اختلالات روانی رنج میبرده است و پس از يك محاکمه ظاهری که بیشتر به يك کمدی شباهت داشت او را آزاد کردند .

باماکن مذهبی روا میدارند از آسیب و خسارتی که کلیسای « سنت آن » و کلیسای « میلاد » در بیت اللحم و بسیاری از نمازخانه های دیگر در معرض آن قرار گرفتند نام میبرد . سپس ضمن نقل وقایعی که در آنها سربازان ، مردان و زنان اسرائیل سرگرم نوشیدن مشروب ، دود کردن سیگار ، بوسیدن و در آغوش گرفتن یکدیگر در کلیساها و مساجد بوده اند وی به تفصیل درباره اعمال توهین آمیز و متجاوزانه به حرمت و نفوس اماکن مقدسه صحبت میکند . وی همچنین گزارش میدهد که چگونه ورود مسلمین به مسجد حبرون Hebron از در اصلی آن که منحصراً برای اسرائیلی ها در نظر گرفته شده ممنوع شده بود ، در حالیکه مسلمانان مجبور بودند فقط از درهای کوچک پهلویی استفاده کنند ؛ و چگونه اسرائیلی ها جشن های عروسی خود را در این مسجد که ۱۳۰۰ سال پیش بنا شده بود برپا میکردند .

صفحات ۴۷-۴۵ ، شماره های ۶۹-۶۱-۶۰

از این نیز شنیع تر و نفرت انگیز تر حادثه ایست که « ریورند شفیق فاروق » - پیراجرائی شورای اسقف نشین کلیساهای اسقفی اردن ، سوریه ، لبنان و نماینده کلیسای پروتستان « انگلیکان » در اردن شرح میدهد . او میگوید : در اورشلیم مردی بود که بایمان و از خود گذشته کی شهرت داشت ، وی تولیت مقبره عیسی مسیح را عهده دار بود . بنا به سنت جامعه پروتستان در نظر پروتستانها این آرامگاه همان ارزش و منزلتی را دارد که سپولکر مقدس Sepulchre (مقبره عیسی) برای مسیحیان دیگر دارد .

این آرامگاه در خارج شهر نزدیک تپه‌ای واقع شده و بر طبق نظر پروتستانها با اوصاف و خصوصياتی که در انجیلها آمده است مطابقت دارد، آنرا «روضه آرامگاه» مینامند. متولی این آرامگاه سلیمان مطر، درباغ خانه داشت. او در این خانه با همسر خود و یک دختر جوان آلمانی که آنها را در کارهایشان یاری میداد زندگی میکرد. در حدود ده روز پس از جنگ همسر نامبرده بخانه ریورند شفیق فارق که او را از سالیان بسیار پیش می‌شناخت در عمان رفته پناهنده شد. وقتی با آنجا رسید نمیشد او را شناخت. شفیق فارق از او پرسید: شوهرت کیجاست؟ جوابداد، او بدست جهودها کشته شد. ماجرایش از این قرار است:

یکروز پس از آنکه سربازان اسرائیلی اورشلیم را اشغال کردند، درباغ را کویدند، سلیمان مطر در را بروی آنها گشود. آنان بیدرتنگ بسوی او آتش کردند و او را از پای انداختند. آنگاه بسوی مقبره که همسر او و زن جوان آلمانی در آن مخفی شده بودند آتش کردند، از آنجا که دختر جوان بور بود سربازان فکر کردند جایی را مورد حمله قرار داده‌اند که اروپائی‌ها در آن زندگی میکنند. آنان تیراندازی را متوقف کردند و تنها بعد از این جریان بود که خانم مطر جسد شوهر خود را نزدیک درباغ پیدا کرد. ساعت هجی، قلم خود نویس و پولهایش را که او نزد خود داشت برده بودند. آنگاه هر دوزن از سربازان خواستند که بآنان اجازه دهند جسد را برای تشریفات دفن به کلیسا منتقل سازند. سربازان درخواست آنان را رد کردند. آنگاه آندو زن را به محلی رو بروی صومعه

راهبه‌های دومینیکنی - که در آنجا تعداد بسیاری از خانواده‌های عرب اورشلیم را مجبور کرده بودند همه در امتداد جاده در زیر آفتاب بنشینند - بردند. وقتی سرانجام آندو را رها کردند هر دوزن بخانه بازگشتند و خانه خود را کاملاً غارت شده یافتند. در کشوری که مردگان را همان روز مرگ یا حداکثر روز بعد از آن بـخاک می‌سپارند جسد سلیمان مظر تا سه روز بعد در باغ افتاده بود، پیش از آنکه اسرائیلی‌ها در اثر مداخله سراسقف انگلیکان و پدران روحانی دومینیکنی اجازه بدهند که جسد به کلیسا حمل شود.

مقامات اسرائیلی برای پیدا کردن افرادی که در ارتکاب این جنایات و دزدیهای گوناگون مقصر بودند هیچگونه اقدامی نکردند. ریورند اضافه میکند: این فقط يك نمونه از هزاران عمل مشابه آنست که صورت گرفته. آنان با این رویه میخواهند ساکنین را مرعوب نموده و در نتیجه آنها را مجبور به ترك کشور خود سازند.

صفحه ۸۵ ، شماره ۱۱۹.

در این باره معتقدیم که بی‌مورد نخواهد بود پیش‌بینی‌های ماده ۳ بند اوله. متاوله نامه ژنورا در مورد حمایت از (افرادی که هیچ شرکت فعالانه‌ای در مخاصمات نداشته مشتمل بر اعضای نیروهای مسلح که سلاحهای خود را زمین گذاشته و آنها که بعلت بیماری ، زخمی شدن ، بازداشت یا هر علت دیگری از صحنه جنگ خارج شده‌اند...) یادآوری کنیم. همین ماده «در هر زمان و مکانی راجع به افراد مذکور در بالا هر گونه...»

«تجاوز نسبت به حیات و وجود شخص، بخصوص قتل بهر طریق و هر نوع نقص و قطع عضو، رفتار ظالمانه و شکنجه‌ها» که در فقره (۸) همین ماده آمده است ممنوع می‌کند. يك نظر اجمالی و سریع به چندتای دیگر از مشاهدات گواهان، شاید به ارائه يك تصویر عینی تر از چگونگی احترام و مراعات اسرائیل (این واحه دموکراسی در کویر عقب‌ماندگی در آسیای غربی ۱۱) نسبت به قوانین و عرفهای بین‌المللی، کمک کند.

آقای «Mgr» دیودوروس، سراسقف هراپولیس (سراسقف ارتدوکس عمان) خود شخصاً به دوحله یکی در نزدیکی موزه «واجر» و دیگری در «بالی ذکری» (دروازه طلائی) رفت و در آنجا اجساد غیر نظامیان بسیاری را دید که در خیابانها افتاده بودند. سه روز پس از آنکه این شهر تسخیر شد بوی اجساد مردگان فضا را پر کرد و فقط آن موقع بود که اجازه دفن آنان داده شد. نامبرده در «بیه‌کوته» اجساد دوزن و فرزندان آنان را که در حدود ۶ سال داشتند مشاهده کرد. آنان تلاش کرده بودند که از اینسوی جاده بطرف روبرو بروند تا به مسجدی پناهنده شوند و ضمن فرار خود هدف گلوله واقع شده و از پای درآمده بودند.

صفحه ۶۰، شماره ۱۲۷.

... پسر هم او (سلیمان محمد سلیمان اهل «بیت نوبه») که نامش محمد علی بکر بوده است نایباً و تقریباً ۶۰ ساله بود. وقتی اسرائیلی‌ها وارد شدند که او را وادار به خروج از خانه کنند با آنان گفت که نایب است و نمیتواند از خانه خارج شود، آنها با تفنگ او را کشتند.

صفحه ۷۰، شماره ۱۷۲

... اسرائیلی ها خانه او را بادینامیت منفجر کرده بودند (عبدالقادر حسن همدانی یکی از آوارگان که اهل «خان یونس» است) آنان کلیه ساکنین را وادار به ترک خانه خود کردند. مادر او خواست برود و کودکی را که فقط ۴۵ روز داشت و در خانه مانده بود بیاورد ولی با او اجازه اینکار را ندادند. طفل که اسم کوچک او صبریه بود در انفجار خانه کشته شد.

صفحه ۷۴، شماره ۱۸۹

... در محله ای که او (جبرئیل عبدالرحیم قدیم اهل «خان یونس») سکونت داشت سربازان در حدود سی زن را دستگیر کرده و آنان را مجبور کردند لباسهای خود را درآورند. سربازان آنان را وادار کردند بالباس زیر درختان بانهای «خان یونس» راه ببروند. در همین اثناء آنان تفنگهایشان را بر بالای سر آنها آتش میکردند تا آنان را مرعوب سازند. زنی را که حاضر نشد لباس خود را درآورد گلوله ای به پایش شلیک کردند. یکی از مردان خویشاوند او خواست او را نجات دهد ولی در همان نقطه با گلوله سربازان کشته شد.

صفحه ۷۵، شماره ۱۹۴

... ما در آن پناهگاه در حدود پنجاه نفر بودیم (خانم دولت سید سلام ۳۰ ساله اهل «قنطره») سربازان برخی از ما را کتک زده و مضروب ساختند. من خودم هم کتک خورده و مضروب شدم. سربازان از اینکه چشمان روستائیان را ببینند و سپس آنها را مجبور کنند در حالیکه خودروهای زره دار آنها را دنبال میکرد درختان آنها بدون تا از پا بیفتند، لذت برده و تفریح میکردند.

سربازان مرا در تونلی گیر آوردند. یکی از آنها با تفنگ خود مرا تهدید میکرد و دیگری با توحش مرا بیرون کشید. آنان مرا وادار ساختند وارد خانه‌ای شوم و آنگاه هردو بزور بمن تجاوز کردند. سربازان با تمام زنان جوانی که در پناهگاه بودند به همین طریق عمل کردند. فاطمه عبدالعظیم، فتایه محمد و سکینه عبدالحمید از آن جمله بودند.^۱

صفحه ۸۲، شماره ۲۴۱.

محمد ابوناموس اهل خان یونس اظهار میدارد: «در روز پنجم ژوئن خان یونس مورد حمله قرار گرفت .... تانک‌هایی که پرچم‌های کشورهای مختلف عربی را حمل میکردند ... وارد شهر شدند. مردم شروع به استقبال آنان کردند. سربازان اسرائیلی صبر کردند تا سکنه شهر دور آنها جمع شوند، آنگاه با مسلسل بمردم حمله ور شدند. بیش از پنج هزار نفر در آنجا جمع بودند که ۴۰۰ تا ۶۰۰ نفرشان در نتیجه این حمله کشته شدند. آنگاه تانک‌های تیراندازی بار دو گاه‌های متعلق به U.N.R.W.S. را شروع کردند. و از دو گاه آوارگان «G» را بطور کامل با ناپالم سوزاندند ... از ۳۰۰

---

۱ - هیئت اعزامی در پاورقی اظهار میدارند ما پس اشکالات بسیار زیاد توانستیم این شهادت را تهیه کنیم. مانند کلمه زنان دیگر عرب آنچه بزور اجبار بر سر این زنان آمده است هتك حرمت و شرافت جبران ناپذیری تلقی میشود. در این باره بجاست که مقررات ماده ۲۷ پیمان زن را یادآور شویم که تصریح میکند «زنان مخصوصاً باید در مقابل هر گونه تجاوزی نسبت به حرمت و ناموسشان بنحوص در مقابل زنانی بمنفع، فحشاء از روی اجبار و هر شکل هتك حرمت دیگر حمایت شوند. (ناشر)

ساختمان اردوگاه خان یونس تنها سه‌تای آنها باقی ماند. بقیه تماماً طعمه آتش شده بود. ساکنین این اردوگاهها تا ۵ روز بدون مأوا و پناهگاه و بدون غذا ماندند. وقتی آنها خواستند برای آوردن غذا مخفیانه به شهر بروند سربازان آنها را به گلوله بستند - من زنی را دیدم که در جستجوی غذا برای کودک خود بود و در همان اثناء با خونسردی بوسیله سربازی که بالای يك مخزن آب ایستاده بود هدف گلوله قرار گرفت و کشته شد. وقتی من کوشیدم به بقایای خانه خود برسم دیدم خانه همسایه همجواریم هنوز در آتش میسوزد. صاحبخانه و پسر او البدوی در آتش سوختند و مردند. اسرائیلی‌ها دور کمپ‌ها را محاصره کرده و بوسیله بلندگو دستور دادند که کلیه مردان جوان خود را باستادیوم معرفی کنند. آنان ما را بدسته‌های ۲۰ تا ۲۵ نفری تقسیم کرده و وادار کردند بهمان سرعتی که تا نکجا حرکت میکردند با پای پیاده بنویم. جوانی که از دیگران عقب مانده بود بنام «جمعه ابوچنین» که دانشجویی متولد سال ۱۹۴۷ بود کشته شد. در همین دواجباری در پیچی که به «خانه عکس» خان یونس منتهی میشود آنان دانش آموز ۱۶ ساله دیگری بنام جمعه عبدالحمید و پسر عموی خود من عطیه سالم جمعه ابونا موس متولد ۱۹۴۸ را که او نیز محصل بود کشتند. سپس تمام این عده را به «خانه عکس»، که در آنجا اتوبوسها منتظر بودند، بردند. آنها ما را بازرسی بدنی کرده و تمام آنچه را که با خود داشتیم گرفته ما را سوار اتوبوسها کردند، در هر اتوبوس ۷۵ نفر. ما مجبور بودیم دستهايمان را بالای سرهامان نگاهداشته و سرها را پائین بیندازیم. سربازی، مرد جوانی

را که آب میخواست بگلوله بست و کشت. بر آورد طبیعی ترین احتیاجات غیر ممکن بود. وقتی به يك ایستگاه سوختگیری نزدیک «العیش» رسیدیم من بی احتیاطی کرده و از پنجره نگاهی به بیرون انداختم. سر بازی ضربه ای به سرم وارد کرد و فریاد کشید: «این وطن تو نیست، این کشور از آن منست نگاه نکن».

وقتی در حدود ساعت ۹ شب به «النوسله» رسیدیم درهای اتوبوسها را بروی ما بستند و رفتند تا صبح روز بعد حدود ساعت ۸ اتوبوسها دومرتبه برای افتادند و ما را به قطر بردند.

وقتی از اتوبوس پیاده شدیم سربازان ما را مجبور کردند در حالیکه دستها را بالای سر گرفته بودیم بر روی قبر داغ که کف پاها بمان را میسوزاند با پای برهنه راه برویم. وقتی بمحلی نزدیک ساختمان صلیب سرخ رسیدیم از ما خواستند دستهای خود را پائین بیاوریم و بطور معمولی راه برویم. بهر يك از ما چهارم قرص نان دادند و ما را از کانال عبور دادند.

صفحات ۸۶ - ۸۵ ، شماره های ۲۵۴ - ۲۵۳ - ۲۵۲

سلیمان موسی ابراهیم اهل دهکده «الخریبه» اظهار میدارد: «پس از این پانزده روز فرار ما یوسانه آنها (اهالی دهکده) سیزده روز دیگر هم راه پیمودند. در طی این خروج آنان ۵۰۰ نفر از همراهان خود را از دست دادند. بسیاری از آنان با ناپالم سوخته بودند ولی از آنجا که هیچگونه بیمارستان در بیابان وجود نداشت و چون جراحات ناپالم را باید فوراً

معالجه و پانسمان کرد، آنان مردند. دیگران از فرط خستگی، گرسنگی،
یا تشنگی مردند.

صفحه ۸۷ ، شماره ۲۶۴

سلیمان عبدالحافظ اهل «بیر العبد» اعلام میکند که: «اسرائیلی‌ها
آمدند که دهکده را محاصره کنند. ساکنین دهکده بسوخت افتاده و
بکوهستانها گریختند، هواپیماها و هلی کوپترها آنان را تعقیب کردند،
بسیاری از خانه‌هایی که از مخلوط ماسه و گل رس ساخته شده بودند و کلبه-
های کاهگلی قدیمی ویران شدند، بسیاری از سکنه دهکده ناآمنووقع
کشته شدند، در حدود صد نفر از اهالی بتصور اینکه در خانه خدا با آنان
کاری نخواهند داشت ناچار شدند بمسجد پناه ببرند، لیکن هواپیماهای
اسرائیلی با ناپالم بمسجد حمله کرده آنرا ویران ساختند. در جریان این حمله
۲۳۰ نفر کشته شدند. سکنه دهکده در حالیکه هواپیماها و هلی کوپترها
آنانرا تعقیب میکردند دوبرتبه بکوهستان گریختند. در طی این فرار دوم
۳۰۰ نفر بهلاکت رسیدند - بعد نفرات سواره و نیروهای نظامی آنها را
تعقیب و بدام انداخته و باز آنانرا گرد هم جمع کردند. وقتی آنانرا جمع-
آوری کردند نخست مجبورشان کردند که نشانی محل خانه‌هایشان را بدهند.
سر بازاں خانه‌هایی را که هنوز ویران نشده بود بطور کامل و منظم غارت
کردند. آنگاه زنان را در یکطرف و مردان را در طرف دیگر دسته کردند.
دختران جوان و زیبا را از بین آنان دستچین کرده و از صف خارج ساخته
و بردند. برخی از مردان علیه این رفتار اعتراض کردند، آنها را از بقیه جدا

کرده و بکلوله بستند. این زنان هرگز برنگشتند و ما هنوز هیچگونه خبری از آنها نداریم.

صفحات ۸۸ - ۸۷ ، شماره ۲۶۶

برای آنکه این تصویر بینانید خشونت و توحش کاملتر شده و جای بیشتری را در آن، با نقشه‌های کاملاً تازه و بیسابقه اسرائیلی‌ها مانند مسابقه تانک و آدم و شکار انسان با هواپیما، پرکنیم، بررسی رفتاری که بازندان این وبازداشت‌شدگان عرب بعمل می‌آید مستقیماً ما را در رسیدن باین مقصود کمک میکند.

آقای خلیل سالم که يك حسابدار مجاز كاتوليك اهل بيت اللحم بوده است مشاهدات خود را در این زمینه برای هیئت اعزامی بیان میکند، ولی پیش از آنکه به شرح مشاهدات آقای سالم پردازیم لازم میدانیم بماده ۸۰ مقاوله نامه ژنو اشاره کنیم که تصریح میدارد «بازداشت‌شدگان باید موقعیت و حقوق اجتماعی کامل خود را حفظ کرده و باید از آنچنان حقوق ملازم این موقعیت که میتواند با وضع آنان سازگار باشد برخوردار باشند». پیمان مزبور همچنین مرجع بازداشت‌کننده را مسئول معالجه رایگان و همچنین مسئول تدارك مقدمات و وسائل بازداشتگاه که سلامتی، بهداشت عمومی، و مسائل خواب مناسب، و مسائل استراحت بهداشتی، دوش و حمام و تسهیلاتی که امکان خرید مواد خوراکی و غیره جهت بازداشتی را تأمین نماید می‌شناسد».

حال بیایید ببینیم تا چه حد این پیش‌بینی‌ها با سرگذشت آقای سالم

تطبيق میکند . نامبرده بعلت امضاء نامه‌ای که برای اوتانت دبیر کل سازمان ملل متحد فرستاده شده بود توقیف شد ، وی نامه مزبور را که در آن وضعیت ساکنین سرزمین‌های اشغالی تشریح گردیده و به الحاق اورشلیم اعتراض شده بود به‌مراه ۶۷ تن دیگر از معاريف امضاء کرده بود .

آقای سالم میگوید :

« خود من برای تقریباً مدت سه ماه در بازداشت بسر بردم . آنان بمن ظنین بودند که یکی از کسانی باشم که دیگران را به فرستادن نامه تحريك کرده و کمیته‌ای را که از امضاء کنندگان نامه مزبور ترکیب شده بود تشکیل داده باشم . »

در نخستین روز ، من بوسیله افسری بازجوئی شدم که از من می‌خواست اسامی اعضای کمیته‌ای را که متن مزبور را تهیه کرده بودند برایش فاش سازم . من جواب دادم « من این نامه را امضاء کرده‌ام ، آنرا تأیید نمیکنم و نمیدانم هم چه کسی آنرا تهیه کرده است . » افسر مزبور گفت « خوب لااقل اعلان کن که تو را مجبور کرده‌اند این نامه را امضاء کنی و تو از تأیید «مضمون آن خودداری میکنی» . من درخواست او را رد کردم . آنگاه افسر مزبور اسلحه کمری خود را کشید ، آنرا پر کرده و مسلح نمود و گفت « من میتوانم تو را بکشم ، حمایت و تأیید خود را از این دادخواست پس بگیر و اعلان کن که این عرض حال سر تا پا ساختگی است . تو بیست و چهار ساعت وقت داری که تصمیم بگیری . »

روز بعد مرا به يك زندان ديگر در بيت اللحم بردند كه نظاميان آنجا بودند. همان افسر از من همان سئوالات را پرسيد كه روز پيش پرسیده بود. من باز از جواب دادن باو خودداري كردم. آنكاه سربازها لباسهاي مرا درآوردند. آنان مرا تحت مادرزاد بمدت يك ربع ساعت درزيردوش سردی قرار دادند. بعد درحاليكه دستانم بالای سرم بود مرا بروی زمین نشانند. سربازان بندهای انگشتانم را زیر ضربت کابلهاي لاستيکی گرفتند. اين صحنه تا حدود بيست دقيقه طول کشيد. يكبار من دستانم را از زیر ضربات عقب کشيدم، همان افسر دو مشت بناحیه گوشهای من کوييد. آنوقت مرا روی زمین بحالت درازکش خوابانند. دوسرباز دستان مرا بحالتی كه دستان کسی را از پشت می بندند، نگاهداشتند و سرباز دیگری با زانوی خود به گرده من فشار میآورد، دوسرباز دیگر بهلو، و دنده های مرا زیر لگد گرفته بودند. اين صحنه نیز تقريباً چهل دقيقه طول کشيد. آنكاه مرا به سلول دیگری بردند. برای مدت دوروز بمن از غذاهای سربازان اسرائیلی ميدادند. سیکار نیز داشتم، روز بعد باز همان رفتار را بمن تکرار کردند. و هنگام شب به زندان برگردانیده شدم، آنجا غذا کم و ناچور بود، اجازه سیکار کشیدن هم بمن ندادند. ما ۲۲ نفر بودیم دراطاقی كه تقريباً ۲۰ متر مربع وسعت داشت. و هشت تشك در آنجا بود كه به پلیس اردن، كه اين منطقه را ترك کرده بود، تعلق داشت. ما مثل ساردين كنار هم درازا كشيده بودیم. اين زندان در واقع مركزی بود كه زندانيان قبل از آنكه بين زندانیهای ديگر توزيع شوند مجبور بودند در آن توقف كنند. اشخاص بسیاری بودند

که بدلائل سیاسی یا «تروریسم» دستگیر شده بودند. من بدنبال يك عمل جراحی جدی وسخت در ناحیه شکم تقریباً چهار روز قبل ازدستگیریـم بیمارستان را ترک کرده بودم. مقامات نظامی اسرائیل را از این موضوع مطلع کردم. خانواده من حتی يك گواهی از پزشك معالج من به آنان ارائه کرده بودند ولی این امر مانع نشد که سربازان اسرائیلی مرا شکنجه کنند. من در این مرکز ۲۱ روزماندم بدون آنکه بتوانم با خانوادهام یا با يك وکیل ملاقاتی دست و پا کنم.

در روزیست ویکم گفتند که مرا نزد دکتری خواهند برد. از اینجا به زندان نابلس برده شدم. اغلب اوقات مردانی را که از بازجوئی ها باز می گشتند میدیدم که از خون پوشیده شده بودند وشکنجه آنها را داغان کرده بود. با آنان در اکثر موارد خیلی بدتر از خود من رفتار شده بود.

در نابلس در دفاتر مدیریت زندان مرا مجبور کردند هر چه با خود داشتم به آنها بدهم بدون آنکه حتی رسیدی بدستم بدهند. آنگاه مجبورم کردند بداخل اطاق کوچکی بروم که ۱۲ سرباز در آن بودند، از جمله چند سرباز «دروز»^۱ که برای اسرائیل کار میکردند. آنان از من پرسیدند که آیا عضو الفتح هستیم. من جواب ندادم. آنها لباسهایم را در آورده مرا در

۱- دروزها (درزی ها) یکی از فرق سیاسی مذهبی اسلامی هستند که بخش عمده آنان در جبال لبنان سکونت دارند. بر طبق عقاید درزی ها که از آغاز قرن یازدهم سرچشمه میگیرد، حکوم ششمین خلیفه فاطمی، دهمین و آخرین کسی است که خدا بصورت انسان در او حلول کرده است. درزی ها به تناسخ ارواح اعتقاد دارند.

زیر باران ضربات مشت و چکمه و سیلی‌های خود گرفتند. من کم و بیش توانستم جای زخم شکم خود را در مقابل ضربات محافظت کنم. این جریان نیمساعتی طول کشید. صورتم را تماماً خون پوشانیده بود. آنگاه مرا در اطافی که در حدود ۶۰ مترمربع مساحت داشت و در آن ۷۸ نفر دیگر زندانی بودند چپانیدند. ۲۰ روز در آنجا ماندم. در این اطاق بهیچوجه تشك پیدا نمیشد. ما هر يك روی يك پتو میخوابیدیم و پتوی دیگری را روی خود میکشیدیم. فقط يك شیر آب برای همه ما در آنجا وجود داشت. هر پنج یا شش روز یکبار بما اجازه میدادند صورت خود را اصلاح کنیم. بایک تیغ برای هرشش نفر. غذا از نظر کمیت کافی ولی از نظر کیفیت بسیار بد بود. برای مدتی خود را در میان يك گروه ۷۰ نفری از روستائیان ۱۵ تا ۸۰ ساله یافتیم. اینها همگی از اهالی «حیرانه» بودند که چون نیروهای اسرائیلی خبر پیدا کرده بودند که فدائیان از دهکده آنان رد شده‌اند بازداشت شده بودند. اسرائیلی‌ها چهارخانه را که از سایر خانه‌های دهکده بهتر و زیباتر بوده بادینامیت منفجر ساخته و سپس مردان دهکده را بزدان آوردند...

پس از چهار روز بد رفتاری و بیگاری روزانه که در ساختمان دیگری از ما میکشیدند افسر عالی رتبه‌ای از من بازجوئی کرد. وی گفت «باید شما بگوئی چه کسی عرض حال را تهیه کرده است و چگونه این دادخواست به سازمان ملل متحد فرستاده شده است یا باید اینجا بمیری» ترا خواهیم کشت». روز بعد همان افسر دوباره آمد و گفت «شما با کدام محکوم شده‌اید»

آنگاه اسلحه کمری خود را بیرون آورد، لوله آن را روی پیشانی من گذاشت و گفت «آخرین وصایای خود را بگو، یک، دو، سه» و یک تیر بدون گلوله شلیک کرد؟ آنوقت بمن گفت «می بینی چقدر شانس میآوری، و چطور خدا کمکت میکند. پس بیا و بادادن اطلاعاتی که ما میخواستیم بدست آوریم بیا کمک کن. اگر اینکار را نکنی معنایش آنستکه نمیخواهی از این شانس که نصیب شده است استفاده کنی» آنگاه او رولور خود را دوباره پر کرد و گفت «من از حالا تا هفت می شمرم»^۱ اما این بار اسلحه خود را آتش نکرد.

آنگاه مرا به ساختمانی که قبلا گفتم بردند و در اتاق ۹ جای دادند... پس از ۳۲ روز بازداشت در این اتاق از طرف مدیریت زندان مرا احضار کردند. آنان لوازم شخصی ام را بمن پس داده چشمانم را بسته و بدستانم دستبند زدند و مرا بکامیونی سوار کردند. درحالیکه با سایر زندانیان ما را رویهم ریخته بودند مدت ۵ ساعت همانجا ماندیم. بلاانقطاع ما را کتک میزدند. سربازان به میله های کامیون آویزان میشدند و با پا های خود که در هوا رها بود بصورت های زندانیان میکوبیدند. سرانجام کامیون حرکت کرد. در این موقع به تعدیات تازه ای علیه ما دست زدند. سربازان با سیگارهای خود سیلها و ابروهای زندانیان را می سوزاندند و یا آنها را

---

۱ - ماده ۳۱ مقاوله نامه ژنو تصریح میکند که «هیچگونه فشار جسمی یا روحی، علیه اشخاص مورد حمایت (این مقاوله نامه) نباید اعمال شود بخصوص برای بدست آوردن اطلاعاتی در مورد آنها یا در مورد اشخاص ثالث».

با پیشانی‌های ما خاموش می‌کردند. ما را بزندانی در «رام‌الله» بردند. آن‌گاه آقای سالم توضیح می‌دهد که او را در مقابل ضمانتی بمبلغ ۱۰/۰۰۰ لیره استرلینگ آزاد کردند. ولی چهار روز بعد او دوباره بازداشت شده شب رادر زندان بیت‌الحرم گذراند و بعد با و ۱۵ دقیقه فرصت دادند که مایه‌تعلق خود را بردارد و زندان «جریشو» برده شد. روز بعد وی را به Bridge بردند و تقریباً در روز اول سال جدید به عمان رسید.

صفحات ۶۲-۶۴، شماره‌های ۱۴۴-۱۴۳-۱۴۲-۱۴۱-۱۳۹-۱۳۵.

این‌طور که بنظر می‌رسد کابوس ترور خونین اسرائیلی‌ها در سرزمین‌های اشغالی عرب هنوز تا نقطه اوج خود فاصله بسیار زیادی دارد، با گذشت هر روز ترس و نفرت بنحوی خوفناک‌تر از روز پیش خود را نشان می‌دهد. اخیراً کمیسیون بین‌المللی و نیز ملل متحد^۱ در قاهره از میان آوارگان عرب با ۴۲ تن از شهود مصاحبه کرد.

خانم حکمت‌الدیب (بازرس آموزش و پرورش در «العریش») ضمن بیان مشاهدات^۲ خود برای کمیسیون مزبور گفت که پسر او محمد (دوازده

---

۱ - این کمیسیون که مرکب از سه کشور عضو سازمان ملل یعنی سوئدان، سومالی و یوگسلاوی بود بر طبق تصمیمی که بوسیله مجمع عمومی سازمان ملل متحد در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۸ اتخاذ گردید تشکیل شد تا درباره تجاوزاتی که اسرائیل در سرزمینهای اشغالی اعراب مرتکب شده بود تحقیق نماید. برنامه کار کمیسیون این بود که علاوه بر برخی از پایتخت‌های عرب از لندن، ژنو و سرزمین‌های اشغالی عرب نیز بازدید کند. ولی طبق معمول مقامات اسرائیلی از دادن اجازه ورود به سرزمینهای اشغالی به کمیسیون من‌بو خودداری کردند.

۲ - این مورد و شهادت بعدی در «روزنامه الجمهوریه بغداد» در شماره ۲۷ آوریل ۱۹۷۰ نیز درج گردیده است.

ساله) که صبح روز ۱۹ اوت ۱۹۶۷ در بالکن ایستاده بود، از ناحیه شکم مورد اصابت گلوله‌ای واقع گردید. شهر تحت حکومت نظامی اعلان نشده‌ای قراردادش ولی او میبایست بجه خود را نجات دهد. او را بدوش گرفت و بخیا بان دوید. دو کیلومتر راه بدنبال بیمارستان دوید. وقتی هنوز داشت میدوید از هر سو گلوله‌ها بطرفش شلیک شد. او بوسیله يك گروه گشتی ۱۳ نفری اسرائیل محاصره شده بود. تفنگها را بسویش نشانه رفته بودند. به آنان گفت که فرزندش بدون هیچ دلیلی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌است و او دارد بدنبال بیمارستانی میگردد. گشتی‌ها خیلی ساده و خونسرد با او گفتند که فکر کند بجه‌اش نیز یکی از کشتگان جنگ است ... آنگاه او را با تومبیل بستند ... اتومبیل براه افتاد ... او نیز شروع بدویدن کرد تا بتواند همپای سرعت ماشینی که کودک زخمیش در آن بود بدود ... ضعف کرد و بزمین در غلطید ... وقتی باز بهوش آمد خود را در بیمارستان «العریش» یافت. در بیمارستان او را هیچگونه معالجه و مداوایی نکردند و بسد تراز همه اینکه میخواستند از او بازجوئی کنند که چرا در موقع حکومت نظامی از خانه خود خارج شده است. پس از ۱۱ روز او را بهمراه پسر بجه‌اش از بیمارستان بوسیله يك هلی کوپتر به «بیرشبه» منتقل کردند و از آنجا بوسیله صلیب سرخ به قاهره برده شدند. از این حیوانی ترو شیطانی ترجنایت تنفر انگیزی است که علیه آقای «محمد درباس» ارتکاب یافته است که گزارش آن قبلاً به کمیسیون بین‌المللی حقوق بشر که در اکتبر ۱۹۶۹ از قاهره بازدید کرد تسلیم شده است. اخیراً که کمیسیون بین‌المللی ویژه جدیدی

از طرف سازمان ملل وارد قاهره شد میخواست که مخصوصاً این مورد را بررسی کند. سرگذشت چنین است :

آقای درباس (۳۰ ساله) که بعنوان دستیار جراح در یکی از بیمارستانهای غزه کار میکرد یکی از پاهایش جراحی مختصری برداشته بود. او را به بیمارستان آوردند، ولی بجای مداوای پای مجروح شده او را به «نمایشگاه عمل جراحی» بردند و در آنجا پروستات او را برداشتند. این عمل بوسیله يك جراح اسرائیلی بنام «دکتر مردوخای» دوسه روز پس از جنگ شش روزه صورت گرفت. درباس که در طول مدت عمل کاملاً بیهوش بوده میگوید: يك هفته پس از آنکه مجدداً بیهوش آمدم صدای دکتر مردوخای را شنیدم که میگفت : «کنارت را نگاه کن ... اینها دوتا پروستات هستند ... آنها را بخور.» درباس ادامه داده میگوید : «من متوجه هیچ چیز نبودم . تمام بدنم را باندپیچی کرده بودند. بعد يك پرستار اسرائیلی باسم «ادی» پیش من آمد و گفت «شما يك كمك جراح هستید و از نظر کار هم قطار من محسوب میشوید. این را بگیرید و بخورید...» اینجا من کنترل خودم را از دست دادم و شروع به ناسزاگوئی و بدگفتن کردم . در چنان وضع بدی که من داشتم پرستار مزبور مرا مضروب کرد. بعد يك نظامی آمد و مرا بر روی همان تخت خواب چرخدار باطاق دیگری هل داد. کوشید سؤالاتی از من بکند اما جواب ندادم. در این اطاق يك دختر که بطور کامل عریان بود روی تختی خوابیده بود. در همین احوال تمام ده ناخن انگشتان مرا کشیدند. در جریان بازجوئی ها و طی شکنجه هائی

که بستم آوردند من متهم به داشتن اخلاعه و كمك به اعراب مجروح بودم. مرا به زندان «اتليت» منتقل ساختند و در آنجا چند روزی را که طی آن با انواع گوناگون درد ورنج و شکنجه مواجه بودم در سلول ۱۲ گذراندم. از آنجا فرار کردم و به قاهره آمدم که در آنجا معالجات خود را تمام کردم. در مورد جزیان من يك گزارش پزشکی به اتحادیه عرب تسلیم شده بود. بزم تفریحات سادیستی تنوازی ها در سرزمین مقدس هنوز هم کاملاً دائر و گرم است. لیکن آنان که همه چیز خود را از دست داده اند چیز بی-خانمانی، چادرهای بیابانی غارت شده، فقر و سیدروزی و گلوله های خیانت-آمیز و ناپالم، از میان ترانه های غم انگیز لالائی، غم انگیز ترین ترانه خود را در گوش کودکانی که تازه با فرصه وجود می گذارند و دیگر مانند صبریّه کوچک کشته نخواهند شد، همواره این چنین زمزمه میکنند که: «آنان فقط يك فکر دارند، فکر بازگشت به سرزمین خویش.»

۱- گزارش هیئت بررسی واقعت، اعزامی مجمع بین المللی حقوقدانان
دموكرات، صفحه ۸۳، شماره ۲۴۵.

حکومت جو روستم پر آوارگان عرب

گزارش مشاهدات عینی

مایکل آدامس

مخبر روزنامه گاردین

•

•

•

در اقداماتی که اکنون در نوار غزه بر علیه سکنه غیر نظامی عرب بعمل میآید، ارتش اشغالگر اسرائیل به مقررات مقاله نامه ۱۹۴۹ ژنو در خصوص حمایت افراد غیر نظامی در زمان جنگ کمترین اعتنائی نمیکند. به تلافی يك سلسله حوادث كوچك و ناچیز سه هفته گذشته، اسرائیل بدون در نظر گرفتن سن و جنسیت، مجازاتهای دسته جمعی نسبت باهالی که بخش عمده آنان آوارگان فلسطین هستند تحمیل میکند. این مجازاتها شامل مقررات منع عبور و مرور که روزهای متوالی ادامه می یابد و طی آن هیچگونه پیش بینی مناسبی برای توزیع غذا و آب نشده است، بازداشت های خودسرانه و انهدام بی حساب و کتاب و الله بختی خانه ها و اموال متعلق به غیر نظامیانی که بهیچوجه با آن حوادث وابستگی ندارند، میشود.

تیر اندازی در خیابانها

هنگامی که من امروز صبح غزه را ترك میکردم در سه اردوگاه که در حدود ۱۰۰/۰۰۰ نفر از آوارگان فلسطینی در آنها سکونت دارند مقررات منع عبور و مرور شبانه روزی برقرار بود و در خیابانهای

غزه نيراندازيهاي پراکنده‌اي که هيچ هدف مشخصي جز ترساندن و مضطرب کردن سکنه غير نظامي ندارند وجود داشت . به کار گزاری کمک و کار ملل متحد (U.N R.W.A.) که مسئول رفاه آوارگان در نوارغزه است قبلاً مقررات منع عبور و مروري را که يکي پس از ديکري در دو سه هفته گذشته دنبال هم بمورد اجرا گذاشته شده‌اند ، اطلاع نداده بودند .

دليلي که براي اين اقدامات ارائه مي‌دهند عجيب بي ربط و ناکافي بنظر مي‌آيد . در مورد دو فقره از سه فقره مقررات منع عبور و مرور که امروز اجرا شد هيچگونه دليلي ارائه نشد . يك سخنگوي نظامي بنام سر هنگ هارت بمن گفت مورد سوم که از ديروز صبح تا کنون در اردوگاه جبليه (که در حدود ۴۰/۰۰۰ آواره در آن زندگي ميکنند) اجرا شده بتلافي منفجر کردن يك انسو مييل غير نظامي است که حامل سه قاچاقچي اسرائيلي با يك محموله سيگار و انجير قاچاق بوده است . اين حادثه که طی آن قاچاقچي ها زخمی شدند ، شب پيش در چند مايلي اردو گاه « جبليه » سر راه دهکده اسر ايلي « مافلسيم » رخ داده بود . سپس سخنگوي مزبور افزود « ردپاهائي » از محل انفجار تا اردوگاه بر زمين باز و کشتزارهاي مرکبات ادامه داشتند . من باو گفتم « براي من و شما مشکل است بتوانيم رد پا را پيدا کنيم . اين کار متخصص است » ، و وی قبول کرد .

اردوگاه شطی (ساحلی) در حومه غزه که آنهم امروز مشمول

مقررات منع عبور و مرور بود ، سرنوشتی مشابه اینرا طی پنج شبانه روز دو هفته پیش تحمل کرد . در ۲۸ ساعت اول به هیچکس و بهیچ عنوانی اجازه خروج از خانه خود داده نمیشد ، که البته معنی خانه در اردوگاه آوارگان يك يا دو اطاق محقر است آنهم بدون مستراح . روز دوم در اثر اصرار U.N.R.W.A. برای اینکه با آوارگان اجازه تهیه آب داده شود ، بمدت يك ساعت مقررات مزبور معلق شد . آوارگان در این مدت يك ساعت هم حق نداشتند از اردوگاه خارج شوند و اجازه هیچگونه توزیع مواد غذایی نیز داده نشد . کسانی که توانستند آب بدست آورند زیاد نبودند ، چون با تعداد محدود محلّهای تهیه آب که با تلمبه دستی از آنها آب میکشند تأمین آب مورد نیاز سکنه ۳۵/۰۰۰ نفری اردوگاه مدتی طول میکشید .

طی مدتی که عبور و مرور قطع شده بود بکلیه مردان بین سنین ۱۶ تا ۶۰ سال دستور داده شد بمحوطه ساحل بروند و در آنجا آنها را بمدت هفت ساعت در یکی از سخت ترین طوفانهای زمستانی نگاهداشتند ، در حالیکه گاردهای اسرائیلی مرتب با اسلحه های سبك خود بر بالای سر آنان آتش میکردند . این شکل مجازات دسته جمعی مشخصه سلسله مقررات منع عبور و مروری است که در حال حاضر اجرا میشود . در اردوگاه «جبلیه» سکنه مرد بمدت ۲۵ ساعت روی يك قطعه زمین باتلاقی بدون غذا و آب نگاهداشته شدند . در بیشتر این مدت در اردوگاه شطی باران سنگینی می بارید و چهار روز گذشت تا

اسرائیلی ها به کارگزاری کمک و کار ملل متحد (U.N.R.W.A.) اجازه توزیع غذا بدهند و حتی آنوقت هم پیش از آنکه توزیع غذا به پایان برسد عبور و مرور مجدداً ممنوع شد . کارکنان کارگزاری مزبور بسیاری از زنان اردوگاه بخصوص زنانی را که اطفال كوچك داشتند در حالتی نزدیک به هیستری یافتند .

انفجار

دلیلی که برای منع عبور و مرور پنج روزه در اردوگاه شطی ارائه شده انفجار يك دینامیت كوچك دست ساخته (گزارش رسمی اسرائیل حاکی بود که دینامیت مزبور شامل نیم پوند تی . ان . تی . دريك قوطی پستی - کولا بوده است .) در نزدیک بازار ماهی غزه بوده که هیچگونه تلفاتی بیار نیاورده است . گفته شده است که متهم بانفجار در طول ساحل بسوی اردوگاه آوارگان میدویده است . اسرائیلی ها که نتوانسته اند او را بشناسند علاوه بر مقررات منع عبور و مرور ۹ تا ازانبارهای ماهیگیران را که در آنها تور و طناب قرقره و قلابهای خود را نگهداری میکردند منفجر کرده و تعدادی از قایقهای ماهیگیری را نیز منهدم ساختند .

در حادثه مشابهی در خیابان «وحدت» در غزه بدنیال ترقه ای که نزدیک یکی از خانه ها پرتاب شده بود سربازان اسرائیلی ۴ خانه را منهدم ساختند (انفجار سقفهای ۸ خانه دیگر را نیز فرو ریخت .) به ساکنین ده دقیقه فرصت داده شد تا افراد خانواده خود منجمله بچه های كوچك را از خانه ها بیرون ببرند و ساکنین این خانه ها را هنوز میتوان در میان سنگ

و آوار ویرانه‌ها در حال جستجو دید تا اگر چیزی باقیمانده و ازین نرفته باشد، بردارند .

اینها چند مورد از موارد بسیاری است که من با مشاهدات بیطرفانه بررسی و صحت آنرا تأیید کرده‌ام . گزارش آنها در مطبوعات اسرائیلی هم حقیقتاً درج شده است . وقتی من از سر هنگ مارت پرسیدم این جریانات را با امضائی که همین حکومت پای مقاوله نامه زسوگذارده است چگونه تطبیق میدهید، او بموضوع ابراز علاقه کرد و پرسید «این مقاوله نامه چیست؟» و هنگامیکه برای وی توضیح دادم مقاوله نامه مزبور مجازات دسته جمعی غیر نظامیان و انهدام اموال غیر نظامی را حتی در زمان جنگ غیر قانونی اعلان میکند، اوشانه‌های خود را بالا انداخت و گفت «سر بازان ما از اینکار خوششان نمی‌آید ولی شما باید اینرا درک کنید که آنان مجبورند امنیت را حفظ کنند».

پس از ژوئن گذشته انسان چنین فکر میکند که اسرائیلی‌ها باید به چیزی کمتر از يك پتك بزرگ برای شکستن يك چنین فندق ناچیزی محتاج باشند، البته اگر اصولاً فندقی وجود داشته باشد. بسیاری از اهالی غیر عرب و غیر یهودی غزه قبول ندارند که هیچ جنبش مقاومت جویانه جدی در این منطقه مشغول فعالیت باشد. آنها می‌بینند برایشان مشکل است باور کنند که یکی از معدودی حادثه جدی که تاکنون رخ داده است و طی آن يك بمب در بازار غزه ۳۵ عرب را زخمی کرد، بتواند دانسته بوسیله يك عرب بوجود آمده باشد. آنان معتقدند که تنها خطر برای

امنیت غزه از اقدامات مشخص و حساب شده کتونی اغلب خشونت آمیز ارتش اسرائیل برای «ترغیب» آوارگان عرب به ترك نوار غزه ناشی میشود تا بدین ترتیب راه برای الحاق آن بوسیله اسرائیل، باز شود. مشاهدات منهم این نظر را تأیید میکند.

من طی چهار سال بعنوان يك زندانی جنگ در آلمان فرازونشیب هائی را از سرگذرانده ام، اما آلمانی ها هر گز با من با چنان خشونت و توحشی رفتار نکردند که اکنون اسرائیلی ها با اعراب نوار غزه، که اکثریت آنان را زنان و کودکان تشکیل میدهند، رفتار می کنند .

پایان

صدای معاصر

ترجمه از زبان انگلیسی

طرح روی جلد از اکرم فرمبینی

چاپ اول ، بهمن ماه ۱۳۵۰ ، چاپخانه مازگرافیک

چاپ دوم مرداد ماه ۱۳۵۱ چاپخانه حیدری

شماره ثبت کتابخانه ملی $\frac{۵۱۵}{۵۱/۴/۱۵}$

مرکز پخش

کتابفروشی بامداد - چهارراه شاه - مقابل سینما آسیا

اسرائیلی‌ها کلیه ساکنین را وادار به ترك
خانه خود کردند، مادرچند كودك میخواست برود
و كودكش را كه فقط ۳۵ روز عمر داشت و در خانه
مانده بود بیاورد ولی باو این اجازه را ندادند.
آنگاه خانه را منفجر کردند و طفل كه اسم كوچك
او صبریه، بود در انفجار خانه كشته شد.

هیئت اعزامی برای بررسی واقعت از طرف
العادیة بین المللی حقوقدانان دموکرات
فوریه ۱۹۶۸

میرویم کمی هیزم جمع کنیم

بررسی کوتاهی از جنایات صهیونیستها در
فلسطین اشغال شده و سرزمینهای عربی.

ترجمه :

ناصر ذرافشان

تذکر

باید توجه خواننده را باین نکته جلب کنیم که برخی از اسامی عربی یا عبری که گرازا مورد استفاده اند، بخصوص اسامی امکنه ممکن است در برخی موارد با املائی نوشته شده باشند که با ترتیبی که در زبان لاتین بعنوان املائی صحیح آنها مورد قبول واقع شده است جزئی تفاوت داشته باشند.^۱ تفاوت مزبور ناشی از این واقعیت است که ناشر بیشتر بر شیوه‌ای که لغات مزبور در اصل نوشته می‌شده‌اند توجه و تأکید کرده است. امیدواریم خواننده این مورد را و همچنین برخی اصطلاحاتی را که ممکن است قدری زائد، عجیب یا نامربوط بنظر برسند، معذور دارد، زیرا اینها عیناً همان اصطلاحاتی هستند که بوسیله شهود امر بیان شده‌اند. جز این، نکته دیگری هست که باید توضیح داده شود: مشاهداتی که در زیر بیان خواهند شد کلاً یا برخی از آنها مربوط بمواردی است که ماهیتاً بر روی جسم و وجود فیزیکی انسان تأثیر مستقیم داشته و بآن آسیب می‌رسانند، مانند نابود ساختن و کشتار افراد، شکنجه بدنی، قتل فردی، تهدید و ارباب و غیره... وقایعی از قبیل سلب مالکیت، نفی بلد و تبعید، و مقررات منع عبور و مرور، تخطی و تجاوز بحقوق افراد، ایجاد تأسیسات اجتماعی و آموزشی (صهیونیستی)، یهودی کردن شهرها و مناطق عربی و غیره... اگرچه تأثیرشان بر روی فرد بهیچوجه کمتر نیست، مع هذا در مورد آنها در اینجا صحبت نشده است. «ناشر»^۲

-
- ۱- این تذکر مربوط به متن انگلیسی این جزوه است. ترجمه حاضر از روی متن انگلیسی صورت گرفته است، با وجود این در برگرداندن اسامی عربی که با املائی لاتین نوشته شده بوده‌اند باصل عربی اسامی مزبور نیز توجه شده است.
  - ۲- آنچه که با نام «ناشر» درخواست می‌آید، منظور ناشر این جزوه بزبان انگلیسی است.

پیشگفتار

از نخستین روز آغاز جنبش صهیونیستی تا کنون، جنایت نیز پایای این جنبش همواره وجود داشته و صورت گرفته است. علت این امر آنستکه تروریسم در طبیعت ایدئولوژی فاشیستی صهیونیسم مشهود است و این امر را، چه از خلال نوشته‌های تئودور هرسل و چه با کشتارهای دسته جمعی که گروه‌های تروریستی تحت فرمان دم. بگن، وزیر کشور فعلی دولت مهاجرین صهیونیست صورت میدهند، میتوان دریافت.

تروریسم صهیونیستی در آغاز کار هم علیه اعراب و هم علیه یهودیان رهبری و اعمال میشد. این هدفهای دوگانه باین منظور برای این تروریسم در نظر گرفته شده بود که یهودیان اروپا را مجبور به ترك موطن اصلی خویش سازد و در این راه صهیونیستها طی دوران اشغال لهستان در جنگ جهانی دوم برای کشتار ۳۰۰۰۰۰ یهودی با نازیها همدستی و همکاری کردند.

دکتر استوف بلثوفسکی^۱، یکی از اعضای کمیته مرکزی بازپرسی

از جنایات هیتلری که در لهستان طی جنگ صورت گرفته بود این امر را در خاطرات خود یادآور شده است. وی همچنین اضافه میکند که « سازمان صهیونیست » در خصوص « نابود ساختن فقرای یهودی » « *expense of the Jewish poor* » با تازیها همکاری و تشریک مساعی میکرد. این امر نیز در خورتوجه است که «م. یگن» خود افسر پلیس نازی بوده است.

کتاب معدودی که در این زمینه امکان انتشار یافته اند با مدارک غیر قابل تردیدی ثابت میکنند که نیروهای صهیونیستی سرمایه داری امپریالیستی جهانی در تصفیه یهودیان فقیر در لهستان، مجارستان و سایر کشورهای اروپائی با هیتلری ها مشارکت و مساعدت کرده اند.

برخی مقالات معتبر و مهمی که تحت عناوین « نقش یهودیان و رابطه آنان با مقامات هیتلری از مرحله اول تصفیه لهستان در سپتامبر و اکتبر ۱۹۳۹ بعد » و « نقش صهیونیستها در اردوگاههای هیتلری » منتشر شده اند، ثابت میکنند که صهیونیستها در اردوگاههای مزبور پلیس مخفی تشکیل داده بودند. آنان نمایندگی گشتا بود در «کتو» ها^۱ را نیز بعد داشتند. در مقاله «کتو در مبارزه خود» که بوسیله کمیته مرکزی بودند^۲

۱- «کتو» ها معامله های یهودی نشین شهرهای اروپا بودند.

۲- بودند، اتحادیه عمومی کارگران کلمی در روسیه و لهستان و بعد هم در لهتوانی. این سازمان در سال ۱۸۹۷ رسماً تشکیل شد و یک حزب خورده پوزوانی بود و بهمنشویکها گرایش داشت.

انتشار یافت خاطر نشان شده است که « هیتلری‌ها ترتیبی دادند که آژانس یهود، خود فقط در گتوی ورشو، اسناد مرگ ۲۰۰۰۰۰ یهودی را امضاء کند.»

هر تسل در کتاب خود بنام « دولت یهود» به پیروان خود توصیه می‌کند که « در میان این جانوران بمب منفجر کنید، و منظور از این عبارت، که در آن بومیان و سکنه اصلی فلسطین مورد بحث هستند، آنستکه آنها را مجبور سازند که زادگاه خود را بگذارند و بگریزند. دارودسته‌های صهیونیست این توصیه را از زمان هر تسل تا دوره موشه- دایان عمل کرده‌اند.

«ارسکین چیلدرز» نویسنده انگلیسی، سالیان متمادی را صرف بررسی حقیقت امر کرد تا توانست سند تاریخی خود «خروجی دیگر» را برشته تحریر درآورد که در ۱۲ مه ۱۹۶۱ در هفته‌نامه *Spectator* منتشر شد. آنچه زیلا میخوانید گزارش موثق و معتبر اوست درباره قتل عام دیر یاسین که بوسیله دستجات تروریستی صهیونیسم نسبت به اهالی صلح جو وی آزار دهکده مزبور بعمل آمد و موجب نابودی کلیه مردم این دهکده شد:

«من تصمیم گرفتم شماره دوم اکتبر ۱۹۴۸ اکونومیست را از بین مجلات بیرون بکشم. متنی که بی‌اغراق در سرتاسر دنیا پخش شده است احتمالاً در شماره مزبور بود. ولی من قبلاً چیز عجیبی در آن دیده بودم و آن توصیف قتل عام دیر یاسین بود بعنوان يك «حادثه». هیچ

شاهد منصف و بیطرف فلسطین سال ۱۹۴۸، آنچه را که در آوریل آن سال در این دهکده که آشکارا یک دهکده غیر نظامی غیر متخاصم و بیطرف عرب بوده است رخ داد، «حادثه» نمی نامد، حتی وقتی که «بیدیتسه» را «حادثه» نامیده باشند. بیش از ۲۵۰ تن مرد، زن و کودک بوسیله افراد سازمان صهیونیستی «ایرگون زوای لعموم» از روی خود سری غارت و قتل عام شده، دست و پا هایشان را بریدند یا در چاه ریخته شدند.

درست چهار روز قبل از حمله «هاگانا»، ایرگون، به (اعراب تجمعات شهری) اخطار کرد که تیغوس، وبا و بیماریهای مشابه آنها در ماههای آوریل و مه باشند و دامنه وسیع در بین آنان شیوع پیدا خواهد کرد. نتیجه را میتوان حدس زد. دو هفته بعد همین ایرگون - که ظاهراً تا این حد برای رفاه اعراب دلسوزی میکرد - بود که سکنه دیر یاسین را قصابی کرد.

سپس «ایرگون» یک مصاحبه مطبوعاتی ترتیب داد تا از آنچه کرده بود همه را مطلع کند، و سایر اسرای عرب را در محله های یهودی - نشین اورشلیم حرکت داد تا بصورت آنان آب دهان بیاندازند. آنگاه آنان را آزاد کرد تا آنچه را بر سرشان آمده بود برای خویشان و نزدیکان خود نیز بازگویند و جریان کار را شایع شود. آرتور کوستلر «حمام خون» دیر یاسین را عامل قطعی روانی این خروج چشمگیر نامیده است. نامبرده در کتاب خود مینویسد که وانت های حامل بلندگوی سازمان «هاگانا» و رادیوی هاگانا قول میدادند که اعراب آن شهر - حیفا - را تا رسیدن به قلمرو

اعراب اسکورت و محافظت میکنند و به عواقب وحشتناکی که در صورت نادیده گرفتن اخطارهای آنها بیار میآید اشاره میکردند. شهود بسیار دیگری وجود دارند که این روش استفاده از بلندگو را در نقاط دیگر نیز دیده‌اند. در اورشلیم اخطاری که بزبان عربی از بلندگوها پخش میشد این بود که «راه جریشو باز است، قبل از آنکه همه شما کشته شوید از اورشلیم فرار کنید» و افسری که مستقیماً عهده‌دار و مسئول این جریان بوده است موشه دایان فرمانده حمله ۱۹۵۶ سینا و وزیر کنونی کابینه اسرائیل میباشد. کیمشه شرح میدهد که چگونه در روز یازدهم ژوئیه ۱۹۴۸ دایان باستون تحت فرماندهی خود با سرعت تمام به «لیدا» راند، شهر را بکلوله بست و اغتشاش و تشنج و تاحدی ترور و وحشت بین سکنه آن ایجاد کرد ۳۰/۰۰۰ سکنه عرب این شهر را از شهر گریختند و یا در جاده لیدابه «رام‌الله» دسته دسته جمع شده بودند. روز بعد «رمله» نیز تسلیم شد و سکنه عرب آن دچار همین سرنوشت شدند. هر دوشهر بوسیله اسرائیلی‌ها غارت شد.

صهیونیسم در تلاش خود برای صهیونیست کردن همه یهودیان پیش از آنکه بفکر نجات زندگی مثنی انسان باشد، میخواست تعداد یهودیان مهاجر به فلسطین را از طریق «مهاجرت دسته جمعی» افزایش دهد. این سیاست با مصالح امپریالیستها که صهیونیسم از دیر زمانی یکی از وابستگان آن بوده است کاملاً تطبیق میکند.

در چنین اوضاع و احوالی بود که در مورد سرنوشت مسافرین

یهودی کشتی پاتریا تصمیم گرفته شد. ماجرای پایان کار این کشتی را همه میدانند. وقتی کشتی درخواست ورود به بندر فلسطینی حیفا را کرد مقامات استعماری انگلیسی از دادن چنین اجازه‌ای، به بهانه بعضی دستورات رسمی، خودداری کردند و از کشتی مزبور خواستند که با مسافرین خود به جزیرهٔ ماوریکا برود. در همان گیرودار اتلیجنس سرویس صهیونیستی تصمیم به نابود کردن کشتی مزبور و تمام کسانی که در آن بودند گرفت.

علاوه بر نیات و مقاصد نامعلوم بسیاری که در پس این اقدام وحشیانه وجود داشته، یقیناً يك دليل روشن و قطعی برای این عمل وجود داشت و آن بوجود آوردن يك موج اعتراض وسیع جهانی علیه انگلستان بود تا در نتیجه به باطل شدن قانون انگلیسی محدودیت مهاجرت به فلسطین منجر شود. در همان زمان در ایالات متحده برخی محافل مالی باعلاقه و شور تمام برای تحقق همین هدف فعالیت میکردند. جان و دیوید کیم چی مینویسند که «عللی که موجب انفجار کشتی پاتریا شد هرگز بصراحت یا بطور رسمی اعلان نشد، ولی همه میدانند که در پس ماجرای مزبور، سازمان «هاگانا» قرار داشت.»^۱

خواهر روحانی «ماری تریز» در خاطرات خود از جنگ شش روزه که در شمارهٔ ۱۲۰۳ مجلهٔ (Temoignage Chretien) بتاریخ ۲۷ ژوئیه ۱۹۶۷ تحت عنوان «جنگی که من در اورشلیم از سر گذرانده‌ام» منتشر

ترجمهٔ عربی- ۱۹۶۰ - صفحه ۱۲۷. 1- Ivanov. Yuri' Caution Zionism.

شده است میگوید: «همه، علل تمام این جریانات را بخوبی میدانند: امپریالیسم جهانی و اعمال متظاهران و احمقانه دولت کوچکی که خود را برگزیده اراده خدا تصور میکند... جوانمردی و شرافت بر انسان حکم میکند که با حقیقت روبرو شود نه از آن طرفه رود.»

خواهر ترز در خاطرات خود مربوط به روز پنجم ژوئن ۱۹۶۷ میگوید: «بر روی برانکاردها سه کودک جان میکنند، هواپیماهای اسرائیلی دارند محله اسلامی را بمباران میکنند. همسر و ۵ کودک مردی که همراه پدر «پل» آمد همگی مرده اند. این سه بچه بخانواده دیگری تعلق دارند، ما آنها را به بیمارستان میبریم. بوی وحشتناکی از جایی بمشام میخورد. من در مجاور را باز میکنم. تلی از اجساد مردگان را رویهم می بینم، در را می بندم. به سربازان اسرائیلی میگویم اینجا بیمارستان است، سلاخ خانه نیست، شما اینجا چه کرده اید؟»

وی باز در خاطرات روز نهم ژوئن ۱۹۶۷ خود مینویسد: «ما جنازه ها را با یک کاری دستی به گورستان حمل میکنیم. وقتی بمقابل درهای قبرستان میرسیم کاروانی از اتومبیلها از مقابل ما رد میشوند که موشه دایان ولوی اشکول^۱ و سایر رهبران اسرائیلی را که خاخام بزرگی اسرائیل نیز با پیراهن دراز سیاه خود همراه آنهاست، حمل می نماید. من شمد را از روی گاریهائی که پر از جنازه های زنان و کودکان است کنار میکشم، در همین لحظه سربازی بایک مسلسل بطرف من حمله ور شده و فریاد

۱- متولد اوکراین در ۱۸۹۵.

میکشد «شمد را روی مرده‌ها بکش... شمد را روی مرده‌ها بکش» من ملافه را روی اجساد می‌کشم، نه بخاطر این دستور بلکه بخاطر حفظ احترام اجساد. صدا، قیافه، ونحوه بیان این سرباز مرا به سالهای ۱۹۴۰ برمیگرداند.

وی در خاطرات مربوط بروز ۱۵ ژوئن ۱۹۶۷ خود می‌نویسد :
«در نزدیکی ما سربازان اسرائیلی از قرار معلوم برای ایجاد ترس و وحشت بیجهت در میان دهقانان دهات اطراف، دارند تیراندازی هوائی میکنند. ما خبر داریم که صدها خانواده از اورشلیم بیرون رانده شده‌اند. آیا باید گزارش مشاهدات عینی مان را برای چه کسی بفرستیم؟ شاید ما بطریقه متعارف عمل کنیم و نخست گزارشمان را به اسرائیلی‌ها بدهیم. بین پدر روحانی «پل» و رایین رئیس ستاد ارتش اسرائیل ملاقاتی ترتیب داده شده است. رایین میگوید «آنچه واقعاً اهمیت دارد پیروزی در جنگ است». از قرار معلوم اوازبرد در جنگ مطمئن بود ولی صلح را باخت. من متوجه شدم که اواز آنچه در پیرامونش میگذرد کاملاً خبر دارد ولی انتظار داشت که ما همه چیز را بدانیم.»

در خاطرات روز اول ژوئیه ۱۹۶۷ خود می‌نویسد: «همه جای دهکده عقیلیه خانه‌های ویران شده‌ای را می‌بینیم که بطور منظم بوسیله اسرائیلی‌ها بمباران شده‌اند، ولی از تقریباً ۱۶۵۰۰ نفر ساکنینی که این دهکده را ترک کرده بودند فقط ۷ هزار نفر برگشتند. دیروز تلفنی بما شد و ضمن آن

بما میگفتند «از گزراشی که شما داده اید سپاسگزاری میکنیم. کلیه عملیات نابودکننده و تخریبی در عقیلیه متوقف شده اند». ویرانی و نابودی متوقف شده بود، ولی مردمی که برگشتند چیزی جز آنچه در ویرانه ها باقی میماند نمیتوانستند ببینند. این حیوان صفتی است...»

وی باز در خاطرات روز ۲ ژوئیه ۱۹۶۷ خویش میگوید: «بعد از آنکه اطفالی را که بانکه پاره های بمب کشته شدند دیدم الان کودکان دبستانی و مردان به ویرانه ها مات مانده اند. سنگهای کهنه و روزگار آلود اورشلیم از این پس برای من هیچ رنگ و مفهومی ندارند. نه حتی مقبره عیسی نه دیوار ندبه و نه مسجد آن... من فقط به اضطراب و وحشتی که بهمه مستولی است و بمرگ آدمها فکر میکنم بدون توجه باینکه آنها چه کسانی هستند. اکنون ما اینجا شاهد همان چیزی هستیم که مقامات اسرائیلی نمی خواهند ما ببینیم. یعنی: سه دهکده عرب که روی میل و هوس، و خود سرانه بادینامیت ویران شده و بوسیله خودروهای زنجیردار به زمین صافی تبدیل شده اند و تراکتورهای نظامی که عجله دارند این زمینهای عرب را تا ۱۵ کیلومتر فراتر از حدود قدیم خود بکارند و به مزارع اسرائیل ملحق سازند.»

آقای مایکل آدامس در مقاله خود تحت عنوان «حکومت جور و ستم بر آوارگان عرب» که در گاردین منتشر شد میگوید: «من طی چهار سال بعنوان يك زندانی جنگی در آلمان فرازونشیهائی را از سر گذرانده ام، ولی آلمانیها هرگز با من با چنان توحش و خشونت رفتار نکردند که اسرائیلی ها

با اعراب نوار غزه که اکثریت آنان زنان و کودکان هستند، رفتار می کنند.
 باید اشاره ای هم به سایر زندانیان جنگ جهانی دوم کرده باشیم.
 رژیم نازی هرگز نسبت به رهبران صهیونیست مانند وایزمان، ن. گلدمن،
 بن گوریون، گلدامایر و اشکول با خشونت رفتار نکرد، بالعکس اینها از
 زیرزمین های تاریک خود در لندن تماس های نزدیک و ملامت آمیزی با
 رژیم نازی برقرار می کردند. این چند تن و دیگران بارها مصرا نه از آقای
 و. چرچیل می خواستند که در تأمین ۱۰/۰۰۰ کامیون مورد نیاز هیتلر
 برای جبهه شرق اوراکمک کند.^۱

صهیونیسم بکلیه شیوه های وحشیانه ترور و آدم کشی که بوسیله
 نازیها بکار میرفت توسل جسته است و امروز جای اطافهای گاز را ناپالم
 گرفته است.

آنچه در این جزوه کوچک گزارش شده است برخی از جنایاتی است
 که استعمار صهیونیستی در فلسطین مرتکب میشود و این صهیونیسم است
 در واقعیت فاشیسی خود؛

نژاد پرستی؛
 خشونت و تروریسم؛
 توسعه طلبی ارضی.

---

1 - Kimche. The Secret Roods London 1955 p. 13.

تاریخ، از آغاز هستی انسان بر روی خاک تا کنون، از حوادث غم -

انگیز بسیاری حکایت میکند و فلسطین یکی از آن حوادث دلخراشی است که ما اکنون شاهد آنیم. این حقیقت دارد که مسئله فلسطین فقط یکی از مسائل متعددی است که امپریالیسم بوجود آورده است ولی با این وجود این مسئله در موقعیت فاجعه آمیزی که در تاریخ استعمار اشغال کرده منحصر - بفرد خواهد ماند.

مسئله فلسطین در جنبه ویژه و خاص خود، مسئله بی خانمانی و بدری مردم اصلی و بومی این سرزمین است در مقابل «خانه ای برای آنکه بی خانه است» و ملیتی برای آنکه سلب ملیت شده است» که اولین بار اما لازاروس (۱۸۸۷ - ۱۸۴۹) از خود در آورده، این اصطلاحی است که بعداً بوسیله صهیونیستها گرفته شد تا بصورت شعار ظاهری جنبش آنان که در واقعیت چیزی جز یکی از نتایج ارگانیک امپریالیسم نیست در آید، و این واقعیت اخیر بشکل بی پیرایه و روشنی در نامه ای که دکتر وایزمن در ژوئیه ۱۹۲۱ برای آقای و. چرچیل نوشته، ولی فرستاده نشده بیان گردیده است. او در این نامه میگوید «... من اگر اعتقاد نداشتم که یک اتحاد طبیعی و تقریباً یک وحدت و یکا انکی منافع بین صهیونیسم و انگلستان در فلسطین وجود دارد، اکنون این نامه را بشما نمی نوشتم ...»^۱ در هر حال تحلیل ماهیت و طبیعت صهیونیسم و وابستگی های ارگانیک آن با امپریالیسم در محدوده این نوشته که قصد اصلی و عمده آن فقط پرده برداری از اعمال صهیونیسم و نشان دادن چهره صهیونیسم در عمل است، قرار نمیگیرد.

1- Richard Crossman. A nation Reborn p. 125 Hamish Haimlton London, 1960 .

صهیونیسم از آغاز کار خود يك روش «پس از من، طوفان نوح»^۱ را در پیش گرفته است. هیچیک از رهبران برجسته صهیونیست در تلاشهای مداوم خود برای ایجاد سرزمینی برای باصطلاح «یهودیان بی خانمان» هرگز ب فکر روی دیگر این سکه و نتایج حاد و وخیمی که بدنبال داشت نبودند و باین ترتیب صهیونیستها برای آنکه سکه گرانهای خود را وارد گردش کنند وقتی به فلسطین هجوم آوردند فراموش نکردند که يك جعبه پاندورا با تمام عجایب آن نیز همراه خود بیاورند.^۲ بی خانمانی، مرگ و میر توده ای، دهکده هایی که با دینامیت و ناپالم منفجر شده و سوخته اند، آواره کردن سکنه در ماوراء مرزها، عملیات انتقامی دسته جمعی و همه اشکال مختلف رفتار غیر انسانی ره آورد صهیونیستها برای سکنه بومی سرزمین مقدس بوده است. جز يك «واندای»^۳ کرسی که در طی اعصار وقرون در نتیجه بدرفتاریهایی که نسبت به یهودیان در بسیاری از کشورهای اروپائی شده، از کینه انباشته شده باشد هیچ چیز نمیتواند اینهمه مرگ،

---

۱ - عبارتی است منسوب به لوئی پادشاه فرانسه معادل ضرب المثل فارسی «ازما که گذشت گوی جهان ویران باد».

۲ - جعبه پاندورا، اشاره به افسانه پاندورا الهه یونانی است که می گویند امراض را در جعبه ای از آسمان به زمین آورد و با باز شدن سرپوش جعبه امراض در دنیا منتشر شد.

۳ - واندتا - (واژه ایست ایتالیائی بمعنی انتقام.) در کرس «واندتا» معنی مخصوصی دارد و بحالت دشمنی و کینه ریشه داری گفته میشود که از يك قتل یا تعرض يك طرف ب طرف دیگر ناشی شده و تانسلهای بعد بون اعقاب آنان ادامه می یابد.

اینهمه فقر و این چنین کابوس و ظلمت سنگینی را بر سر زمین مقدس تحمیل کند / این حقیقتی است که یهودیان ستمهای بسیار از دستجات نازی دیده اند ولی این امر بی‌چوجه با اسرائیلی‌ها این حق را نمیدهد که بمنظور ایجاد یک سرزمین ملی مصنوعی برای تقریباً ۳ میلیون از ۱۳ میلیون یهودی که در کشورهای مختلف و با ملیت‌های مختلف زندگی می‌کنند همان روشهای نازی‌ها را برای بیرون کردن کلیه سکنه یک سرزمین از زادبوم خویش، که صدها سال در آن زندگی کرده‌اند، بکار برند / ولی این دقیقاً همان چیزی است که امروزه ۲۵ سال پس از شکست نازیسم در اسرائیل عمل میشود، فقط باین تفاوت، این عملیات اکنون بوسیله همان قربانیان ترور نازی و علیه اخلاف ملتی بعمل می‌آید که شاید تنها ملتی باشد که از نخستین ادوار تاریخ خود تاکنون نسبت به یهودیان نظری مساعد و سخاوتمندانه داشته است. کاملاً مسخره است که اسرائیل از طرف همه صهیونیستها و قهرمانان غیر یهودی صهیونیسم برچسب دژ دموکراسی، عدالت، آزادی و کلیه اصول عالیّه دیگری را که بشریت بآنها ارج گذارده و برای تحقق بخشیدن بآنها از گذشته‌ای بسیار دور تاکنون مبارزه میکرده است خورده است.

وقتی تلاشهای صهیونیستی بخاطر «سرزمین ملی یهود» اولین بار در پس دیپلماسی بریتانیا طی جنگ جهانی اول آغاز شد، رهبران صهیونیست توانستند همه جا اعلان کنند که آنان موظفند نه فقط تمدن را به منطقه عقب مانده اعراب ببرند بلکه باید سهم خود را در امر عمومی پیشرفت و

تکامل همه بشر نیز ادا کنند. در اینخصوص نمیتوان اظهارات وایزمن را در نامه‌ای که برای «لیدی کرو» در انگلستان فرستاده است یادآوری نکرد. وی مینویسد: «ما از این واقعیت آگاهیم که سهم خود را در مورد ترقی انسان ادا کرده‌ایم و زمانی که بتوانیم بعنوان مردمی آزاد در کشور آزاد خود زندگی کنیم این کار را بدرجه‌ای عالتر ادامه خواهیم داد.»^۱ هیچکس نمیتواند سهمی را که دانشمندان یا ادبای برجسته یهودی در کشورهای گوناگون در زمینه مربوطه‌شان ادا کرده‌اند نادیده بگیرد و طبیعی است که کسی نمیخواهد این حق را از یهودیان سلب کند که در حال حاضر و در آینده چنین کنند، ولی تعجب در اینجاست اکنون که صهیونیستها به آرزوی خود رسیده‌اند و اسرائیلی‌ها دارند در «کشور آزاد خودشان» زندگی میکنند چه سهمی را در امر پیشرفت بشر ادا کرده‌اند؟ برای آنکه جواب درستی برای پرسش بالا داشته باشیم بهتر آنست که بحث نظری را کنار گذاشته و در دنیای واقعیات روزمره نقشی را که آنان در پیشبرد امر ترقی بشر و آوردن تمدن باین قسمت از جهان ایفا میکنند بررسی کنیم.

با در نظر داشتن این منظور اگر یک بررسی خالی از تعصب و فی المجلس در محل بعمل آید، به ارزیابی عینی واقعیت اوضاع کمک بزرگی خواهد کرد. بنابراین می‌خواهیم مشاهدات عینی این شهود را که نه با عراب تعلق

---

۱ - این نامه در کتاب Israel and the middle east نوشته Harry B. Ellis صفحه ۶۰ که بوسیله Ronald Press Company نيويورك 1957 منتشر شده آمده است.

دارندونه باسزائیل، یا مشاهداتی را که بوسیله چنین گروههایی گردآوری شده است برای خوانندگان نقل کنیم. بطور قطع تنها تعداد معدودی توانسته اند سدی را که اسرائیل بدور خود کشیده، بشکنند و بداخل آن نفوذ کنند و آقای مایکل آدامس مخبر تایمز لندن یکی از این کسان بود. از طرف دیگر نیز اتحادیه بین المللی حقوقدانان دموکرات تصمیم گرفت هشتی را مرکب از آقایان ژول چم (Jule Chome) مشاور حقوقی کانون وکلای بروکسل و آقای فرانسیسکو فابری (Francesco Fabbri) آسیستان حقوق بین الملل دانشگاه ناپل ایتالیا را برای بررسی واقعیت به سرزمینهای اشغال شده اعراب اعزام دارد. هشت مزبور که مقامات اسرائیلی ازدادن اجازه ورود باین سرزمینها بآن خودداری کردند مجبور شد بررسی های خود را در اردوگاههای آوارگان در اردن و جمهوری متحده عرب از ۳۰ ژانویه تا ۱۰ فوریه ۱۹۶۸ بعمل آورد. اما باین وجود I. A. D. L (اتحادیه بین المللی حقوقدانان دموکرات) دریانیه ای رسمی که در تاریخ ۳۰ ژانویه ۱۹۶۸ منتشر شد به امتناع اسرائیل ازدادن ویزای ورود به حقوقدانان مزبور اعتراض کرد. دریانیه مزبور گفته میشود: «اتحادیه بین المللی حقوقدانان دموکرات به امتناع اسرائیل اعتراض میکند زیرا اگر مقامات اسرائیلی از حقوقدانانی که میخواهند منطقه اشغالی و اردوگاههای آوارگان را بازدید کرده و اقداماتی را که بوسیله نیروهای اشغالگر صورت گرفته در رابطه با قوانین و عرف جنگ در خصوص حمایت افراد غیر نظامی بررسی کنند چیزی مخفی کردنی نداشته باشند این خودداری از صدور ویزا بی معنا

وغير قابل درك است .

در صفحه دوم گزارشی که بوسیله این سازمان بین المللی منتشر شد نیز خاطر نشان شده است که: «اقدامات مغرضانه ای که بوسیله حکومت اسرائیل علیه آنان (هیئت مزبور) بعمل آمد نتوانست آنان را بر اساس واقعیت های که طی تحقیق مزبور با آنان گزارش شده بود، از مشاهده اعمال ناقض حقوق بین الملل، که در سرزمینهای اشغالی انجام میشد، بازدارد» در پاورقی همین صفحه میخوانیم که «هشت ماه بعد حکومت اسرائیل کمیسیون تحقیق دیگری را که در اجرای تصمیم ۲۷ سپتامبر ۱۹۶۸ شورای امنیت تشکیل شده بود با اسرائیل راه نداد».

در این خصوص قابل تذکر است که اسرائیل بار دیگر نیز به هیئت مخصوص سازمان ملل مرکب از سیلان، سومالی، و یوگسلاوی اجازه ورود به سرزمینهای اشغالی عرب برای بررسی اوضاع غیر نظامیان عرب در اراضی مزبور را نداد. اگر اسرائیل تصور میکند وقتی درهای خود را بروی هیئت های بین المللی محکم بیندد قادر خواهد بود برای همیشه حقیقت را در گوری ظلمانی مدفون سازد، تنها نتیجه ای که میتوان گرفت آنستکه این کشور بشیوه کبک سر خود را میان برفها فرو کرده است، زیرا حقایق موجود بسی تلخ تر از آنند که بتوان آنها را پنهان ساخت. انکار نمیتوان کرد که صهیونیستها توانستند برای مدتی بیش از نیم قرن بسیاری از حقایق را مخفی نگاهدارند تنها باین دلیل که امور سیاسی نوعی اسباب تجملی ولو کس سالونها محسوب میشد، اما اکنون اوضاع بسیار

دیگرگون شده است. امور سیاسی دیگر حق انحصاری یا وسیله ذوقی و
 تفریحی سیاستمداران و رهبران نیست، امروزه مسائل سیاسی بصورت يك
 اشتغال روزانه توده های مردم در همه جا درآمده است. اگر مردم طی سه
 دهه گذشته یا قبل و بعد آن بكمك دیپلماسی حساب شده صهیونیستی و
 تبلیغات حيله گرانه آن اجازه دادند که آنان را فریب دهند، اکنون
 فهمیده اند که چیزی هم وجود داشته که از آن غافل بوده اند. زیرا پس از
 بیست سال زمره های ملتسمانه و هیپنوتیزم کننده درباره دولت «مسالمت-
 جو و صلح طلب» کوچکی که بوسیله همسایگان متجاوزی محاصره شده
 که تهدید میکنند آنرا (اسرائیل را) میبلعند و «یهودیان را بدریا
 میریزند»، دنیا ناگه با صدای بمب هائی که نه بوسیله اعراب بلکه از
 هواپیماهای اسرائیلی فرو ریخته میشوند و مرگ و نیستی برای غیر نظامیان
 کشورهای عرب همسایه بیار میآورند، از خواب بیدار شده است، نخست
 در ۱۹۵۶ و سپس در ۱۹۶۸ آنها با این نتیجه غیر قابل تصور که اسرائیل،
 دولت صلحدوست، غیر توسعه طلب و کوچک، با جمعیتی که در صحرای
 ماوراء مرزهایش رها شده اند، از نظر وسعت تقریباً سه برابر افزایش یافته.
 این شاید در راه تحقق بخشیدن به امپراطوری اسرائیل صورت گرفته
 است که از مدتهای مدید موشه دایان وزیر دفاع اسرائیل رؤیای آنرا
 بخواب میدیده است، چنانکه در يك سخنرانی رادیویی در برنامه عربی
 رادیو اسرائیل در تاریخ ۱۲ فوریه ۱۹۵۲ گفت: «این بعهده مردم
 است که برای جنگ آماده شوند ولی این بعهده ارتش اسرائیل است که

جنگی را که هدف نهائی آن تأسیس امپراتوری اسرائیل است مانعاً رساند و آشکار است که انگیزه تجاوزات مکرری که علیه منطقه جنوبی لبنان صورت میگیرد نیز همین رؤیا است. با این وجود در حال حاضر هر روز تعداد بیشتری از مردم در سراسر جهان متقاعد میشوند که اسرائیل قطعه زمین واقعاً کوچکی که در میان منطقه وسیع عربی قرار گرفته است با تقریباً سه میلیون جمعیت خود و کسر بودجه دائمی منطقاً و علماً نمیتواند حالت جنگی را که از عمل سزارین ۱۹۴۸ تاکنون دنبال نمیکرده است بپذیرد. بنابراین باید به نیروی دیگری متکی بوده باشد و این از روز روشنتر است که این نیرو کسی جز امپریالیسم به سرکردگی ایالات متحده آمریکا نیست که هدف بدیهی و مسلمش آنستکه در این منطقه پایگاه مستحکمی داشته باشد. این واقعیتی است که بارها و بارها با کمکهای گوناگون و متعدد غربی و آمریکائی که دائماً به اسرائیل سرازیر است تأیید شده است. بسیاری از روشنفکران بیطرف و مرفقی در کشور های گوناگون، بخصوص کشورهای غربی، اکنون بار مسئولیت اخلاقی و وجدانی خویش را در بوجود آوردن وضع حاضر در سرزمین مقدس و خاورمیانه، احساس میکنند. این مبین چرخش جذیدی است که افکار عمومی جهان در برخورد خود نسبت به تمامی مسأله فلسطین و اوضاع خاورمیانه که تهدید بزرگی را نسبت بصلح جهانی تشکیل میدهد حاصل کرده است. کم نیستند مردمی که اگر چه هیچگونه وابستگی با طرفین منازعه ندارند ولی این امر را برای خود مسئولیتی

تلفی میکنند که ترازوی هزاران عرب فلسطینی را بفرجام روشنی
برسانند .

آقای مایکل آدامس در مقاله‌ای تحت عنوان «زیته، بیت نوبه،
یا لول... و چگونگی محو شدن آنها از روی سرزمین مقدس بوسیله
اسرائیلی‌ها» که در تاریخ ۱۶ ژوئن ۱۹۶۸ بوسیله «ساندی تایمز» منتشر
شده است اقدامات وحشیانه فاشیستی را که بوسیله نیروهای اشغالگر
اسرائیل در سرزمینهای عربی انجام شده آشکار ساخته است. وی میگوید:
«چند روز پیش دوستی مرا برای دیدار دهکده فلسطینی «زیته»
برد. از آنجا که راه را بخوبی نمیدانستیم بین راه در خارج اورشلیم برای
خرید نقشه‌ای توقف کردیم. تنها نقشه‌ای که من توانستم پیدا کنم نقشه‌ای
بود از «سرزمین مقدس» که برای زوار تهیه شده بود و حاوی اطلاعات
و سوسه انگیز بسیاری بود دربارهٔ امکنه‌ای که در کتاب مقدس از آنها یاد
شده و ما میباید در راه خود به «سمریا» از آنها بگذریم، ولی اطلاعات
کمی داشت که بدرد مسافری بخورد که میخواهد در اطراف منطقه ساحل
غربی اردن که در اشغال اسرائیل است راه بخود را پیدا کند. نه نقشه
مزبور از «زیته» اسم برده بود و نه آنطور که من متوجه شدم بسیاری
از مردم چیز زیادی دربارهٔ آن میدانستند، در حالیکه تصور میکنم بایستی
از آن اطلاع میداشتند.

«زیته» در روی خط آتش پس قدیم اردن و اسرائیل در حدود ۳۰

مایلی غربی اورشلیم قرار گرفته است. موافقتنامه آتش بس ۱۹۴۹ که يك مرز دوفاکتو بوجود آورد روستائیان عرب دهکده «زیته» را از زمینهای که همیشه در آنها کشت و زرع میکردند جدا ساخت. چیزی که مایه تعجب و سردرگمی آنها کشت این بود که اراضی آنها سهم دولت جدید اسرائیل شد و دهکده آنها در اردن باقی ماند.

آنان چاره ای اندیشیدند...

روستائیان دریافتند که باید زندگی را دوباره از سر گیرند. آنان منطقه جدیدی از شرق دهکده را در نظر گرفته سنگ و کلوخ آنرا جمع - آوری کردند و بجای زمینهای که از دست داده بودند در آن آغاز به کشت و زرع کردند. در طی سالهای بعد نسبتاً هم خوب از عهده برآمدند. آنکاه ژوئن ۱۹۶۷ فرا رسید. در روز نهم ژوئن یعنی پنجمین روز جنگ شش روزه واحدهای اسرائیلی وارد این دهکده شدند. البته جنگی در کار نبود ولی اسرائیلی ها چند خمپاره بداخل دهکده آتش کردند که پس از آن تسلیم اجتناب ناپذیر و بی قید و شرط بود. برای دوروز آرامش اضطراب آلودی بر دهکده مستولی بود. دهکده تحت حکومت نظامی قرار داشت و هیچگونه حادثه ای بین غالب و مغلوب رخ نداد.

شامگاه روز دوم یعنی یازدهم ژوئن، فرمانده محلی اسرائیلی بخانه مختار کدخدای دهکده آمد و از او پرسید که آیا شکایت یا درخواستی دارد یا نه، مختار اظهار داشت که حرفی ندارد ولی اگر امکان داشته باشد ساعات حکومت نظامی کاهش یابد تا روستائیان بتوانند برای زراعت مزارعشان از خانه ها خارج شوند.

فرمانده مزبور با این امر موافقت کرد و پس از نوشیدن يك فنجان چای خارج شد. این، برخوردی دوستانه بود.

روز بعد روستائیان صبح زود عازم مزارع خود شدند ولی بوسیلهٔ سربازان اسرائیلی برگردانده شدند. مختار که تصور میکرد سوء تفاهمی پیش آمده درخواست ملاقات با فرمانده را کرد، ولی باو گفتند که او با افسران مافوق خود جلسه دارد و بجای ملاقات باو دستور دادند که کلیهٔ روستائیان را از خانه‌هایشان خارج ساخته در مزرعه‌ای در ضلع شرقی دهکده گردآورند. باو اجازه داد. نشد که برای پوشیدن کفش‌هایش بخانه خود برگردد.

وقتی تمام روستائیان جمع شدند گاردهای اسرائیلی بیالای نزدیکترین باها رفتند و تفنگهای خود را بسوی جمعیت نشانه گرفتند. ساعت در حدود شش و سی دقیقه صبح بود. هیچکس اجازه حرکت نداشت و روستائیان تا ساعت ۶ شب همانجا که بودند ایستادند. هیچیک از بزرگسالان نمیتوانست از جمعیت جدا شده و دمی بیاساید. هیچیک از کودکان نمیتوانست برود و فنجان آب بیاورد. (آفتاب ماه ژوئن در فلسطین بسیار گرم است) در مدتی که آنها در آنجا نشسته بودند سربازان اسرائیلی با دقت و ترتیب ۶۷ خانهٔ مسکونی از جمله يك مدرسه و يك کلینیک را که بوسیلهٔ شورای بین‌المللی کلیساها اداره میشد منفجر کردند.

در ساعت ۶ فرمانده مزبور با بلندگوئی بر بالای بامی ظاهر شد و

گفت که آنان میتوانند بخانه‌هایشان برگردند. هنگامی که روستائیان بازگشتند فرمانده به مختار نزدیک شد و با او به گفتگو پرداخت. مختار پرسید آیا این پایان ماجرا بود؟ فرمانده جواب داد که «این خواسته خود من نبود، از بالا بمن دستور داده بودند». مختار جواب داد ما برای از دست دادن خانه‌هایمان در جنگ (که منظورش گلوله باران و ژوئن اسرائیلی‌ها بود) شکایتی نداریم، اما شما از ما خواستید تسلیم شویم و شدیم، شما اسلحه‌های ما را خواستید و ما آنها را تحویل‌تان دادیم حتی گله‌ای هم نکردیم بخانه من آمدید و اجازه دادید از شما پذیرائی کنم (این امر در میان سنن عرب در خصوص میهمان‌نوازی بسیار مهم و پر معناست) و بعد از این همه، چنین کردید، چرا؟...»

من وقتی به اورشلیم بازگشتم همین سؤال را از سخنگوی رسمی در ستاد حکومت نظامی اسرائیل کردم. او اسم «زیته» را بخاطر بیاورد ولی برای من به فرمانده آن منطقه در «طولکرم» تلفن کرد. جواب این بود که کمتر از ۶۷ خانه ویران شده و این امر «در جریان جنگ» صورت گرفته است. از آنجا که میدانستم این حرف حقیقت ندارد از او درخواست کردم اگر میتواند برای من در این مورد تحقیق بیشتری بکند که اوقول داد چنین کند. وقتی در آخرین ساعات همان روز با او تلفن کردم گفت چیز دیگری نیست که به جواب قبلی خود اضافه کند.

در اورشلیم من در «مجمع جوانان مسیحی» سکونت کردم و یک شب مانده به پایان توقفم توراتی را که بروی میز اطاقم بود برداشتم که ببینم

آیا ممکن است توجیهی برای چگونگی رفتار اسرائیلی‌ها با همسایگان عرب خود، که مرا مضطرب و متحیر ساخته بود، پیدا کنم؟ چشمم به قطعه شعری افتاد از «سفر تثنیه» که می‌گفت: ^۱ «تو باید خط مرزی همسایه‌ات را جابجا کنی، مرزی را که همسایگان از عهد کهن در میراث تو ساخته‌اند ... در زمینی که پروردگار خدای تو بتو داده است تا مالک آن باشی».

«بدبختی خالی از اشک»

شعر در خاطر من ماند تا وقت آن فرارسید که من سرزمین مقدس را ترک کنم که دوست دیگری مرا با اتومبیل به فرودگاه لیدا برد، اما نه از راه اصلی بلکه در مسیر جاده قدیمی که از میان تپه‌های بعد از اللطرون می‌پیچد.

هنگامیکه از آنجا می‌گذشتم در منطقه بیطرف مرزی بین اردن و اسرائیل که یکسال پیش از این بهیچکس تعلق نداشت، به سه زن که در امتداد آن جاده خالی با گامهای غرور آمیز و با پیراهنهای بلند موج فلسطین قدیم راه می‌پیمودند رسیدیم. ما ایستادیم و تعارفات معمول بین

۱- سفر تثنیه، فصل نوزدهم، آیه ۱۴: «نشان سرحد همسایه خود را که پیشینیان گذاشته بودند دو میراث زمینی که خداوند خدایت جهت ملکوت و ارثیتش بتو میدهد حرکت مده».

اعراب را بجا آوردیم . پرسیدیم دنبال چه میروند و پاسخ آنها همان
طنین نوراتی را داشت که آنچنان طبیعی و راحت از لبهای اعراب فلسطینی
جاری میشود. آنها گفتند «میرویم کمی هیزم جمع کنیم». ما درحالیکه
باطراف، بدامن تپه‌ها و مزارع گندم نارس نگاه میکردیم ، پرسیدیم از
کجا؟ یکی از آنها جواب داد از «بیت نوبه» و یکباره هرسه آنها باحالتی
لبریز از بدبختی خالی از اشک که «آفتاب را تجقیر میکند» آغاز به زاری
و شیون کردند.

يك مايل بالاتر برستخ کوهساری، صفی از درختان سرو بسا قطعه
زمینی خالی در کنار آن که تازگی خراب شده بود بچشم میخورد. در طرف
دیگر راه ، قطعه زمین وسیعتر دیگری بود که پرچینی از درختان کاکتوس
آنرا احاطه کرده بود، در ورای آن زمین دیگری و در فضای روبرویك
سلسله از این قطعه زمینها یکی پس از دیگری که در آن دورنمای آرام و
خاموش همچون داغ زخمهای نیمه التیام یافته بنظر میآمد و اینجا و آنجا
نیز يك آبگیر یا يك تیرچوبی یا قطعه‌ای فلز تاب خورده، وجود داشت .
این تمام آن چیزی بود که از «بیت نوبه» و دهکدهٔ همتای آن «یالو»
باقیمانده بود. اسرائیلی‌ها این دهکده‌ها را نابود کرده بکلی آنها را از
روی زمین محو نموده بودند.

برای اعرابی که خانه‌هایشان در این دهکده‌ها بود و اسلافشان، کسی
چه میداند برای چند صد سال، در اینجا زندگی کرده بودند هیچ چیز باقی
نمانده بود جز امید جمع‌آوری «کمی هیزم» که ممکن بود هنگامیکه

دستجات تخریب اسرائیل همه چیز را جز آخرین نشانه‌های مفلوکی که هنوز نشان می‌دهد این يك سرزمین عربی بوده بار کردند و بردند از چشم آنها دور افتاده و بجا مانده باشد. راهی که ما از آن می‌گذشتیم راهی بود که به «عمواس» میرفت. هنگامیکه از «بیت نوبه»^۱ برای افتادیم و بیچی را که «عمواس» یعنی جائیکه یکبار عیسی ناصری در نخستین روزهای شگفت-آور پس از مصلوب شدنش که حواریونش او را شناختند، با آنان نان و نمک خورد و آنان را دعای خیر کرد چندانکه «چشمه‌اشان باز شد و او را باز شناختند»^۱ در آن قرار گرفته است دور زدیم، دریافتیم که «عمواس» نیز از دست رفته و به تلخی محو و ناپدید شده است.

«عمواس» بر روی نقشه زیارتی من از «سرزمین مقدس» مشخص شده بود اما از این پس دیگر هرگز بر روی هیچ نقشه دیگری که در کشور اسرائیل تهیه شود، مشخص نخواهد شد زیرا اسرائیلی‌ها که جز امنیت خود بهیچ چیز فکر نمی‌کنند آنرا از بین برده‌اند.

باز هم در کنار خود قطعه زمین‌هایی را که گویای سرگذشت زمین تازه بولدور شده‌ای است و معدودی قطعات شکاف خورده منازل مسکونی قدیمی را، می‌بینید. درختان زیتونی که میوه آنها را چیده‌اند، و درختان میوه‌ای که در زیر آفتاب لخت و بی برگند باز هم میوه خواهند آورد، لیکن روستائیان «عمواس» دیگر هرگز آن میوه‌ها را جمع نخواهند کرد مگر آنکه معجزه‌ای رخ دهد.

---

۱ - عبادات داخل گیومه منقول از کتاب مقدس، اند.

و آخرین نکته‌ای هست که باید بگویم: از زمینی که روزگاری بر روی آن خانه‌ها قرار گرفته بوده‌اند بوته‌های کوچک اوکالیپتوس چون کرمهائی که از جسد تازه‌ای بیرون می‌خزند، جوانه زده‌اند. در روزهای آینده بی‌شک جوانان اسرائیلی در جستجوی محلی برای گردش و پیک‌نیک جاده قدیمی «عمواس» را پیش خواهند گرفت و در زیر این درختان پراکنده شده می‌گویند و می‌خندند و استراحت می‌کنند، اما در میان شاخه‌های این درختان، ارواح سرگردان خواهند بود، زیرا اینجا هم مثل دیگر جاها «مرز همسایه تو بوده است».

آری چند درخت سرو، کاکتوس و یک قطعه فلز تاب خورده تنها چیزهائی بودند که از «زیته»، «بیت نوبه»، «عمواس» و غیره باقی مانده بود. ولی آیا این تمام آن چیزی است که وقتی اسرائیلی‌ها با سوزاندن و با آتش کشیدن این دهکده‌ها آنها را قتل‌عام کردند از آنها بجا مانده است؟ بی‌شک جواب، يك «نه» قطعی و محکم است. زیرا علاوه بر اینها یادبودهای تاج و خاطراتی دردناك و چشمانی که «همواره آفتاب را تحقیر کرده» و بسوی «بیت نوبه»، «عمواس» و کلیه زمینهای که محل دهکده‌های عرب بودند دوخته شده‌اند نیز بجا مانده. آنان می‌خواهند بسرزمین مادری و اصلی خود برگردند،^(۱) این واقعیتی است که هیئت اعزامی از محادیه

۱ - گزارش انجادیة بین المللی حقوقدانان دموکرات، صفحه ۸۰.

بین‌المللی حقوق‌دانان دموکرات پس از شنیدن مشاهدات آوارگان فلسطین دریافته است .

چاره‌ای نیست ، دهکده شما محکوم شده است :

علیرغم این واقعیت که اصل ۵۳ چهارمین مقاله نامه ژنو منعقد در تاریخ ۱۲ اوت ۱۹۴۹ تصریح دارد: «هر نوع تخریب و اتلاف املاک یا اموال شخصی که افراداً یا مشاعاً متعلق باشخاص خصوصی یا دولت یا سایر مقامات صالحه عمومی یا سازمانهای اجتماعی یا تعاونی باشد بوسیله نیروی اشغالگر ممنوع است مگر در موردی که عملیات نظامی، این تخریب را مطلقاً ضروری ساخته باشد . » ، مرگ و ویرانی و نابودی همواره گریبانگیر اعراب فلسطین بوده است.

منفجر کردن همه روستاها بادینامیت در نظر اسرائیلی ها يك مسأله عادی روزمره است: «یالو» که روزگاری يك دهکده عرب بود بادینامیت منفجر و نابود شد. «عبدالرحیم دبه» یکی از بازماندگان این دهکده در مشاهدات خویش که برای هیئت اعزامی برای بررسی واقعیت اتحادیه بین‌المللی حقوق‌دانان دموکرات نقل کرده میگوید :^۱

---

۱ - کلیه قطعات دست چمن شده‌ای که خواهیم آورد از گزارش مزبور نقل شده‌اند ، مگر مواردی که جداگانه ذکر شود - اعداد یساده شده شماره‌های سریال هستند .

«ساعت ۷، آنها (سربازان اسرائیلی) کلیه ساکنین دهکده را مجبور به ترك خانه‌های خود کردند. افسر اسرائیلی مربوطه گفت «آنها که بماند کشته خواهند شد» بخشدار یالوبا او بگفتگو پرداخت و درخواست کرد بگذارند آنان در دهکده‌شان بمانند. فرمانده مزبور این درخواست را رد کرد، چون جمع ساکنین دهکده اعتراض نموده و بیجان آمدند فرمانده پرسید «چه کسی در میان شما مایل نیست دهکده را ترك کند؟» دوازده مرد جوان از داخل جمعیت بیرون آمدند. سربازان اسرائیلی بلافاصله آنها را بصف کرده و در مقابل کلیه اهالی دهکده آنان را تیرباران کردند. «آنکاه شاهد مزبور شرح می‌دهد که چگونه روستائیان پس از آنکه مجبور شدند راه پیمائی بطرف «رمله» را آغاز کنند به «یالو» برگردانده شدند: «اما وقتی آنان نزدیک «یالو» رسیده بودند يك افسر عالی‌رتبه بآنها گفت (چاره‌ای نیست، دهکده شما محکوم شده است.)»

صفحه ۷۱، شماره‌های ۱۷۵ - ۱۷۴ .

«عمواس» هم شانس بهتری نداشت آنطور که طالع محمد کاظم شرح داده است: «در ساعت ۳۰/۴ دقیقه بامداد واحدهای اسرائیلی وارد دهکده شدند، نظامیان اسرائیلی بخانه‌ها داخل شده و یکی پس از دیگری مردم را مجبور کردند که بالباس خواب به مرکز دهکده بروند. آنانکه خانه‌های خود را ترك نمی‌کردند، از جمله سالخورده‌گان، و کسانی که از بقیه عقب مانده بودند بیدرنگ با گلوله از پای در آمدند .

صفحه ۷۱، شماره ۱۷۷

«بیت نوبه» سومین دهکده از دهکده‌های محکوم شده نیز بوضع مشابهی ویران و نابود شد. این واقعیات و بسیاری سرگذشت‌های مشابه آن، بوسیله آقای هایکوک نایب رئیس U . N . R . W . A. (کارگزاری کمک و کار ملل متحد) که یکی از اتباع انگلیس است تأیید شده است. وی در مشاهدات خود مینویسد: «پس از پایان عملیات جنگی، «یالو» «قلقلیه»، «عمواس»، «بیت نوبه»، «بیت اوا»، «بیت مرثیه» یا بطور کلی و یا قسمتهائی از آنها ویران شدند». او «بیت اوا» و «بیت مرثیه» را شخصاً دیده است که بطور کلی بوسیله دینامیت ویران شده بودند. این دو دهکده‌های بزرگی نبودند. در حدود ۳۰۰ خانوار در یکی از آنها و ۶۰ خانوار یا در همین حدود در دیگری زندگی میکردند. نامبرده «قلقلیه» را نیز مشاهده کرده است که دهکده بزرگی بود با ۱۲۰۰۰ سکنه. در این دهکده دست کم ۶۰ تا ۷۰ درصد خانه‌ها بکلی ویران شده بودند. دهکده‌های دیگر را وی شخصاً ندیده ولی ساکنین آنها را مشاهده کرده است که مجبور شده بودند دهکده‌هایشان را ترک کنند. آنها در مناطق دیگر آواره شده بودند. این رانده شدگان نوع جدید مجبور بودند بدون آنکه بدانند کجا میروند دهکده‌های ویران شده را ترک کنند. آقای هایکوک خبر میدهد که ادارات مرکزی کارگزاری کمک و کار ملل متحد (U . N . R . W . A.) در «مونت اسکوپوس» طی جنگ آسیب دیده و سپس توسط ارتش اسرائیل اشغال شدند. علیرغم پرچم سازمان

ملل که بر فراز این ساختمان در اهتزاز بودند نمایندگان U . N . R . W . A مجبور شدند دفاتر خود را ترك کرده و به مدرسه فنی سازمان عقب نشینی کنند. رهبران کارگزاری كمك و كار ملل متحد علیرغم اعتراضات خود به مقامات اسرائیلی تا پس از مدتی متجاوز از یکماه، نتوانستند ادارات خود را در «مونت اسکوپوس» پس بگیرند. در همین مدت ادارات مزبور را چپاول کرده بودند. آقای هایكوك تأكيد میکند که همه ااثیه حتی کم قیمت ترین آنها، از ماشین های تایپ گرفته تا کلیه مبلمان و ااثیه و حتی لامپهای الکتریکی را نیز دزدیده بودند. نظامیان اسرائیل تمام این وسائل را بار کامیونهای خود کردند و بردند. هایكوك خود شخصاً کامیونهای را دیده بود که در حالیکه اسباب و ااثیه در آنها بود ساختمانها را ترك میکردند. وقتی توانستند به ساختمانهای خود برگردند خود آقای هایكوك و علاوه بر آن آقای کاسلز یکی دیگر از نمایندگان U . N . R . W . A دست کم پنجاه نفر اسرائیلی را ضمن سرقت آنچه باقی مانده بود، یعنی تعدادی مباد و غیره... مشاهده کردند. آنگاه آنان پلیس را خبر کردند تا سارقین را بیرون بیاورند، یک ساعت بعد خود او به همراه آقای کاسلز خواستند بدفاتر خود وارد شوند. در حدود سی دزد دیگر را دیدند که از آنجا، در پشت سیمهای خاردار که دور ساختمانها کشیده شده بود، در حال فرارند. تنها در آن موقع اشیاء مسروقه که عملاً هیچ ارزشی نداشت، پس گرفته شد.

.... «چند روز پس از اشغال اورشلیم، اسرائیلی ها ساختمانهای منطقه ای را بوسعت يك هکتار و نیم در شهر عرب نشین اورشلیم با استفاده از

بولدوز از روی زمین بکلی محو کردند. این ویرانگری‌ها در نواحی خیلی پر جمعیت شهر که خیا بانهای آن فوق‌العاده تنگ و باریک بود صورت گرفت. تعداد سکنه‌ای که باین ترتیب از خانه‌های خود رانده شدند به ۵۰۰ تا ۲۰۰۰ بالغ میگردید. آنان مجبور شدند آواره دهکده‌ای شوند که در سمت دیگر اورشلیم در «عبودی» واقع است.

آقای هایكوك میگوید ... بآنان فقط دو ساعت وقت داده شده بود که اماکن خود را ترک کنند، بنابراین برای آنها غیر ممکن بود که هیچیک از اسباب و اثاثه‌شان را با خود ببرند.

.... «سربازان اسرائیلی بمناسبت‌های متعدد، به بهانه اینکه در جستجوی اسلحه هستند بمأموریت‌های بازرسی بمحل مزبور (اردوگاه‌های ساحل غربی) رفتند، آنان اردوگاه «جریش» را که ۶۵۰۰۰ آواره را پناه داده بود تقریباً بطور کامل تخلیه کردند. در اردوگاه «جریش» هیچگونه بمبارانی باین شکل صورت نگرفت، اما بمباران‌های مرعوب‌کننده‌ای در جاده‌های مجاور این اردوگاه صورت گرفت که سکنه «جریش» را تا سه روز مضطرب و وحشت زده ساخته بود.»

صفحات ۳۶ - ۳۵ ، شماره‌های ۱۰ - ۸ - ۷ - ۶

اینها فقط چند نمونه از تخریبات و ویرانی‌هایی است که از زمان اشغال اسرائیل تا کنون در مناطق عربی ادامه داشته است. انجام یک بررسی مفصل از جزئیات تمام آنچه بمباران شده، بادینامیت منفجر گردیده یا با بولدوز ویران شده است یا هنوز میشود در این مرور کوتاه کاملاً غیر ممکن

است، ولیکن اسامی دهکده‌های «حلمول»، «قبلیه»، «السموع»، «عبسان»، «بیت فجار»، «بیت حانون» و غیره، و محلات عرب نشین و اماکن مسکونی در اورشلیم، «نابلس»، «بیت اللحم»، «الخلیل»، «اریحه»، «جنین»، «غزه» و غیره که محکوم به چنین سرنوشتی شدند می‌تواند بآسانی دامنه وسیع ویرانی‌ها و نابودی‌ها را آشکار سازد.

در اینمورد می‌توان یادآور شد که تا روز دهم ژوئیه ۱۹۶۹ تعداد ۷۱۴۰ خانه مسکونی اعراب ویران شده بود. لیکن با این وجود، تخریب و نابودی منحصرأ محدود به تأسیسات شخصی یا عمومی دیوی نبوده است. اماکن مقدسه، چه اسلامی چه مسیحی، نیز از وحشت نفرت‌آمیز چنین سرنوشت غم انگیزی برکنار نمانده‌اند؛ اگرچه مقاوله نامه ژنر بدون هیچ ابهامی آزادی مراسم مذهبی را تضمین می‌کند و علیرغم این واقعیت که برخی از این اماکن از جمله با ارزش‌ترین میراث‌های فن معماری باستانی هستند که در سراسر جهان همنا ندارند.

آقای نعمة السمعان اسقف کاتولیک عمان که خلیفه پاتریارخال اسقف اعظم اورشلیم نیز هست در مشاهدات خود که برای هیئت اعزامی بیان داشته «درباره ویرانی‌ها و خساراتی که باماکن مذهبی و بخصوص کلیسای «سنت آن» وارد شده است، یعنی کلیسایی که منشاء آن به زمان صلیبیون بر میگردد و یکی از قدیمی‌ترین کلیساهای فلسطین است» صحبت می‌کند، او سپس می‌گوید: «چندین روز پس از پایان جنگ بود که اسرائیلی‌ها خواستند تافکهای خود را بداخل شهر قدیم ببرند، یک

ناحیه را بطور کامل بمباران کردند و به کلیسای قدیم آسیب فراوان رساندند . کلیسای اخیرالذکر قابل تعمیر نیست . کلیسای خواهران فرانسیسکان مریم علاوه بر بهار خانه خواهران « سن چارلز برومی » بیت اللحم نیز آسیب دید . اسرائیلی ها کلیسای ارتدوکس را نیز بمباران نموده آنرا ویران کردند . کلیه این تخریبات را بعد از جنگ مرتکب شدند و هیچیک ابداً در طی مخاصمات صورت نگرفت . کلیسای « سنت الیا » بوسیله سربازان اسرائیلی تماماً غارت شد .

صفحه ۵۷ ، شماره های ۱۱۵ - ۱۱۴ - ۱۱۳ .

آقای « عبدالحمید السایح » وزیر مذهب و امور اسلامی در اردن میگوید: « متعاقب اشغال، سردر بزرگ مسجد عمر مورد اصابت يك گلوله توپ قرار گرفته بطور کامل ویران شد ، اگر چه این سردر ، گنجینه منحصر بفرد و بسی همتائی است .... یکی از مناره های مسجد عمر نیز مورد اصابت توپ واقع شد . بمبارانها به گنبدهای مساجد « راک » و « عمر » که تا آنوقت خساراتی بآنها وارد شده بود نیز آسیب رسانید .^۱ آقای « سایح » بعنوان مثالی از بی حرمتی هائی که اسرائیلی ها

۱- در اوت ۱۹۶۹ قسمتی از این مسجد (که در سال ۶۹۱ میلادی بنا شده)

و یکی از زیباترین بناهای معماری اسلامی بحساب میآید در شرائطی که جزئیات آن مبهم است به آتش کشیده شد ، بسا تأسی به حریق رایشتاك یکی از اتباع استرالیا متهم به ایجاد این حریق عمدی گردید با این ادعای ناشی از سوءنظر و بد خواهی که او از اختلالات روانی رنج میبرده است و پس از يك محاکمه ظاهری که بیشتر به يك کمدی شباهت داشت او را آزاد کردند .

باماکن مذهبی روا میدارند از آسیب و خسارتی که کلیسای « سنت آن » و کلیسای « میلاد » در بیت اللحم و بسیاری از نمازخانه های دیگر در معرض آن قرار گرفتند نام میبرد . سپس ضمن نقل وقایعی که در آنها سربازان ، مردان و زنان اسرائیل سرگرم نوشیدن مشروب ، دود کردن سیگار ، بوسیدن و در آغوش گرفتن یکدیگر در کلیساها و مساجد بوده اند وی به تفصیل درباره اعمال توهین آمیز و متجاوزانه به حرمت و نفوس اماکن مقدسه صحبت میکند . وی همچنین گزارش میدهد که چگونه ورود مسلمین به مسجد حبرون Hebron از در اصلی آن که منحصراً برای اسرائیلی ها در نظر گرفته شده ممنوع شده بود ، در حالیکه مسلمانان مجبور بودند فقط از درهای کوچک پهلویی استفاده کنند ؛ و چگونه اسرائیلی ها جشن های عروسی خود را در این مسجد که ۱۳۰۰ سال پیش بنا شده بود برپا میکردند .

صفحات ۴۷-۴۵ ، شماره های ۶۹-۶۱-۶۰

از این نیز شنیع تر و نفرت انگیز تر حادثه ایست که « ریورند شفیق فاروق » - پیراجرائی شورای اسقف نشین کلیساهای اسقفی اردن ، سوریه ، لبنان و نماینده کلیسای پروتستان « انگلیکان » در اردن شرح میدهد . او میگوید : در اورشلیم مردی بود که بایمان و از خود گذشته کی شهرت داشت ، وی تولیت مقبره عیسی مسیح را عهده دار بود . بنا به سنت جامعه پروتستان در نظر پروتستانها این آرامگاه همان ارزش و منزلتی را دارد که سپولکر مقدس Sepulchre (مقبره عیسی) برای مسیحیان دیگر دارد .

این آرامگاه در خارج شهر نزدیک تپه‌ای واقع شده و بر طبق نظر پروتستانها با اوصاف و خصوصياتی که در انجیلها آمده است مطابقت دارد، آنرا «روضه آرامگاه» مینامند. متولی این آرامگاه سلیمان مطر، درباغ خانه داشت. او در این خانه با همسر خود و یک دختر جوان آلمانی که آنها را در کارهایشان یاری میداد زندگی میکرد. در حدود ده روز پس از جنگ همسر نامبرده بخانه ریورند شفیق فارق که او را از سالیان بسیار پیش می‌شناخت در عمان رفته پناهنده شد. وقتی با آنجا رسید نمیشد او را شناخت. شفیق فارق از او پرسید: شوهرت کیجاست؟ جوابداد، او بدست جهودها کشته شد. ماجرایش از این قرار است:

یکروز پس از آنکه سربازان اسرائیلی اورشلیم را اشغال کردند، درباغ را کویدند، سلیمان مطر در را بروی آنها گشود. آنان بیدرتنگ بسوی او آتش کردند و او را از پای انداختند. آنگاه بسوی مقبره که همسر او و زن جوان آلمانی در آن مخفی شده بودند آتش کردند، از آنجا که دختر جوان بور بود سربازان فکر کردند جایی را مورد حمله قرار داده‌اند که اروپائی‌ها در آن زندگی میکنند. آنان تیراندازی را متوقف کردند و تنها بعد از این جریان بود که خانم مطر جسد شوهر خود را نزدیک درباغ پیدا کرد. ساعت هجی، قلم خود نویس و پولهایش را که او نزد خود داشت برده بودند. آنگاه هر دوزن از سربازان خواستند که بآنان اجازه دهند جسد را برای تشریفات دفن به کلیسا منتقل سازند. سربازان درخواست آنان را رد کردند. آنگاه آندو زن را به محلی رو بروی صومعه

راهبه‌های دومینیکنی - که در آنجا تعداد بسیاری از خانواده‌های عرب اورشلیم را مجبور کرده بودند همه در امتداد جاده در زیر آفتاب بنشینند - بردند. وقتی سرانجام آندو را رها کردند هر دوزن بخانه بازگشتند و خانه خود را کاملاً غارت شده یافتند. در کشوری که مردگان را همان‌روز مرگ یا حداکثر روز بعد از آن بـخاک می‌سپارند جسد سلیمان مظر تا سه روز بعد در باغ افتاده بود، پیش از آنکه اسرائیلی‌ها در اثر مداخله سراسقف انگلیکان و پدران روحانی دومینیکنی اجازه بدهند که جسد به کلیسا حمل شود.

مقامات اسرائیلی برای پیدا کردن افرادی که در ارتکاب این جنایات و دزدیهای گوناگون مقصر بودند هیچگونه اقدامی نکردند. ریورند اضافه میکند: این فقط يك نمونه از هزاران عمل مشابه آنست که صورت گرفته. آنان با این رویه می‌خواهند ساکنین را مرعوب نموده و در نتیجه آنها را مجبور به ترك کشور خود سازند.

صفحه ۸۵، شماره ۱۱۹.

در این باره معتقدیم که بی‌مورد نخواهد بود پیش‌بینی‌های ماده ۳ بند اوله. متاوله نامه ژنورا در مورد حمایت از (افرادى که هیچ شرکت فعالانه‌ای در مخاصمات نداشته مشتمل بر اعضای نیروهای مسلح که سلاحهای خود را زمین‌گذارده و آنها که بعلت بیماری، زخمی شدن، بازداشت یا هر علت دیگری از صحنه جنگ خارج شده‌اند...) یادآوری کنیم. همین ماده «در هر زمان و مکانی راجع به افراد مذکور در بالا هر گونه...»

«تجاوز نسبت به حیات و وجود شخص، بخصوص قتل بهر طریق و هر نوع نقص و قطع عضو، رفتار ظالمانه و شکنجه‌ها» که در فقره (۸) همین ماده آمده است ممنوع می‌کند. يك نظر اجمالی و سریع به چندتای دیگر از مشاهدات گواهان، شاید به ارائه يك تصویر عینی‌تر از چگونگی احترام و مراعات اسرائیل (این واحه دموکراسی در کویر عقب‌ماندگی در آسیای غربی ۱۱) نسبت به قوانین و عرفهای بین‌المللی، کمک کند.

آقای «Mgr» دیودوروس، سراسقف هراپولیس (سراسقف ارتدوکس عمان) خود شخصاً به دوحله یکی در نزدیکی موزه «واجر» و دیگری در «بالی ذکری» (دروازه طلائی) رفت و در آنجا اجساد غیر نظامیان بسیاری را دید که در خیابانها افتاده بودند. سه روز پس از آنکه این شهر تسخیر شد بوی اجساد مردگان فضا را پر کرد و فقط آن موقع بود که اجازه دفن آنان داده شد. نامبرده در «بیه‌کوته» اجساد دوزن و فرزندان آنان را که در حدود ۶ سال داشتند مشاهده کرد. آنان تلاش کرده بودند که از اینسوی جاده بطرف روبرو بروند تا به مسجدی پناهنده شوند و ضمن فرار خود هدف گلوله واقع شده و از پای درآمده بودند.

صفحه ۶۰، شماره ۱۲۷.

... پسر هم او (سلیمان محمد سلیمان اهل «بیت نوبه») که نامش محمد علی بکر بوده است نایباً و تقریباً ۶۰ ساله بود. وقتی اسرائیلی‌ها وارد شدند که او را وادار به خروج از خانه کنند با آنان گفت که نایب است و نمیتواند از خانه خارج شود، آنها با تفنگ او را کشتند.

صفحه ۷۰، شماره ۱۷۲

... اسرائیلی ها خانه او را بادینامیت منفجر کرده بودند (عبدالقادر حسن همدانی یکی از آوارگان که اهل «خان یونس» است) آنان کلیه ساکنین را وادار به ترک خانه خود کردند. مادر او خواست برود و کودکی را که فقط ۴۵ روز داشت و در خانه مانده بود بیاورد ولی با او اجازه اینکار را ندادند. طفل که اسم کوچک او صبریه بود در انفجار خانه کشته شد.

صفحه ۷۴، شماره ۱۸۹

... در محله ای که او (جبرئیل عبدالرحیم قدیم اهل «خان یونس») سکونت داشت سربازان در حدود سی زن را دستگیر کرده و آنان را مجبور کردند لباسهای خود را درآورند. سربازان آنان را وادار کردند بالباس زیر درختان بانهای «خان یونس» راه ببروند. در همین اثناء آنان تفنگهایشان را بر بالای سر آنها آتش میکردند تا آنان را مرعوب سازند. زنی را که حاضر نشد لباس خود را درآورد گلوله ای به پایش شلیک کردند. یکی از مردان خویشاوند او خواست او را نجات دهد ولی در همان نقطه با گلوله سربازان کشته شد.

صفحه ۷۵، شماره ۱۹۴

... ما در آن پناهگاه در حدود پنجاه نفر بودیم (خانم دولت سید سلام ۳۰ ساله اهل «قنطره») سربازان برخی از ما را کتک زده و مضروب ساختند. من خودم هم کتک خورده و مضروب شدم. سربازان از اینکه چشمان روستائیان را ببینند و سپس آنها را مجبور کنند در حالیکه خودروهای زره دار آنها را دنبال میکرد درختان آنها بدون تا از پا بیفتند، لذت برده و تفریح میکردند.

سربازان مرا در تونلی گیر آوردند. یکی از آنها با تفنگ خود مرا تهدید میکرد و دیگری با توحش مرا بیرون کشید. آنان مرا وادار ساختند وارد خانه‌ای شوم و آنگاه هردو بزور بمن تجاوز کردند. سربازان با تمام زنان جوانی که در پناهگاه بودند به همین طریق عمل کردند. فاطمه عبدالعظیم، فتایه محمد و سکینه عبدالحمید از آن جمله بودند.^۱

صفحه ۸۲، شماره ۲۴۱.

محمد ابوناموس اهل خان یونس اظهار میدارد: «در روز پنجم ژوئن خان یونس مورد حمله قرار گرفت .... تانک‌هایی که پرچم‌های کشورهای مختلف عربی را حمل میکردند ... وارد شهر شدند. مردم شروع به استقبال آنان کردند. سربازان اسرائیلی صبر کردند تا سکنه شهر دور آنها جمع شوند، آنگاه با مسلسل بمردم حمله ور شدند. بیش از پنج هزار نفر در آنجا جمع بودند که ۴۰۰ تا ۶۰۰ نفرشان در نتیجه این حمله کشته شدند. آنگاه تانک‌های تیراندازی بار دو گاه‌های متعلق به U.N.R.W.S. را شروع کردند. و از دو گاه آوارگان «G» را بطور کامل با ناپالم سوزاندند ... از ۳۰۰

---

۱ - هیئت اعزامی در پاورقی اظهار میدارند ما پس اشکالات بسیار زیاد توانستیم این شهادت را تهیه کنیم. مانند کلمه زنان دیگر عرب آنچه بزور اجبار بر سر این زنان آمده است هتك حرمت و شرافت جبران ناپذیری تلقی میشود. در این باره بجاست که مقررات ماده ۲۷ پیمان زن را یادآور شویم که تصریح میکند « زنان مخصوصاً باید در مقابل هر گونه تجاوزی نسبت به حرمت و ناموسشان بخصوص در مقابل زنانی بمنفع، فحشاء از روی اجبار و هر شکل هتك حرمت دیگر حمایت شوند. (ناشر)

ساختمان اردوگاه خان یونس تنها سه‌تای آنها باقی ماند. بقیه تماماً طعمه آتش شده بود. ساکنین این اردوگاهها تا ۵ روز بدون مأوا و پناهگاه و بدون غذا ماندند. وقتی آنها خواستند برای آوردن غذا مخفیانه به شهر بروند سربازان آنها را به گلوله بستند - من زنی را دیدم که در جستجوی غذا برای کودک خود بود و در همان اثناء با خونسردی بوسیله سربازی که بالای يك مخزن آب ایستاده بود هدف گلوله قرار گرفت و کشته شد. وقتی من کوشیدم به بقایای خانه خود برسم دیدم خانه همسایه همجواریم هنوز در آتش میسوزد. صاحبخانه و پسر او البدوی در آتش سوختند و مردند. اسرائیلی‌ها دور کمپ‌ها را محاصره کرده و بوسیله بلندگو دستور دادند که کلیه مردان جوان خود را باستادیوم معرفی کنند. آنان ما را بدسته‌های ۲۰ تا ۲۵ نفری تقسیم کرده و وادار کردند بهمان سرعتی که تا نکجا حرکت میکردند با پای پیاده بنویم. جوانی که از دیگران عقب مانده بود بنام «جمعه ابوچنین» که دانشجویی متولد سال ۱۹۴۷ بود کشته شد. در همین دواجباری در پیچی که به «خانه عکس» خان یونس منتهی میشود آنان دانش آموز ۱۶ ساله دیگری بنام جمعه عبدالحمید و پسر عموی خود من عطیه سالم جمعه ابونا موس متولد ۱۹۴۸ را که او نیز محصل بود کشتند. سپس تمام این عده را به «خانه عکس»، که در آنجا اتوبوسها منتظر بودند، بردند. آنها ما را بازرسی بدنی کرده و تمام آنچه را که با خود داشتیم گرفته ما را سوار اتوبوسها کردند، در هر اتوبوس ۷۵ نفر. ما مجبور بودیم دستهايمان را بالای سرهامان نگاهداشته و سرها را پائین بیندازیم. سربازی، مرد جوانی

را که آب میخواست بگلوله بست و کشت. بر آورد طبیعی ترین احتیاجات غیر ممکن بود. وقتی به يك ایستگاه سوختگیری نزدیک «العیش» رسیدیم من بی احتیاطی کرده و از پنجره نگاهی به بیرون انداختم. سر بازی ضربه ای به سرم وارد کرد و فریاد کشید: «این وطن تو نیست، این کشور از آن منست نگاه نکن».

وقتی در حدود ساعت ۹ شب به «النوسله» رسیدیم درهای اتوبوسها را بروی ما بستند و رفتند تا صبح روز بعد حدود ساعت ۸ اتوبوسها دومرتبه برآه افتادند و ما را به قنطره بردند.

وقتی از اتوبوس پیاده شدیم سربازان ما را مجبور کردند در حالیکه دستها را بالای سر گرفته بودیم بر روی قبر داغ که کف پاها بمان را میسوزاند با پای برهنه راه برویم. وقتی بمحلی نزدیک ساختمان صلیب سرخ رسیدیم از ما خواستند دستهای خود را پائین بیاوریم و بطور معمولی راه برویم. بهر يك از ما چهارم قرص نان دادند و ما را از کانال عبور دادند.

صفحات ۸۶ - ۸۵ ، شماره های ۲۵۴ - ۲۵۳ - ۲۵۲

سلیمان موسی ابراهیم اهل دهکده «الخریبه» اظهار میدارد: «پس از این پانزده روز فرار ما یوسانه آنها (اهالی دهکده) سیزده روز دیگر هم راه پیمودند. در طی این خروج آنان ۵۰۰ نفر از همراهان خود را از دست دادند. بسیاری از آنان با ناپالم سوخته بودند ولی از آنجا که هیچگونه بیمارستان در بیابان وجود نداشت و چون جراحات ناپالم را باید فوراً

معالجه و پانسمان کرد، آنان مردند. دیگران از فرط خستگی، گرسنگی،
یا تشنگی مردند.

صفحه ۸۷ ، شماره ۲۶۴

سلیمان عبدالحافظ اهل «بیر العبد» اعلام میکند که: «اسرائیلی‌ها
آمدند که دهکده را محاصره کنند. ساکنین دهکده بسوخت افتاده و
بکوهستانها گریختند، هواپیماها و هلی کوپترها آنان را تعقیب کردند،
بسیاری از خانه‌هایی که از مخلوط ماسه و گل رس ساخته شده بودند و کلبه-
های کاهگلی قدیمی ویران شدند، بسیاری از سکنه دهکده ناآمنووقع
کشته شدند، در حدود صد نفر از اهالی بتصور اینکه در خانه خدا با آنان
کاری نخواهند داشت ناچار شدند بمسجد پناه ببرند، لیکن هواپیماهای
اسرائیلی با ناپالم بمسجد حمله کرده آنرا ویران ساختند. در جریان این حمله
۲۳۰ نفر کشته شدند. سکنه دهکده در حالیکه هواپیماها و هلی کوپترها
آنانرا تعقیب میکردند دوبرتبه بکوهستان گریختند. در طی این فرار دوم
۳۰۰ نفر بهلاکت رسیدند - بعد نفرات سواره و نیروهای نظامی آنها را
تعقیب و بدام انداخته و باز آنانرا گرد هم جمع کردند. وقتی آنانرا جمع-
آوری کردند نخست مجبورشان کردند که نشانی محل خانه‌هایشان را بدهند.
سر بازاں خانه‌هایی را که هنوز ویران نشده بود بطور کامل و منظم غارت
کردند. آنگاه زنان را در یکطرف و مردان را در طرف دیگر دسته کردند.
دختران جوان و زیبا را از بین آنان دستچین کرده و از صف خارج ساخته
و بردند. برخی از مردان علیه این رفتار اعتراض کردند، آنها را از بقیه جدا

کرده و بکلوله بستند. این زنان هرگز برنگشتند و ما هنوز هیچگونه خبری از آنها نداریم.

صفحات ۸۸ - ۸۷ ، شماره ۲۶۶

برای آنکه این تصویر بینانید خشونت و توحش کاملتر شده و جای بیشتری را در آن، با نقشه‌های کاملاً تازه و بی‌سابقه اسرائیلی‌ها مانند مسابقه تانک و آدم و شکار انسان با هواپیما، پرکنیم، بررسی رفتاری که بازندان ایران و بازداشت شدگان عرب بعمل می‌آید مستقیماً ما را در رسیدن باین مقصود کمک میکند.

آقای خلیل سالم که يك حسابدار مجاز كاتوليك اهل بيت اللحم بوده است مشاهدات خود را در این زمینه برای هیئت اعزامی بیان میکند، ولی پیش از آنکه به شرح مشاهدات آقای سالم پردازیم لازم میدانیم بماده ۸۰ مقاوله نامه ژنو اشاره کنیم که تصریح میدارد «بازداشت شدگان باید موقعیت و حقوق اجتماعی کامل خود را حفظ کرده و باید از آنچنان حقوق ملازم این موقعیت که میتواند با وضع آنان سازگار باشد برخوردار باشند». پیمان مزبور همچنین مرجع بازداشت کننده را مسئول معالجه رایگان و همچنین مسئول تدارك مقدمات و وسائل بازداشتگاه که سلامتی، بهداشت عمومی، و مسائل خواب مناسب، و مسائل استراحت بهداشتی، دوش و حمام و تسهیلاتی که امکان خرید مواد خوراکی و غیره جهت بازداشتی را تأمین نماید می‌شناسد».

حال بیاثید ببینیم تا چه حد این پیش‌بینی‌ها با سرگذشت آقای سالم

تطبيق میکند . نامبرده بعلت امضاء نامه‌ای که برای اوتانت دبیر کل سازمان ملل متحد فرستاده شده بود توقیف شد ، وی نامه مزبور را که در آن وضعیت ساکنین سرزمین‌های اشغالی تشریح گردیده و به الحاق اورشلیم اعتراض شده بود به‌مراه ۶۷ تن دیگر از معاريف امضاء کرده بود .

آقای سالم میگوید :

« خود من برای تقریباً مدت سه ماه در بازداشت بسر بردم . آنان بمن ظنین بودند که یکی از کسانی باشم که دیگران را به فرستادن نامه تحريك کرده و کمیته‌ای را که از امضاء کنندگان نامه مزبور ترکیب شده بود تشکیل داده باشم . »

در نخستین روز ، من بوسیله افسری بازجوئی شدم که از من می‌خواست اسامی اعضای کمیته‌ای را که متن مزبور را تهیه کرده بودند برایش فاش سازم . من جواب دادم « من این نامه را امضاء کرده‌ام ، آنرا تأیید نمی‌کنم و نمیدانم هم چه کسی آنرا تهیه کرده است . » افسر مزبور گفت « خوب لااقل اعلان کن که تو را مجبور کرده‌اند این نامه را امضاء کنی و تو از تأیید «مضمون آن خودداری میکنی» . من درخواست او را رد کردم . آنگاه افسر مزبور اسلحه کمری خود را کشید ، آنرا پر کرده و مسلح نمود و گفت « من میتوانم تو را بکشم ، حمایت و تأیید خود را از این دادخواست پس بگیر و اعلان کن که این عرض حال سر تا پا ساختگی است . تو بیست و چهار ساعت وقت داری که تصمیم بگیری . »

روز بعد مرا به يك زندان ديگر در بيت اللحم بردند كه نظاميان آنجا بودند. همان افسر از من همان سئوالات را پرسيد كه روز پيش پرسیده بود. من باز از جواب دادن باو خودداري كردم. آنكاه سربازها لباسهاي مرا درآوردند. آنان مرا تحت مادرزاد بمدت يك ربع ساعت درزيردوش سردی قرار دادند. بعد درحاليكه دستانم بالای سرم بود مرا بروی زمین نشانند. سربازان بندهای انگشتانم را زیر ضربت کابلهاي لاستيکی گرفتند. اين صحنه تا حدود بيست دقيقه طول کشيد. يكبار من دستانم را از زیر ضربات عقب کشيدم، همان افسر دو مشت بناحيه گوشهاي من کوييد. آنوقت مرا روی زمین بحالت درازکش خوابانند. دوسرباز دستان مرا بحالتي كه دستان کسی را از پشت می بندند، نگاهداشتند و سرباز ديگری با زانوی خود به گرده من فشار میآورد، دوسرباز ديگر بهلو، و دنده های مرا زیر لگد گرفته بودند. اين صحنه نیز تقريباً چهل دقيقه طول کشيد. آنكاه مرا به سلول ديگری بردند. برای مدت دوروز بمن از غذاهای سربازان اسراییلی ميدادند. سیکار نیز داشتم، روز بعد باز همان رفتار را بمن تکرار کردند. و هنگام شب به زندان برگردانیده شدم، آنجا غذا کم و ناچور بود، اجازه سیکار کشیدن هم بمن ندادند. ما ۲۲ نفر بودیم دراطاقی كه تقريباً ۲۰ متر مربع وسعت داشت. و هشت تشك در آنجا بود كه به پلیس اردن، كه اين منطقه را ترك کرده بود، تعلق داشت. ما مثل ساردين كنار هم درازا كشيده بودیم. اين زندان در واقع مركزی بود كه زندانيان قبل از آنكه بين زندانيهای ديگر توزيع شوند مجبور بودند در آن توقف كنند. اشخاص بسياری بودند

که بدلائل سیاسی یا «تروریسم» دستگیر شده بودند. من بدنبال يك عمل جراحی جدی وسخت در ناحیه شکم تقریباً چهار روز قبل اذ دستگیریم بیمارستان را ترک کرده بودم. مقامات نظامی اسرائیل را از این موضوع مطلع کردم. خانواده من حتی يك گواهی از پزشك معالج من به آنان ارائه کرده بودند ولی این امر مانع نشد که سربازان اسرائیلی مرا شکنجه کنند. من در این مرکز ۲۱ روز ماندم بدون آنکه بتوانم با خانواده ام یا با يك وکیل ملاقاتی دست و پا کنم.

در روز بیست و یکم گفتند که مرا نزد دکتری خواهند برد. از اینجا به زندان نابلس برده شدم. اغلب اوقات مردانی را که از بازجویی ها باز می گشتند میدیدم که از خون پوشیده شده بودند و شکنجه آنها را داغان کرده بود. با آنان در اکثر موارد خیلی بدتر از خود من رفتار شده بود.

در نابلس در دفاتر مدیریت زندان مرا مجبور کردند هر چه با خود داشتم به آنها بدهم بدون آنکه حتی رسیدی بدستم بدهند. آنگاه مجبورم کردند بداخل اطاق کوچکی بروم که ۱۲ سرباز در آن بودند، از جمله چند سرباز «دروز»^۱ که برای اسرائیل کار میکردند. آنان از من پرسیدند که آیا عضو الفتح هستیم. من جواب ندادم. آنها لباسهایم را در آورده مرا در

۱- دروزها (دروزی ها) یکی از فرق سیاسی مذهبی اسلامی هستند که بخش عمده آنان در جبال لبنان سکونت دارند. بر طبق عقاید دروزی ها که از آغاز قرن یازدهم سرچشمه میگیرد، حکوم ششمین خلیفه فاطمی، دهمین و آخرین کسی است که خدا بصورت انسان در او حلول کرده است. دروزی ها به تناسخ ارواح اعتقاد دارند.

زیر باران ضربات مشت و چکمه و سیلی های خود گرفتند . من کم و بیش توانستم جای زخم شکم خود را در مقابل ضربات محافظت کنم . این جریان نیمساعتی طول کشید . صورتم را تماماً خون پوشانیده بود . آنگاه مرا در اطافی که در حدود ۶۰ مترمربع مساحت داشت و در آن ۷۸ نفر دیگر زندانی بودند چپانیدند . ۲۰ روز در آنجا ماندم . در این اطاق بهیچوجه تشك پیدا نمیشد . ما هر يك روى يك پتو میخوابیدیم و پتوی دیگری را روى خود میکشیدیم . فقط يك شیر آب برای همه ما در آنجا وجود داشت . هر پنج یا شش روز یکبار بما اجازه میدادند صورت خود را اصلاح کنیم . بایک تیغ برای هرشش نفر . غذا از نظر کمیت کافی ولی از نظر کیفیت بسیار بد بود . برای مدتی خود را در میان يك گروه ۷۰ نفری از روستائیان ۱۵ تا ۸۰ ساله یافتیم . اینها همگی از اهالی «حیرانه» بودند که چون نیروهای اسرائیلی خبر پیدا کرده بودند که فدائیان از دهکده آنان رد شده اند بازداشت شده بودند . اسرائیلی ها چهارخانه را که از سایر خانه های دهکده بهتر و زیباتر بوده بادینامیت منفجر ساخته و سپس مردان دهکده را بزدان آوردند ...

پس از چهار روز بد رفتاری و بیگاری روزانه که در ساختمان دیگری از ما میکشیدند افسر عالی رتبه ای از من بازجوئی کرد . وی گفت «باید شما بگوئی چه کسی عرض حال را تهیه کرده است و چگونه این دادخواست به سازمان ملل متحد فرستاده شده است یا باید اینجا بمیری» ترا خواهیم کشت . روز بعد همان افسر دوباره آمد و گفت «شما با کدام محکوم شده اید»

آنگاه اسلحه کمری خود را بیرون آورد، لوله آژاروی پیشانی من گذاشت و گفت «آخرین وصایای خود را بگو، يك، دو، سه» و يك تیر بدون گلوله شلیک کرد؟ آنوقت بمن گفت «می بینی چقدر شانس میآوری، و چطور خدا کمکت میکند. پس بیا و بادادن اطلاعاتی که ما میخواستیم بدست آوریم بما کمک کن. اگر اینکار را نکنی معنایش آنستکه نمیخواهی از این شانس که نصیب شده است استفاده کنی» آنگاه او رولور خود را دوباره پر کرد و گفت «من از حالا تا هفت می شمرم»^۱ اما این بار اسلحه خود را آتش نکرد.

آنگاه مرا به ساختمانی که قبلا گفتم بردند و در اطاق ۹ جای دادند... پس از ۳۲ روز بازداشت در این اطاق از طرف مدیریت زندان مرا احضار کردند. آنان لوازم شخصی ام را بمن پس داده چشمانم را بسته و بدستانم دستبند زدند و مرا ابکامیونی سوار کردند. درحالیکه با سایر زندانیان ما را رویهم ریخته بودند مدت ۵ ساعت همانجا ماندیم. بلاانقطاع ما را کتک میزدند. سربازان به میله های کامیون آویزان میشدند و با پاهاى خود که در هوا رها بود بصورت های زندانیان میکوبیدند. سرانجام کامیون حرکت کرد. در این موقع به تعدیات تازه ای علیه ما دست زدند. سربازان با سیگارهای خود سیلها و ابروهای زندانیان را می سوزاندند و یا آنها را

---

۱ - ماده ۳۱ مقاوله نامه ژنو تصریح میکند که «هیچگونه فشار جسمی یا روحی، علیه اشخاص مورد حمایت (این مقاوله نامه) نباید اعمال شود بخصوص برای بدست آوردن اطلاعاتی در مورد آنها یا در مورد اشخاص ثالث».

با پیشانی‌های ما خاموش می‌کردند. ما را بزندانی در «رام‌الله» بردند. آنکاه‌آقای سالم توضیح می‌دهد که او را در مقابل ضمانتی بمبلغ ۱۰/۰۰۰ لیره استرلینگ آزاد کردند. ولی چهار روز بعد او دوباره بازداشت شده شب رادر زندان بیت‌الحرم گذراند و بعد با و ۱۵ دقیقه فرصت دادند که مایعلق خود را بردارد و زندان «جریشو» برده شد. روز بعد وی را به Bridge بردند و تقریباً در روز اول سال جدید به عمان رسید.

صفحات ۶۲-۶۴، شماره‌های ۱۴۴-۱۴۳-۱۴۲-۱۴۱-۱۳۹-۱۳۵.

اینطور که بنظر می‌رسد کابوس ترور خونین اسرائیلی‌ها در سرزمین‌های اشغالی عرب هنوز تا نقطه اوج خود فاصله بسیار زیادی دارد، با گذشت هر روز ترس و نفرت بنحوی خوفناکتر از روز پیش خود را نشان می‌دهد. اخیراً کمیسیون بین‌المللی و نیز ملل متحد^۱ در قاهره از میان آوارگان عرب با ۴۲ تن از شهود مصاحبه کرد.

خانم حکمت‌الدیب (بازرس آموزش و پرورش در «العریش») ضمن بیان مشاهدات^۲ خود برای کمیسیون مزبور گفت که پسر او محمد (دوازده

۱ - این کمیسیون که مرکب از سه کشور عضو سازمان ملل یعنی سوئدان، سومالی و یوگسلاوی بود بر طبق تصمیمی که بوسیله مجمع عمومی سازمان ملل متحد در تاریخ ۱۶ دسامبر ۱۹۶۸ اتخاذ گردید تشکیل شد تا درباره تجاوزاتی که اسرائیل در سرزمینهای اشغالی اعراب مرتکب شده بود تحقیق نماید. برنامه کار کمیسیون این بود که علاوه بر برخی از پایتخت‌های عرب از لندن، ژنو و سرزمین‌های اشغالی عرب نیز بازدید کند. ولی طبق معمول مقامات اسرائیلی از دادن اجازه ورود به سرزمینهای اشغالی به کمیسیون من‌بو خودداری کردند.

۲ - این مورد و شهادت بعدی در «روزنامه الجمهوریه بغداد در شماره ۲۷ آوریل ۱۹۷۰» نیز درج گردیده است.

ساله) که صبح روز ۱۹ اوت ۱۹۶۷ در بالکن ایستاده بود، از ناحیه شکم مورد اصابت گلوله‌ای واقع گردید. شهر تحت حکومت نظامی اعلان نشده‌ای قراردادش ولی او میبایست بجه خود را نجات دهد. او را بدوش گرفت و بخیا بان دوید. دو کیلومتر راه بدنبال بیمارستان دوید. وقتی هنوز داشت میدوید از هر سو گلوله‌ها بطرفش شلیک شد. او بوسیله يك گروه گشتی ۱۳ نفری اسرائیل محاصره شده بود. تفنگها را بسویش نشانه رفته بودند. به آنان گفت که فرزندش بدون هیچ دلیلی مورد اصابت گلوله قرار گرفته‌است و او دارد بدنبال بیمارستانی میگردد. گشتی‌ها خیلی ساده و خونسرد با او گفتند که فکر کند بچه‌اش نیز یکی از کشتگان جنگ است ... آنگاه او را با تومبیل بستند ... اتومبیل براه افتاد ... او نیز شروع بدویدن کرد تا بتواند همپای سرعت ماشینی که کودک زخمیش در آن بود بدود ... ضعف کرد و بزمین در غلطید ... وقتی باز بهوش آمد خود را در بیمارستان «العریش» یافت. در بیمارستان او را هیچگونه معالجه و مداوایی نکردند و بسد تراز همه اینکه میخواستند از او بازجوئی کنند که چرا در موقع حکومت نظامی از خانه خود خارج شده است. پس از ۱۱ روز او را بهمراه پسر بچه‌اش از بیمارستان بوسیله يك هلی کوپتر به «بیرشبه» منتقل کردند و از آنجا بوسیله صلیب سرخ به قاهره برده شدند. از این حیوانی ترو شیطانی ترجنایت تنفر انگیزی است که علیه آقای «محمد درباس» ارتکاب یافته است که گزارش آن قبلاً به کمیسیون بین‌المللی حقوق بشر که در اکتبر ۱۹۶۹ از قاهره بازدید کرد تسلیم شده است. اخیراً که کمیسیون بین‌المللی ویژه جدیدی

از طرف سازمان ملل وارد قاهره شد میخواست که مخصوصاً این مورد را بررسی کند. سرگذشت چنین است :

آقای درباس (۳۰ ساله) که بعنوان دستیار جراح در یکی از بیمارستانهای غزه کار میکرد یکی از پاهایش جراحی مختصری برداشته بود. او را به بیمارستان آوردند، ولی بجای مداوای پای مجروح شده او را به «نمایشگاه عمل جراحی» بردند و در آنجا پروستات او را برداشتند. این عمل بوسیله يك جراح اسرائیلی بنام «دکتر مردوخای» دوسه روز پس از جنگ شش روزه صورت گرفت. درباس که در طول مدت عمل کاملاً بیهوش بوده میگوید: يك هفته پس از آنکه مجدداً بیهوش آمدم صدای دکتر مردوخای را شنیدم که میگفت : «کنارت را نگاه کن ... اینها دوتا پروستات هستند ... آنها را بخور.» درباس ادامه داده میگوید : «من متوجه هیچ چیز نبودم . تمام بدنم را باندپیچی کرده بودند. بعد يك پرستار اسرائیلی باسم «ادی» پیش من آمد و گفت «شما يك كمك جراح هستید و از نظر کار هم قطار من محسوب میشوید. این را بگیرید و بخورید...» اینجا من کنترل خودم را از دست دادم و شروع به ناسزاگوئی و بدگفتن کردم . در چنان وضع بدی که من داشتم پرستار مزبور مرا مضروب کرد. بعد يك نظامی آمد و مرا بر روی همان تخت خواب چرخدار باطاق دیگری هل داد. کوشید سؤالاتی از من بکند اما جواب ندادم. در این اطاق يك دختر که بطور کامل عریان بود روی تختی خوابیده بود. در همین احوال تمام ده ناخن انگشتان مرا کشیدند. در جریان بازجوئی ها و طی شکنجه هائی

که بسم آوردند من متهم به داشتن اخلاعه و كمك به اعراب مجروح بودم. مرا به زندان «اتليت» منتقل ساختند و در آنجا چند روزی را که طی آن با انواع گوناگون درد ورنج و شکنجه مواجه بودم در سلول ۱۲ گذراندم. از آنجا فرار کردم و به قاهره آمدم که در آنجا معالجات خود را تمام کردم. در مورد جزیان من يك گزارش پزشکی به اتحادیه عرب تسلیم شده بود. بزم تفریحات سادیستی تنوازی ها در سرزمین مقدس هنوز هم کاملاً دائر و گرم است. لیکن آنان که همه چیز خود را از دست داده اند چیز بی-خانمانی، چادرهای بیابانی غارت شده، فقر و سیدروزی و گلوله های خیانت-آمیز و ناپالم، از میان ترانه های غم انگیز لالائی، غم انگیز ترین ترانه خود را در گوش کودکانی که تازه با فرصه وجود می گذارند و دیگر مانند صبریّه کوچک کشته نخواهند شد، همواره این چنین زمزمه میکنند که: «آنان فقط يك فکر دارند، فکر بازگشت به سرزمین خویش.»

۱- گزارش هیئت بررسی واقعت، اعزامی مجمع بین المللی حقوقدانان
دموكرات، صفحه ۸۳، شماره ۲۴۵.

حکومت جو روستم پر آوارگان عرب

گزارش مشاهدات عینی

مایکل آدامس

مخبر روزنامه گاردین

در اقداماتی که اکنون در نوار غزه بر علیه سکنه غیر نظامی عرب بعمل میآید، ارتش اشغالگر اسرائیل به مقررات مقاله نامه ۱۹۴۹ ژنو در خصوص حمایت افراد غیر نظامی در زمان جنگ کمترین اعتنائی نمیکند. به تلافی يك سلسله حوادث كوچك و ناچيز سه هفته گذشته، اسرائیل بدون در نظر گرفتن سن و جنسیت، مجازاتهای دسته جمعی نسبت باهالی که بخش عمده آنان آوارگان فلسطین هستند تحمیل میکند. این مجازاتها شامل مقررات منع عبور و مرور که روزهای متوالی ادامه می یابد و طی آن هیچگونه پیش بینی مناسبی برای توزیع غذا و آب نشده است، بازداشت های خودسرانه و انهدام بی حساب و کتاب و الله بختی خانه ها و اموال متعلق به غیر نظامیانی که بهیچوجه با آن حوادث وابستگی ندارند، میشود.

تیر اندازی در خیابانها

هنگامی که من امروز صبح غزه را ترك میکردم در سه اردوگاه که در حدود ۱۰۰/۰۰۰ نفر از آوارگان فلسطینی در آنها سکونت دارند مقررات منع عبور و مرور شبانه روزی برقرار بود و در خیابانهای

غزه نيراندازيهاي پراکنده‌اي که هيچ هدف مشخصي جز ترساندن و مضطرب کردن سکنه غير نظامي ندارند وجود داشت . به کار گزاری کمک و کار ملل متحد (U.N R.W.A.) که مسئول رفاه آوارگان در نوار غزه است قبلاً مقررات منع عبور و مروري را که يکي پس از ديکري در دو سه هفته گذشته دنبال هم بمورد اجرا گذاشته شده‌اند ، اطلاع نداده بودند .

دليلي که براي اين اقدامات ارائه ميدهند عجيب بي ربط و ناکافي بنظر ميآيد . در مورد دو فقره از سه فقره مقررات منع عبور و مرور که امروز اجرا شد هيچگونه دليلي ارائه نشد . يك سخنگوي نظامي بنام سر هنگ هارت بمن گفت مورد سوم که از ديروز صبح تا کنون در اردوگاه جبيليه (که در حدود ۴۰/۰۰۰ آواره در آن زندگي ميکنند) اجرا شده بتلافي منفجر کردن يك انوسمپيل غير نظامي است که حامل سه قاچاقچي اسرائيلي با يك محموله سيگار و انجير قاچاق بوده است . اين حادثه که طی آن قاچاقچي ها زخمی شدند ، شب پيش در چند ماييلي اردو گاه «جبيليه» سر راه دهکده اسرأئيلي «مافلسيم» رخ داده بود . سپس سخنگوي مزبور افزود «ردپاهائي» از محل انفجار تا اردوگاه بر زمين باز و کشتزارهاي مرکبات ادامه داشتند . من باو گفتم « براي من و شما مشکل است بتوانيم رد پا را پيدا کنيم . اين کار متخصص است» ، و وی قبول کرد .

اردوگاه شطی (ساحلی) در حومه غزه که آنهم امروز مشمول

مقررات منع عبور و مرور بود ، سرنوشتی مشابه اینرا طی پنج شبانه روز دو هفته پیش تحمل کرد . در ۲۸ ساعت اول به هیچکس و بهیچ عنوانی اجازه خروج از خانه خود داده نمیشد ، که البته معنی خانه در اردوگاه آوارگان يك یا دو اطاق محقر است آنهم بدون مستراح . روز دوم در اثر اصرار U.N.R.W.A. برای اینکه با آوارگان اجازه تهیه آب داده شود ، بمدت يك ساعت مقررات مزبور معلق شد . آوارگان در این مدت يك ساعت هم حق نداشتند از اردوگاه خارج شوند و اجازه هیچگونه توزیع مواد غذایی نیز داده نشد . کسانی که توانستند آب بدست آورند زیاد نبودند ، چون با تعداد محدود محلهای تهیه آب که با تلمبه دستی از آنها آب میکشند تأمین آب مورد نیاز سکنه ۳۵/۰۰۰ نفری اردوگاه مدتی طول میکشید .

طی مدتی که عبور و مرور قطع شده بود بکلیه مردان بین سنین ۱۶ تا ۶۰ سال دستور داده شد بمحوطه ساحل بروند و در آنجا آنها را بمدت هفت ساعت در یکی از سخت ترین طوفانهای زمستانی نگاهداشتند ، در حالیکه گاردهای اسرائیلی مرتب با اسلحههای سبك خود بر بالای سر آنان آتش میکردند . این شکل مجازات دسته جمعی مشخصه سلسله مقررات منع عبور و مروری است که در حال حاضر اجرا میشود . در اردوگاه «جبلیه» سکنه مرد بمدت ۲۵ ساعت روی يك قطعه زمین با تلافی بدون غذا و آب نگاهداشته شدند . در بیشتر این مدت در اردوگاه شطی باران سنگینی می بارید و چهار روز گذشت تا

اسرائیلی ها به کارگزاری کمک و کار ملل متحد (U.N.R.W.A.) اجازه توزیع غذا بدهند و حتی آنوقت هم پیش از آنکه توزیع غذا به پایان برسد عبور و مرور مجدداً ممنوع شد. کارکنان کارگزاری مزبور بسیاری از زنان اردوگاه بخصوص زنانی را که اطفال كوچك داشتند در حالتی نزدیک به هیستری یافتند.

انفجار

دلیلی که برای منع عبور و مرور پنج روزه در اردوگاه شطی ارائه شده انفجار يك دینامیت كوچك دست ساخته (گزارش رسمی اسرائیل حاکی بود که دینامیت مزبور شامل نیم پوند تی. ان. تی. دريك قوطی پیسی-کولا بوده است.) در نزدیک بازار ماهی غزه بوده که هیچگونه تلفاتی بیار نیاورده است. گفته شده است که متهم با انفجار در طول ساحل بسوی اردوگاه آوارگان میدویده است. اسرائیلی ها که نتوانسته اند او را بشناسند علاوه بر مقررات منع عبور و مرور ۹ تا از انبارهای ماهیگیران را که در آنها تور و طناب قرقره و قلابهای خود را نگهداری میکردند منفجر کرده و تعدادی از قایقهای ماهیگیری را نیز منهدم ساختند.

در حادثه مشابهی در خیابان «وحدت» در غزه بدنیال ترقه ای که نزدیک یکی از خانه ها پرتاب شده بود سر یازان اسرائیلی ۴ خانه را منهدم ساختند (انفجار سقفهای ۸ خانه دیگر را نیز فرو ریخت.) به ساکنین ده دقیقه فرصت داده شد تا افراد خانواده خود منجمله بچه های كوچك را از خانه ها بیرون ببرند و ساکنین این خانه ها را هنوز نمیتوان در میان سنگ

و آوار ویرانه‌ها در حال جستجو دید تا اگر چیزی باقیمانده و ازین نرفته باشد، بردارند.

اینها چند مورد از موارد بسیاری است که من با مشاهدات بیطرفانه بررسی و صحت آنرا تأیید کرده‌ام. گزارش آنها در مطبوعات اسرائیلی هم حقیقتاً درج شده است. وقتی من از سر هنگ مارت پرسیدم این جریانات را با امضائی که همین حکومت پای مقاوله نامه زسوگذارده است چگونه تطبیق میدهید، او بموضوع ابراز علاقه کرد و پرسید «این مقاوله نامه چیست؟» و هنگامیکه برای وی توضیح دادم مقاوله نامه مزبور مجازات دسته جمعی غیر نظامیان و انهدام اموال غیر نظامی را حتی در زمان جنگ غیر قانونی اعلان میکند، او شانهای خود را بالا انداخت و گفت «سر بازان ما از اینکار خوششان نمی آید ولی شما باید اینرا درک کنید که آنان مجبورند امنیت را حفظ کنند».

پس از ژوئن گذشته انسان چنین فکر میکند که اسرائیلی ها باید به چیزی کمتر از يك پتك بزرگ برای شکستن يك چنین فندق ناچیزی محتاج باشند، البته اگر اصولاً فندقی وجود داشته باشد. بسیاری از اهالی غیر عرب و غیر یهودی غزه قبول ندارند که هیچ جنبش مقاومت جویانه جدی در این منطقه مشغول فعالیت باشد. آنها می بینند برایشان مشکل است باور کنند که یکی از معدودی حادثه جدی که تاکنون رخ داده است و طی آن يك بمب در بازار غزه ۳۵ عرب را زخمی کرد، بتواند دانسته بوسیله يك عرب بوجود آمده باشد. آنان معتقدند که تنها خطر برای

امنیت غزه از اقدامات مشخص و حساب شده کنونی اغلب خشونت آمیز ارتش اسرائیل برای «ترغیب» آوارگان عرب به ترك نوار غزه ناشی میشود تا بدین ترتیب راه برای الحاق آن بوسیله اسرائیل، باز شود. مشاهدات منهم این نظر را تأیید میکند.

من طی چهار سال بعنوان يك زندانی جنگ در آلمان فرازونشیب هائی را از سرگذرانده ام، اما آلمانی ها هر گز با من با چنان خشونت و توحشی رفتار نکردند که اکنون اسرائیلی ها با اعراب نوار غزه، که اکثریت آنان را زنان و کودکان تشکیل میدهند، رفتار می کنند .

پایان